

KURANTA YA PUSO YA REPABOLIKI YA NAMIBIA

N\$12.80

WINDHOEK – 1 MOPITLWE 2003

No. 2926

DITENG

KITSISO YA PUSO

Tsebe

No. 33	Tshimololo ya Molao Phetolo wa Mmu wa Tlhakaneno, 2002 (Molao wa Bothlano wa 2002)	1
No. 34	Molao Phetolo wa Mmu wa Tlhakaneno, 2002 (Molao wa Bothlano wa 2002):	
	Tshimololo ya Karolwana ya 18	2
No. 35	Molao Phetolo wa Mmu wa Tlhakaneno, 2002 (Molao wa Bothlano wa 2002) Tshimololo ya Karolwana ya 28(2).....	2
No. 36	Molao Phetolo wa Mmu wa tlhakaneno, 2002 (Molao wa Bothlano wa 2002) Tshimololo ya Karolwana ya 28(2)	2
No. 37	Melawana e dirilweng goya ka mabaka a Molao Phetolo wa Mmu wa Tlhakaneno, 2002 (Molao wa Bothlano wa 2002)	2

Kitsiso tsa Puso

LEFAPHA LA KABO-DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO MATSHELO

No. 33	2003
--------	------

TSHIMOLOLO YA MOLAO PHETOLO WA MMU WA TLHAKANENO, 2002
(MOLAO WA BOTLHANO WA 2002)

Goya ka mabaka a Karolwana ya 47 ya Molao Phetolo wa Mmu wa Tlhakaneno, 2002 (Molao wa Bothlano wa 2002), nna ke tlhomamisa gore Molao o bolelwang o tla tsena mo tirisong ka letsatsi la phasalatso ya Kitsiso e mo Kuranteng ya Puso (Gazette).

H. POHAMBA
TONA WA KABO-DITSA, TSOSOLOSO
LE TLHABOLOLO MATSHELO

Windhoek, 24 Tlhakole 2003

**LEFAPHA LA KABO-DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO
MATSHELO**

No. 34

2003

MOLAO PHETOLO WA MMU WA TLHAKANENO, 2002

(MOLAO WA BOTLHANO WA 2002);

TSHIMOLOLO YA KAROLWANA YA BOLESOME LE BOROBEDI (18)

Goya ka mabaka a Karolwana ya bolesome le borobedi ya Molao Phetolo wa Mmu wa Tlhakaneno, 2002, (Molao wa botlhano wa 2002), ke tlhomamisa fa Molao o bolelwang o tla tsena mo tirisong ka letsatsi la phasalatso mo Kitsisong ya Kuranta ya Puso (Gazette).

H. POHAMBA

**TONA WA KABO DITSA, TSOSOLOSO
LE TLHABOLOLO MATSHELO**

Windhoek, Tlhakole 2003

**LEFAPHA LA KABO DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO
MATSHELO**

No. 35

2003

MOLAO PHETOLO WA MMU WA TLHAKANENO, 2002 (MOLAO WA
BOTLHANO WA 2002)

TSHIMOLOLO YA KAROLWANA YA 28(3)

Goya ka mabaka a Karolwana ya masome-a-mabedi le borobedi (4) ya Molao Phetolo wa Mmu wa Tlhakaneno, No, 2002 (Molao wa botlhano wa 2002), ke tlhomamisa fa karolwana ya masome-a-mabedi le borobedi (3) ya Molao o bolelwang, e tla tsena mo tirisong ka letsatsi la phasalatso mo Kitsisong ya Kuranta ya Puso (Gazette).

H. POHAMBA

**TONA WA KABO DITSA, TSOSOLOSO
LE KHUDUGELO**

Windhoek, Tlhakole 2003

**LEFAPHA LA KABO DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO
MATSHELO**

NO. 36

2003

**MOLAO WA PHETOLO WA MMU WA TLHAKANENO, 2002 (MOLAO
WA BOTLHANO WA 2002)**

Goya ka mabaka a Karolwana ya masome-a-mabedi le borobedi (4) ya Molao Phetolo wa Mmu wa Tlhakaneno, 2002 (Molao wa botlhano wa 2002), ke tlhomamisa fa karolwana ya masome-a-mabedi le borobedi (2) ya Molao o bolelwang e tla tsena mo tirisong ka letsatsi la phasalatso mo Kitsisong ya Kuranta ya Puso (Gazette).

H. POHAMBA**TONA WA KABO DITSHA, TSOSOLOSO LE
LE TLHABOLOLO MATSHELO**

Windhoek, Tlhakole 2003

**LEFAPHA LA KABO DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO
MATSHELO**

NO. 37

2003

**MELAWANA E DIRILWENG GOYA KA MABAKA MOLAO PHETOLO
WA MMU WA TLHAKANENO**

Tona wa Kabo Ditsha, Tsosoloso le Tlhabololo Matshelo mo tlase ga karolwana ya masome-a-mane le botlhano ya Molao Phetolo wa Mmu wa Tlhakaneno, 2002 (Molao wa botlhano wa 2002), a dira melwana jaaka go tlhalosiwa mo Lenaneo

H POHAMBA**TONA WA KABO DITSHA, TSOSOLOSO LE
TLHABOLOLO MATSHELO**

Windhoek, Tlhakole 2003

LENANEO**DITHULAGANYO TSA MELAWANA YA NAKWANA**

1. Dithhaloso

**KAROLO YA NTLHA
DITSHWANELO TSA DITSHA GOYA KA TSA DITSO**

2. Kopo ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso
3. Selekanyetso sa botonna jwa setsha se ka gongwe se kgonang go amogelwa mo tlase ga ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso
4. Dintlha tse di akaretsang kabelo ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso
5. Kwadiso ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso le setlankana sa kwadiso ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso
6. Pusetso morago ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso
7. Kopo ya kamogelo le kwadiso ya ditshwanelo jaaka go shupiwa mo karolwaneng ya masome-a-mabedi le borobedi (1) ya Molao
8. Kwadiso ya kamogelo ya ditshwanelo jaaka go shupiwa mo karolwaneng ya masome-a-mabedi le borobedi (1) ya Molao le setlankana sa kwadiso ya ditshwanelo
9. Theetso malebang le kopo ya kamogelo le kwadiso ya ditshwanelo jaaka go shupiwa mo karolwaneng ya masome-a-mabedi le borobedi (1) ya Molao
10. Mabaka malebang le phudiso ya loruo lwa baagi ba ba ka fa molaong

**KAROLO YA BOBEDI
DITSHWANELO TSA GO HIRA**

11. Kopo ya tshwanelo ya go hira
12. Kopo ya tshwanelo ya go hira ka ntlha ya mabaka a temo kwa ntle ga tikologo e shupilweng
13. Selekanyetso sa botonna jwa mmu o ka gongwe o ka dumelwang mo tlase ga tshwanelo ya go hira

14. Tlhomamiso ya palo e e tshwanetseng ya duelwa malebang le tshwanelo ya go hira le ditlhabololo
15. Mabaka a a amanang le tshwanelo ya go hira
16. Kwadiso ya tshwanelo ya go hira le setlankana sa go hira
17. Kopo ya kamogelo ya ditshwanelo jaaka go shupiwa mo karolwaneng ya masome-a-mararo le botlhano (1) ya Molao le tumelelo ya ditshwanelo tsa go hira mo tlase ga Molao
18. Theetso malebang le kopo ya kamogelo ya tshwanelo jaaka go shupiwa mo karolwana ya masome-a-mararo le botlhano (1) ya Molao
19. Taolo ya go hira

KAROLO YA BORARO**PATLISISO YA NTLHA YA DITSHWANELO TSE DI LENG TENG**

20. Mokgwa wa kitsiso malebang le tshwaro ya patlisiso ya ntlha le mokgwa wa dipits
21. Neelo ya kitsiso le taletso malebang le komiti ya patlisiso
22. Tshwaro ya patlisiso ya ntlha
23. Neelo ya kitsiso ke lekgotla malebang le pego ya komiti ya patlisiso

KAROLO YA BONE**KAKARETSO**

24. Kopo ya go fetola ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso kana tshwanelo ya go hira
25. Boikuelo kgatlhanong le tshwetso ya Kgosi, Bolaodi jwa Setso gongwe lekgotla
26. Kgololo malebang le go tlogelwa ga materatelelo mo mmung wa tlhakaneno
27. Dithulaganyo tsa kopo go neelwa tumelelo go kampela mmu wa tlhakaneno le mabaka mo tumelelo ya go nna jalo e sa tlhokafaleng
28. Dithulaganyo tsa patlisiso e e dirwang ke lekgotla ka maikaelelo a go nagana ka kopo, mo go akaretsang le go bidiwa ga bashupi
29. Dithulaganyo tsa tshupetso ya kgang go motsereganyi
30. Mabaka mo ditiro tsa kutololo gongwe tsa meepo ka gongwe di ka

- dirwang mo mmung wa tlakaneno
31. Thibelo le twantsho ya kgogolego ya mmu
 32. Tshireletso ya meamuso e megolo
 33. Tuelo ya batho ba ditshwanelo tsa go nna gongwe go dirisa mmu wa tlakanelo di emisiwang goya ka mabaka a pusetso morago ya tikologo nngwe le nngwe ya mmu ka ntlha ya maikaelelo a a mo dikgatlegong tsa baagi/seshaba
 34. Mabaka malebang le ditsela, metswedi ya metsi, ditlhare le tiriso ya metsi, dikgong, boraga le majwe kwa mmu wa tlakanelo
 35. Ditiro tsa mokwaledi wa lekgotla
 36. Go kobiwa ga batho ba ba mo mmung wa tlakaneno
 37. Kotlhao le dituelo
 38. Dituelo tse di tshwanetseng tsa duelwa
 39. Phediso ya melawana
Mametlelelo a Ntlha
Mametlelelo a Bobedi

MELAWANA YA NAKWANA

Ditlhaloso

1. Mo melawaneng e, fa ese gore diteng di shupa ka go sele, lefoko lengwe le lengwe gongwe tlhaloso e setseng e shupa mo Molaong e nale tlhaloso, le –

“Molao” go reela Molao Phetolo wa Mmu wa Tlhakaneno, 2002 (Molao wa bothlano wa 2002);

“mmu wa temothuo” go reela mmu wa temothuo jaaka go tlhalosiwa mo karolwaneng ya ntlha ya Molao Phetolo wa Temo (Dipolasi) wa 1995 (Molao wa borataro wa 1995);

“dikgosi” go akaretsha mookamedi wa seshaba jaaka go tlhalosiwa mo karolwaneng ya ntlha ya Molao wa Bolaodi jwa Ditso, 2002 (Molao wa masome-a-mabedi le bothlano wa 2000);

“loruo lo lo tonna” go reela dikgomo, dipitse, ditonki gongwe dimaulu;

“dihutsana” go reela dinku, dipudi gongwe dikolobe; le

“mokwalo” ga go akaretse mokwalo ka seatla.

**KGAOLO YA NTLHA
DITSHWANELO TSA DITSHA GOYA KA TSA DITSO**

Kopo ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso

2. (1) Kopo nngwe le nngwe goya ka mabaka a karowlana ya masome-a-mabedi le bobedi (1) ya Molao go kabelo ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso, e tshwanetse ya dirwa goya ka “Form 1” jaaka go shupiwa mo Tlaletso ya Ntlha le gone e tshwanetse ya nna mo mokwalong o kwadilweng seraro (triplicate) go romelwa Kgosi.

(2) Tshedimosetso yotlhe e e tlhogegang mo “Form 1” e tshwanetse ya shupiwa ka botlalo.

(3) Pele kabelo ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso e tla dirwa ke Kgosi gongwe Bolaodi jwa Ditso, e tshwanetse ya shupiwa bonnye nako ya malatsi a supa mo borotong ya kitsiso kwa ofising tsa Bolaodi jwa Ditso jaaka kitsiso –

(a) go shupa –

- (i) leina la mokopi;
- (ii) selekano sa botonna jwa setsha se se tlhokiwang;
- (iii) seemo sa setsa se se kopiwang ke mokopi gore sele fa kae;
- (iv) mofuta wa ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso di kopiwang, le

(b) taletso ya makoko a naleng kgatlhego go shupa maemo a kemo kgatlhanong kwa Kgosing gongwe Bolaodi jwa Ditso mo nakong ya malatsi a le supa malebang le kopo.

(4) Kgosi gongwe Bolaodi jwa Ditso ka gongwe ba kgona go kopa gore tshedimosetso e e akareditsweng mo kitsisong e shupilweng mo molawaneng wa boraro go phasaladiwa mo kuranteng ngwe le ngwe e e phasaladiwang kwa kgaolo ya tlhakaneno gongwe go gasiwa mo seteishene sengwe le sengwe se se gasang kwa kgaolong ya tlhakaneno.

Selekanyetso sa botonna jwa mmu o ka amogelwang mo tlase ga ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso

3. (1) Mo tlase ga karowlana ya masome-a-mabedi le boraro (1) ya Molao le molawana wa bobedi, botonna jwa mmu o ka gongwe o kgonang go abeelwa mo tlase ga ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso, ga wa tshwanelo go feta hekatara tse masome-a-mabedi.

(2) Fa mokopi a kopa botonna jwa mmu o fetang jaaka go shupilwe mo molawaneng wa ntlha, Kgosi gongwe Bolaodi jwa Ditso ba tshwanetse ba shupetsa kgang, ga mmogo le mabaka a lebaneng le ditlhaloso tsa mokopi

(3) le tsa Kgosi gongwe Bolaodi jwa Ditso, Tona go dira ditlhagiso tsa gagwe goya ka mokwalo jaaka go shupiwa mo karolwaneng ya masome-a-mabedi le boraro (1) ya Molao.

Dintlha tse di akaretsang kabelo ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso

4. Kgosi gongwe Bolaodi jwa Ditso ba ba ka neelang ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso mo tlase ga karolwana ya masome-a-mabedi le bobedi ya Molao, ba tshwanetse mo nakong ya malatsi a le masome-a-mararo morago ga kabelo ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso, ba neela lekgotla khopi ya setlankana sa kopo, ga mmogo le dintlha tse di latelang tse di akaretsweng mo kabelong ya ditshwanelo-

- (a) mofuta wa ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso tse di abeelwang;
- (b) setsha se se abiwang gore se fitlhel wang fa kae;
- (c) botonna jwa sekwere metara gongwe hektara tsa bontlha jwa setsha se o se abeelwang; le
- (d) le gore a mokopi a nale mosola wa go dirisa setsha se sengwe, le gore a mmu wa tlhakanelo gongwe ka go sele, le botonna, seemo le maikaelelo a tiriso ke mokopi.

Kwadiso ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso le setlankana sa kwadiso sa ditshwanelo tsa ditsa goya ka tsa ditso

5. (1) Lekgotla le tshwanetse la nna le lekwalo la ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso le le amogetsweng ke Lekgotla le go kwala dintlha tse di latelang tsa ditshwanelo dingwe le dingwe tsa ditsha goya ka tsa ditso mo lekwalong –

- (a) leina, mameo a bong, maemo a semorafe le letsatsi la botsalo la motho yo a neetsweng ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso;
- (b) maina a mohumagadi le bana ba motho yo la shupiwang mo
- (c) mofuta wa ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso o tshwanetseng wa neelwa;
- (d) setsha seo o se fa kae se o se direlang kopo;

(e) botonna goya ka sekwere metara gongwe hektara ya kabelo ya mmu o neelwang; le

(f) leina la tikologo ya tlhakanelo le kgaolo kwa setsha se teng.

(2) Setlankana sa kwadiso ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso jaaka go shupiwa mo karolwaneng 25(1)(b) se tshwanetse sa neelwa ene yo a naleng tshwanelo goya ka foromo ya Form 2 jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso ya Ntlha.

Pusetso morago ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso

6. (1) Mo tlaleletsong mabapi le mabaka a umakilweng mo karolwaneng 27(1)(a) le (b) ya Molao, Kgosi gongwe Bolaodi jwa Ditso bo kgora go busetsa morago ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso, mo go akaretsang le tshwanelo e e shupiwang mo karolwaneng 28(1) ya Molao, -

(a) fa setsha se dirisediwa maikaelelo a sele go feta jaaka sene se abeetswe;

(b) fa e le gore setsha se sa dirisiwe nako e latelanang ya ngwaga tse tharo;

(c) fa e le gore ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso di amogetswe ka maemo a bogodu gongwe kwa ntle le tsamaiso ya Molao; le

(d) fa e le gore ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso tse di umakiwang e rile mo nako ya pele di ne di neetswe motho yo mongwe mo tlase ga Molao o le gone fa e le gore ditshwanelo tsa go nna jalo di sa emisiwa goya ka ditaelo tsa Molao.

(2) Kgosi gongwe Bolaodi jwa Setso jo bo buseditseng morago ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso, bo tshwanetse jwa neela lekgotla dintlhá tse di latelang tse di akarediwang mo pusetso morago ya go nna jalo –

(a) leina, seemo sa bong, semorafe le letsatsi la botsalo la motho yo ditshwanelo tsa gagwe di buseditsweng morago;

(b) maina a mohumagadi le batho ba bangwe ba ba shupiwang mo temaneng (a);

(c) mofuta wa ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso o buseditsweng morago;

(d) bontlhá bongwe jwa setsha se se buseditsweng morago mo tlase ga tshwanelo ya gago;

- (e) botonna goya ka sekwere metara gongwe hekatara ya setsha mo o naleng tshwanelo;
- (f) leina la tikologo ya tlhakanelo le kgaolo kwa setsha se fitlhelwang;
- (g) letsatsi mo ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso di setseng di buseditswe morago; le
- (h) mabaka a pusetso morago ya ditshwanelo.

(2) Lekgotla le tshwanetse la kwadisa pusetso morago ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso mo lekwalong le le shupiwang mo molaong wa 5(1).

Kopo ya kamogelo le kwadiso ya ditshwanelo jaaka go shupiwa mo karowlana 28(1) ya Molao

7. (1) Kopo ngwe le ngwe goya ka mabaka a karowlana ya 28(2) ya Molao go kamogelo le kwadiso ya ditshwanelo tse di gone tsa ditsha goya ka tsa ditso jaaka go shupiwa mo karowlaneng 28(1) ya Molao le, gone kwa go tlhokegang, le tumelelo ya go kampela kwa setsheng se se amegang, e tshwanetse ya dirwa 8. mo “Form 3” jaaka go shupiwa mo Tlaletso 1 le gone ya romelwa mo mokwalong wa seraro (triplicate).

(2) Tshedimosetso yotlhe e tlhokegang mo “Form 3”, e tshwanetse ya neelwa ka botlalo gongwe ya tshwaragangwa mmogo.

(3) Lekwalo la Kgosi gongwe Bolaodi jwa Setso le le shupiwang mo karowlana 28(5) ya Molao, le tshwanetse la akaretsa tshedimosetso e lebaneng –

- (a) gore gongwe a kopo e ne e engwe nokeng ke Kgosi gongwe Bolaodi jwa Setso; le
- (b) tshedimosetso ngwe e Kgosi gongwe Bolaodi jwa Setso ka gongwe e eleditseng go e tlisa mo tlase ga kgatlhego ya Lekgotla.

(4) Pele ga kamogelo le kwadiso ya ditshwanelo tse di shupiwang mo molawana (1), lekgotla le tshwanetse la shupa kitsiso bonnye nako ya malatsi a supa mo borotong ya kitsiso kwa ofising –

- (a) go shupa –
 - (i) leina la mokopi;
 - (ii) selekano sa botonna jwa setsha se se diretsweng kopo go amogelwa;
 - (iii) seemo kwa setsha se o naleng tshwanelo o se direlang kopo;
 - (iv) mofuta wa ditshwanelo tsa setsha goya ka tsa ditso o direlwang kopo go amogelwa, le

(b) taletso ya makoko a naleng kgatlhego go dira kganetso le lekgotla mo nakong ya malatsi a supa mabapi le kopo;

(5) Lekgotla ka gongwe le kgona gore kitsiso e akareditsweng mo kitsisong e shupiwang mo karolwana (3) go phasaladiwa mo kuranteng ngwe le ngwe ya dikgang e phasaladiwang kwa kgaolong gongwe go gasiwa mo seteishene sa radio e utl walang kwa kgaolong.

Kwadiso ya kamogelo ya ditshwanelo tse di shupiwang mo karolwana 28(10) ya Molao le setlankana sa kwadiso sa ditshwanelo tseo

(8) Lekwalo mo lekgotla le tshwanetseng la kwala kamogelo ya ditshwanelo tsa setsha goya ka tsa ditso le le shupiwang mo karolwana 28(1) ya Molao jaaka go tlhalosiwa mo karolwaneng 28(1), le tshwanetse la akaretsa dintlha tse di latelang –

- (a) leina, seemo sa bong, maemo a semorafe le letsatsi la botsalo la motho yo ditshwanelo tsa gagwe di amogetsweng;
- (b) leina la mohumagadi le bana ba motho yo a shupiwang mo temana (a);
- (c) mofuta wa setsha se se amogetsweng;
- (d) tshwanelo ya setsha se se amogetsweng gore se fitlhelwa kae;
- (e) botonna ka sekwere metara gongwe hektara tsa setsha se se amogetsweng; le
- (f) le gore go dumelletswe gore setsha se kampelwe, mofuta waa terata le selekanyetso gongwe tikologo e kampetsweng.

(2) Setlankana sa kwadiso sa kamogelo ya ditshwanelo tsa setsha goya ka tsa ditso jaaka go shupiwa mo karolwaneng 28(1) ya Molao, se tshwanetse sa neelwa motho yo a neetsweng tshwanelo goya ka “Form 4” jaaka go shupilwe mo Tlaletso 1.

Theetso mabapi le kopo ya kamogelo le kwadiso ya ditshwanelo jaaka go shupiwa mo karolwana 28(1) ya Molao

9. Fa lekgotla goya ka mabaka a karolwaneng 28(1) ya Molao le tlhomamisa gore theetso e shupiwang mo karolwana e tshwanetse ya reediwa, mokwaledi wa lekgotla goya ka lekwalo o tshwanetse a itsise mokopi –

- (a) mabaka a theetso;
- (b) letsatsi, nako le lefelo kwa madulo a tla tshwarelwang teng;

(c) go tlhagisa ka nako ya theetso boshupi jwa ditlankana gongwe go etelela pele ka puo boshupi go ema nokeng mafoko a gagwe;

(d) go netefatsa gore moshupi mongwe le mongwe yo o ikaeletseng go mmitsa go mo ema nokeng, a tla nna gone ka nako ya madulo.

(2) Ka nako ya madulo, modulasetilo wa Lekgotla –

(a) o tshwanetse a neela dintlha dingwe le dingwe tsa thulano mabapi le setsa gongwe mabaka a neelang bopaki ka puo ya mokopi fa e le gore a ganediwa, le

(b) go shupa bopaki jo bo naleng bonneta gongwe go bitsa moshupi go neela boshupi ka mabaka a amegang le kgang.

(3) Mokopi –

(a) o kgona go botsolosa motho yo a neetseng bopaki gonwe yo a neetseng boshupi ka botlalo jaaka go shupiwa mo karolwana (2)(b); le

(b) o tshwanetse a neela le go etelela pele, mo go akaretsang le bopaki ka makwalo, go ema nokeng polelo ya gagwe gongwe bopaki jaaka go shupiwa mo temana (a).

(4) Modulasetilo wa Lekgotla o tshwanetse a tsaya maikano gongwe go tlhomamisa bopaki bongwe le bongwe mo pele ga lekgotla.

(5) Modulasetilo le maloko a mangwe a lekgotla ka tumelelo ya gagwe, ba tshwanetse ba botsolosa mongwe le mongwe ya a neelang bopaki.

(6) Morago fa go sena go neelwa bopaki, mokopi o tshwanetse a neelwa tshono go ntsa maikutlo mo pele ga lekgotla ka ga bopaki le gore a go tshwanetse ga amogelwa kopo.

(7) Ka nako ya pheletso ya theetso, Lekgotla le tshwanetse la dira tshwetsa goya ka karolwana 28(1) ya Molao, e tshwanetseng ya –

(a) ngotla mokwalo;

(b) go saeniwa ke modulasetilo wa lekgotla; le

(c) go itsisiwa ka nako ya theetso

(8) Lekgotla le kgona ka nako ngwe le ngwe go emisa madulo go tsweledisiwa ka letsatsi le le rileng, nako le lefelo le le ka tlhomamisiwang ke lekgotla gongwe jaaka mokwaledi wa lekgotla a ka itsiseng ka makwalo go makoko otlhe a amegang.

Mabaka malebang le phudiso ya loruo ke baagi kwa kgaolo ya tlhakanelo

10. (1) Mabapi le molawana (2), moagi yo a naleng tshwanelo jaaka go shupiwa mo karolwana 29(1) ya Molao, ga a tshwanelwa go dumelwa loruo lo lo fetang 300 gongwe dikhutsana tse di fetang 1800 go fudusiwa nako ngwe le ngwe kwa tikologo tsa tlhakanelo.

(2) Moagi yo a naleng tshwanelo jaaka go shupiwa mo molawana (1) yo e le tsa gagwe gongwe yo o hirang kwa mmu mongwe le mongwe wa temo, ga a tshwanela go hudisa kwa tikologo ya tlhakanelo e amegang.

(3) Ga go motho, go feta yo a naleng tshwanelo jaaka go shupiwa mo molawana wa ntlha, gongwe motho yo a emelang moagi wa go nna jalo, yo o tshwanetseng a tlisa loruo kwa tikologo ya tlhakanelo, fa ese gore motho wa go nna jalo o neetswe ditshwanelo tsa go hudisa ke Kgosi gongwe Bolaodi jwa Ditso goya ka karolwana 29(3).

(4) Mongwe le mongwe yo a nyatsang molawana (1), le (2) le (3) o tla nna molato.

KAROLO YA BOBEDI DITSHWANELO TSA GO HIRA

Kopo ya tshwanelo ya go hira

11. (1) Kopo ngwe le ngwe goya ka mabaka a karolwana ya 31(1) ya Molao go tshwanelo ya go hira, e tshwanetse ya dirwa mo “Form 5” jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso ya Ntla le gone e tshwanetse ya nna mo mokwalong wa seraro (triplicate).

(2) Tshedimosetso yotlhe e tlhokegang mo “Form 5” e tshwanetse ya dirwa ka botlalo.

(3) Pele go ka neelwa tshwanelo ngwe le ngwe ya go hira, Lekgotla le tshwanetse la shupa kitsiso bonnye nako ya malatsi a supa mo borotong ya kitsiso kwa ofising –

(a) go shupa –

- (i) leina la mokopi;
- (ii) botonna jwa setsa se se kopiwang;
- (iii) seemo sa setsa se se kopiwang kwa se ka fitlhelwang; le
- (iv) mofuta wa tshwanelo e kopiwang, le

(b) go laletsa makoko a naleng kgatlhego go dira kganetso mo pele ga Kgosi gongwe Bolaodi jwa Ditso mo nakong ya malatsi a le supa mabapi le kopo.

(4) Lekgotla ka gongwe le kgoná gore kitsiso e akareditsweng mo kitsisong e shupiwang mo karolwana (3) go phasaladiwa mo kuranteng ngwe le ngwe ya dikgang e phasaladiwang kwa kgaolong gongwe go gasiwa mo seteishene sa radio e utlwalang kwa kgaolong.

Kopo ya tshwanelo ya go hira ka ntlha ya mabaka a temo kwa ntle ga tikologo e tlhopilweng

12. (1) Kopo ngwe le ngwe e shupiwang mo karolwana 30(3) ya Molao go dumelela ditshwanelo tsa go hira ka ntlha ya mabaka a temo kwa ntle ga tikologo e tlhopilweng, e tshwanetse ya dirwa mo “Form6” jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso 1 le gone e tshwanetse ya dirwa mo mokwalong wa seraro (triplicate).

(2) Tshedimosetso yotlhe e tlhokegang mo “Form 6” e tshwanetse ya neelwa ka botlalo.

Selekanyetso sa botonna jwa mmu o ka gongwe o ka dumelwelang mo tlase ga tshwanelo ya go hira

13. (1) Goya ka karolwana 31(3) ya Molao le molawana (2), botonna jwa mmu o tshwanetseng wa dumelwelang go hirisiwa, ga wa tshwanelo go feta hektara tse masome-a-matlhano (50).

(2) Fa e le gore mokopi o kopa botonna jwa mmu o fetang jaaka go shupiwa mo molawana (1), Lekgotla le tshwanetse la shupetsa kgetse kwa go Tona go e dumelela ka mokwalo jaaka go tlhalosiwa mo karolwana 31(3) ya Molao.

Tlhomamiso ya palo e tshwanetseng ya duelwa malebang le tshwanelo ya go hira le ditlhabololo

14. (1) Palo ya madi a tshwanetseng a duelwa malebang le ditshwanelo tsa go hira le ditlhabololo, fa go nale, mo kabelong ya mmu jaaka go tlhalosiwa mo karolwana 32(2) ya Molao, e tshwanetse ya tlhomamisiwa ke Lekgotla malebang le –

- (a) tiriso e rileng gongwe maikaelelo mo go lopiwang ditshwanelo;
- (b) seemo sa ditlhabologo, fa go nale, sa kabelo ya mmu;
- (c) botonna jwa kabelo ya mmu mo go setseng go neetswe tshwanelo; le
- (d) nako e dumelweng tshwanelo ya go hira;

(2) mo tlhomamisiong ya palo e shupiwang mo molawana (1), lekgotla le kgona go dirisa tiro ya bone ba ba naleng kitso mabapi le ditlhomamiso.

(3) Malebang le se, “bone ba ba naleng kitso mabapi le ditlhomamiso” go reela –

- (a) barekisi ba matlo/ditsa/dipolasi ba ba kwadisitsweng mo tlase ga “Molao wa Estate Agents” wa 1976 (Molao wa Lekgolo lesome le bobedi wa 1976/Act No. 112 of 1976);
- (b) “Quantity Surveyor/Architect”, jaaka seemo se ka nna, go kwadisiwa mo tlase ga Molao wa “Quantity Surveyors and Architects” wa 1979 (Molao wa bolesome le boraro wa 1979/Act No. 13 of 1979); gongwe
- (c) mongwe le mongwe yo a tlhopilweng ke Tona goya ka mokwalo.

Mabaka a gone a tshwanelo ya go hira

- 15.** (1) Mabaka a latelang a diragadiwa mo tshwanelong ya go hira –
- (a) yo o tshwanetseng go hira gongwe mongwe le mongwe yo o mo tirong ya gagwe, ga a tshwanelo go dirisa mmu ka ntlha ya maikaelelo mangwe –
 - (i) fa ese jaaka tshwanelo e a e dumetsweng, kwa ntle le kopo goya ka makwalo a tumelelo ya Lekgotla;
 - (ii) kgathlanong le Molao wa Nno-tagi wa 1998 (Molao wa borataro wa 1998/Act No. 6 of 1998) gongwe melao mengwe le mengwe e dirilweng goya ka mabaka ao;
 - (iii) kgathlanong le molao mongwe le mongwe malebang le temo, dithoto gongwe go dira ka melemo ya temo;
 - (b) Tona gongwe motho yo a neetsweng taelo ke ene goya ka makwalo, o tshwanetse goya ka nako ngwe le ngwe a kwala le go tlhatlhoba mmu le dikago dingwe le dingwe ka ntlha ya maikaelelo a go netefatsa tumalano ke mokopi goya ka molao gongwe mabaka, gongwe go tlhomamisa melewane ya mmu;
 - (c) ene yo a neetsweng ditshwanelo tsa go hira, o tshwanetse a tlhabolola le go tlhokomela melewane ya mmu jaaka e tlhomilwe le gone o nale boikarabelo jwa ditshenyegelo tsa tshiamiso le ntshwafatso ya melewane e senyegileng, le go tshwarela melewane ya go nna jalo fa e setse e senyegile gongwe go latlhega goya ka maemo jaaka Kgosi gongwe Bolaodi jwa Ditso bo neela taelo;

- (d) gago ditsela tse di gone gongwe tse di fitlhelwang tse di tshwanetseng tsa tswalwa gongwe go sa nneng jalo, go kgorelediwa motsamao wa kgololosego ke batho, diphologolo gongwe pharakano, fa ese gore tswalo gongwe kgoreletso e dumelwelwa ke bolaodi jo bo naleng maatla;
- (e) Lekgotla le kgora go busetsa morago tshwanelo ngwe le ngwe ya go hira fa e le gore –
- (i) tshwanelo e ile ya dumelwelwa ka phoso;
 - (ii) tumelelo ya go hira e dirilwe ka mabaka a kwa thoko gongwe a sa siamang;
 - (iii) motho yo a naleng tshwanelo –
 - (aa) a paletswe go dira goya ka mabaka mo a neetsweng ditshwanelo; gongwe
 - (bb) a paletswe go duelela tuelo tse pedi tse di latelanang jaaka go shupiwa mo karolwana 32(1)(c) ya Molao malebang le mmu;
 - (cc) Tlhokomologo mo go dueleng madi goya ka nako ya tumalano ya go hira, mo nakong ya malatsi a le masome-a-mararo morago ga go neelwa makwalo a lopang tuelo ke Lekgotla;
 - (iv) go tswa boitemogelo jwa Lekgotla –
 - (aa) mmu o sa tlhole o dirisediwa maikaelelo jaaka o ne o dumeletswe; gongwe
 - (bb) fa motho yo a neetsweng tshwanelo ya go hira, a setse a bonwe molato ka ntlha ya tlolo-molao ya borukguthi gongwe totlhaganyo;
- (f) Tona o kgora go busetsa morago tshwanelo e dumeletsweng ya go hirisa mmu ka ntlha ya maikaelelo a temo kwa ntle ga tikologo e tlhopilweng goya ka karolwana 30(3);
- (g) Kgwebo ngwe le ngwe e tshwanelo ya go hira e dumeletsweng, e tshwanetsye ya dirwa ke ene yo neetsweng tshwanelo ya go hira, gongwe mo seemo sa khampani gongwe koporasi, ke mokaedi gongwe leloko, fa ese Lekgotla gongwe Tona goya ka makwalo a neets'e tumelelo gore mongwe yo o sele a tswaledise kgwebo;
- (h) fa a kopilwe go dira jalo ke Kgosi, Bolaodi jwa Ditso gongwe lekgotla, ene yo a naleng tshwanelo ya go hira mo kagong kwa mmu –

- (i) pele a ka amogela kago, a beeletsa madi a ashorense (insure) mo kagong kgatlhanong le molelo ka palo e tla itsisiwang ke Tona ka makwalo le go e kwadisa mo ineng la Puso;
- (ii) go duelela tuelo ya ashorense le gone ka nako le ntshafatso ya madi a ashorense le go neela boshupi mabaka a tumalano Tona;
- (iii) go tlamela kago goya ka ditaelo tsa Tona;
- (i) ene yo a neetsweng tshwanelo ya go hira gongwe mongwe yo o mo tirong ya gagwe, ga a tshwanela go senya gongwe go ntshafatsa kago ya Puso kwa ntle le tumelelo go e neelwa ka makwalo ke Tona.

(2) Fa lekgotla le tlhomamisa gore setsa se se neetsweng tshwanelo ya go hirisiwa, se tshwanetse sa seka-sekiwa, lekgotla le kgona go tlhomamisa mokgwa wa tsheka-tsheko gore e tshwanetse ya dirwa goya ka mabaka a rileng.

Kwadiso ya tshwanelo ya go hira le setlankana sa go hira

16. (1) Lekgotla le tshwanetse la nna le lekwalo, jaaka go shupiwa mo karowlana 33(1)(a) ya Molao, malebang le ditshwanelo tse di dumelletseng tsa go hira tse di amogetsweng ke Lekgotla le go kwala dintlhá tse di latelang goya ka tshwanelo ngwe le ngwe ya go hira –

- (a) leina, seemo sa bong, semorafe le letsatsi la botsalo la motho yo o setseng a neetswe tshwanelo;
 - (b) maina a mohumagadi le batho ba ba mo tlase ga motho yo o shupiwang mo temana (a);
 - (c) mofuta wa tshwanelo e dumelletseng ya go hira;
 - (d) setsa kwa se fitlhelwang mo go setseng go neetswe tumelelo ya go hira;
 - (e) botonna goya ka sekwere metara sa setsa kwa go setseng go neetswe tumelelo ya go hira;
 - (f) nako e dumelletseng ya tshwanelo ya go hira;
 - (g) leina la tikologo ya tlhakanelo le kgaolo kwa go fitlhelwang setsa; le
 - (h) dintlhá tsa tumalano ngwe le ngwe ya peeletso (mortgage bond), gongwe ditshwanelo tsa mofuta o le mongwe tse di kwadisitsweng mo ineng la setsa goya ka Molao wa Makwalo a Tumalano, 1937 (Molao wa masome-a-mane le bosupa wa 1937/Act No. 47 of 1937), gongwe melao e mengwe;
- (2) A –

- (a) setlankana sa go hira gongwe maikaelelo a mangwe a go feta temo kwa ntle ga tikologo e tlhopilweng, se tshwanetse sa nna goya ka Karolo A ya Form 7 jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso 1;
- (b) setlankana sa go hira ka ntlha ya mabaka a temo kwa ntle ga tikologo e tlhopilweng, se tshwanetse sa nna goya ka Karolo B ya Form 7 jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso 1,

le gone setlankana sa tlholego se tshwanetse sa neelwa ene yo a neetsweng tshwanelo ka nako ya kwadiso ya ditshwanelo tsa go hira.

Kopo ya kamogelo ya ditshwanelo jaaka go shupiwa mo karolwana ya masome-a-mararo le botlhano (1) ya Molao le tumelelo ya ditshwanelo tsa go hira mo tlase ga Molao

17. (1) Kopo ngwe le ngwe goya ka mabaka a karolwana 35(2) ya Molao go kamogelo ya ditshwanelo jaaka go shupiwa mo karolwana 35(1) ya Molao le tumelelo ya ditshwanelo tsa go hira mo tlase ga Molao, mo go kgonagalang, go dumelela go kampela kwa setseng, e tshwanetse ya dirwa mo “Form 8” jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso 1 le gone e tshwanetse ya dirwa goya ka mokwalo wa seraro (triplicate).

(2) Tshedimosetso yotlhe e tlhokegang mo “Form 8” e tshwanetse ya neelwa ka botlalo.

(3) Lekwalo la Kgosi gongwe Bolaodi jwa Setso jaaka go shupiwa mo karolwana 35(5) ya Molao, le tshwanetse akaretsa tshedimosetso mabapi le –

- (a) gore a ka gongwe kopo e engwa nokeng ke Kgosi gongwe Bolaodi jwa Setso; le
- (b) tshedimosetso ngwe le ngwe e Kgosi gongwe Bolaodi jwa Setso bo ikaeletseng go e tlisa mo tlase ga kgatlhego ya Lekgotla.

(4) Pele ga kamogelo le tumelelo ya tshwanelo go hira jaaka go shupiwa mo molawana (1) – lekgotla le tshwanetse la shupa bonnye nako ya malatsi a le supa kitsiso mo borotong ya dikitsiso kwa ofising ya lekgotla –

- (a) go tlhalosa –
 - (i) leina la mokopi;
 - (ii) botonna jwa setsa kwa go tshwanetseng ga dirwa tumelelo ya go neela ditshwanelo tsa kopo;
 - (iii) setsa mo go tshwanetseng ga neelwa tshwanelo, gore se filhelwa kae; le

- (iv) mofuta wa tshwanelo e tla amogelwang le go dumelelwa; le
 (b) taletso ya makoko a naleng kgatlhego go dira kemo kgatlhanong mo
 pele ga lekgotla bonnye malatsi a le supa malebang le kopo.

(5) Lekgotla le kgona gore kitsiso e akareditsweng mo kitsisong e shupiwang mo karolwana (3) go phasaladiwa mo kuranteng ngwe le ngwe ya dikgang e phasaladiwang kwa kgaolong gongwe go gasiwa mo seteishene sa radio e utlwalang kwa kgaolong.

(6) Fa e le gore kopo jaaka go shupiwa mo molawana (1) e setse e dumeletswe, mokwaledi wa lekgotla o tshwanetse a neela mokopi setlankana sa go hira goya ka Karolo A ya ‘Form 7’ jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso 1 le go kwalwa mo lekwalong jaaka go shupiwa mo molawana 16(1) dintlha jaaka go shupiwa mo molawana 16(1).

Theetsa malebang le kopo ya kamogelo ya tshwanelo jaaka go shupiwa mo karolwana 35(1) ya Molao

18. (1) Fa e le gore Lekgotla goya ka karolwana 35(10) ya Molao le tlhomamisa gore go tshwanetse ga nna le madulo jaaka go shupiwa mo karolwana, mokwaledi wa Lekgotla goya ka makwalo o tshwanetse a itsise mokopi –

- (a) mabaka go tshwara madulo;
 - (b) letsatsi, nako le lefelo la madulo;
 - (c) go neela madulo boshupi bongwe le bongwe jwa makwalo gongwe go etelelela pele bopaki ka puo go ema nokeng polelo ya gagwe;
 - (d) go netefatsa gore moshupi mongwe le mongwe yo a ikaeletseng go mmitsa go ema nokeng polelo ya gagwe, o ka nna teng;
- (2) ka nako ya madulo, modulasetilo wa Lekgotla –
- (a) o tla neela dintlha tsa polelo tse di kgatlhanong malebang le setsa gongwe mabaka mo go sa tlhaloganyiweng mafoko a mokopi, jaaka seeemo ka gongwe se ka nna, le
 - (b) o ka neela boshupi goya ka makwalo gongwe go bitsa moshupi go neela bopaki ka kgang ngwe le ngwe e lebaneng le kgang ya madulo;
- (3) Mokopi –
- (a) o kgona go botsolosa mongwe le mongwe yo a neetseng bopaki

gongwe yo a neetseng bopaki ka makwalo jaaka go shupiwa mo molawana (2)(b); le

- (b) o kgona go neela le go etelela pele bopaki, mo go akaretsang le bopaki ka makwalo, go ema nokeng polelo gongwe go nna kgatlhanong le makwalo mangwe le mangwe gongwe bopaki jaaka go shupiwa mo temana (a).

(4) Modulasetilo wa Lekgotla o kgona go tsaya maikano go tswa moshupi mongwe le mongwe yo a tlhagang mo pele ga lekgotla.

(5) Modulasetilo wa Lekgotla le maloko a mangwe a lekgotla ba kgona go botsa dipotso mongwe le mongwe yo a neetseng bopaki.

(6) Morago fa bopaki jotlhe bo sena go neelwa, mokopi o tshwanetse a neelwa nako go bua mo pele ga lekgotla ka ga boshupi le gore a kopo e tshwanetse ya dumelelwa gongwe jang.

(7) Ka nako fa go fediya ka madulo, Lekgotla le tshwanetse la dira tshwetso goya ka karolwana 35(11) ya Molao, e tshwanetseng ya –

- (a) ngotla mokwalo;
- (b) saeniwa ke modulasetilo wa lekgotla; le
- (c) go itsisiwa ka nako ya madulo.

(8) Lekgotla le kgona go emisa madulo ka nako ngwe le ngwe le go tswledisiwa ka letsatsi, nako le lefelo le le ka tlhomamisiwang ke lekgotla gongwe jaaka mokwaledi wa lekgotla a ka kwalang makwalo goya ka pose go romelwa makoko otthe.

Tumelano ya go hira

19. Fa e le gore –

- (a) tshwanelo ya go hira, magareng le tshwanelo ya go hira ka ntlha ya maikaelelo a temo kwa ntle ga tikologo e tlhopilweng, e setse go dumeletswe mokopi, mokopi o tshwanetse a nna le tshwanelo ya go kwadisa tumelano ya go hira le lekgotla goya ka Karolo A mo “Form 9” jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso 1;
- (b) tshwanelo ya go hira ka ntlha ya maikaelelo a temo kwa ntle ga tikologo e tlhopilweng, e setse e dumeletswe, mokopi o tshwanetse a nna le tshwanelo ya go kwadisa tumelano ya go hira le Tona goya ka Karolo B ya “Form 9” jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso 1.

KAROLO YA BORARO
PATLISISO YA NTLHA YA DITSHWANELO TSE DI LENG TENG

**MOKGWA WA KITSISO MALEBANG LE TSHWARO YA PATLISISO
YA NTLHA LE MOKGWA WA TAGAFARA (Summons)**

20. (1) Kitsiso e shupiwang mo karolwaneng 37(3) ya Molao, e tshwanetse ya dirwa goya ka “Form 10” jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso 1.

(2) Tagafara/taletso jaaka go shupiwa mo karolwaneng 37(4) ya Molao, e tshwanetse ya dirwa goya ka “Form 11” jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso 1.

Neelo ya kitsiso le taletso malebang le komiti ya patlisiso

21. (1) Kitsiso jaaka go shupiwa mo karolwaneng 37(3) ya Molao le taletso/tagafara jaaka go shupiwa mo karolwaneng 37(4) ya Molao, e tshwanetse ya gololwa ke modulasetilo wa komiti ya patlisiso -

- (a) ka go e neela motho yo o umakilweng; gongwe
- (b) fa e le gore ga a fitlhelwe, ka go e gorosa kwa o nnang gongwe lefelo la tiro gongwe kgwebo, mme e neelwa motho wa ngwaga tse lesome le borataro le ene a agile gongwe ba dira mmogo.

(2) Khopi ya motho yo o laleditsweng gongwe tagafara jaaka go shupiwa mo molawaneng (1) gore go dirilwe jalo, ka nako fa motho a pala go tsenela patlisiso ya nakwana, e kgona go neelwa ka nako ya patlisiso le gone e tla dira jaaka bopaki jwa “prima facie”.

(3) Kitsiso gongwe tagafara/taletso jaaka go shupiwa mo molawaneng (1), e tshwanetse ya neelwa motho yo o amegang bonnye malatsi a le masome-a-mararo pele ga letsatsi le le tlhomamisitsweng la patlisiso ya ntlha.

Tshwaro ya patlisiso ya ntlha

22. (1) Ka patlisiso ya ntlha, modulasetilo wa komiti ya patlisiso –

- (a) o tshwanetse a balela motho yo patlisiso e mo lebaneng gongwe motho yo o neetsweng tagafara/taletso jaaka go shupiwa mo karolwaneng 37(4) ya Molao, gongwe jaaka seemo se ka nna, boshupi bongwe le bongwe, mo go akaretsang le jwa makwalo, jo komiti ya patlisiso e naleng jona malebang le –
 - (i) tiro, tiriso gongwe taolo ya mmu ke motho yo patlisiso e mo lebaneng;

- (ii) ponalo ya terata ya mmu o amegang, gongwe
 - (iii) kgang ngwe le ngwe jaaka go shupiwa mo karolwaneng 37(2)(c) ya Molao, jaaka seemo se ka nna, le ka gongwe go ka tsamaelang malebang le boshupi;
 - (b) ka nako ya patlisiso ya ntlha a botsa dipotso tsa komiti ya patlisiso motho; le
 - (c) le gone o tshwanetse a kopa motho, fa go kgonagala, go shupetsa komiti ya patlisiso, jaaka seemo se ka nna, lekwalo gongwe dokomente mo motho a neetsweng tshedimosetso gongwe tagafara/taletso.
- (2) Morago fa mokopi a sena go arabela dipotso tse di a boditsweng gongwe go shupa lekwalo gongwe dokomente, jaaka seemo se ka nna, mokopi –
- (a) o kgora go botsolosa mongwe le mongwe yo a neetseng boshupi ka puo gongwe yo a neetseng bopaki goya ka lekwalo; le
 - b) o tshwanetse a neela le go etelela pele boshupi, mo go akaretsang makwalo a boshupi, go ema nokeng polelo ya gagwe gongwe go nna kgatlhanong le le makwalo mangwe le mangwe gongwe bopaki jaaka go shupiwa mo temana (1)(a)(i) go fitlhela (iii).
- (3) Modulasetilo le maloko a mangwe a komiti ya patlisiso ba kgora go botsa dipotso mongwe le mongwe yo a neetseng bopaki.

(4) Morago fa go sena go neelwa bopaki, mokopi o tshwanetse a neelwa tshono go ntsa puo mo pele ga komiti ya patlisiso ka bopaki malebang le polelo ya gagwe ya mathata a mmu mo a neetsweng tshwanelo go kampela mmu.

(5) Ka nako fa go fediwa ka patlisiso, komiti ya patlisiso e tshwanetse ya dira tshwetso, e tshwanetseng ya nna –

- (a) go ngotla mokwalo;
 - (b) go saeniwa ke modulasetilo wa komiti ya patlisiso; le
 - (c) go itsisiwa ka nako ya patlisiso
- (6) Morago ga dikganetsano, komiti ya patlisiso ka nako ngwe le ngwe e kgora go emisa patlisiso ngwe le ngwe, go tswaledisiwa ka nako letsatsi, nako le lefelo goya jaaka go ka tlhomamisiwa ke komiti ya patlisiso gongwe jaaka modulasetilo a kgora go kwala goya ka makwalo a tlhaletsano go makoko otlhe a amegang.

Neelo ya kitsiso ke lekgotla malebang le pego ya komiti ya patlisiso

- 23.** (1) Kitsiso jaaka go shupiwa mo karolwaneng 37(9) ya Molao –
- (a) e tshwanetse ya dirwa mo “Form 12” jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso 1; le
 - (b) ya neelwa ke mokwaledi wa Lekgotla gongwe mongwe yo a neetsweng taelo goya ka lekwalo ke mokwaledi –
 - (i) go lo neela motho yo a umakilweng; gongwe
 - (ii) fa e le gore ga a kgone go bonwa, go lo neela kwa a nnang gongwe lefelo la tiro gongwe kgwebo motho yo o dingwaga tse di fetang lesome le borataro le gone ba agile gongwe go dira mmogo.

**KAROLO YA BONE
KAKARETSO**

Kopo ya go fetola ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso kana tshwanelo ya go hira

- 24.** (1) Kopo ngwe le ngwe ya –
- (a) phetolo ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso, e tshwanetse ya dirwa goya ka “Form 13” jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso;
 - (b) phetolo ya ditshwanelo tsa go hira, e tshwanetse ya dirwa goya ka “Form 14” jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso,

le gone e tshwanetse ya dirwa mo mokwalong wa seraro (triplicate).

(2) Tshedimosetso yotlhe e tlhokiwang mo “Forms 12 le 13”, e tshwanetse ya neelwa ka botlalo.

(3) Ene yo a neetsweng tshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso gongwe tshwanelo ya go hira, yo a naleng keletso go fetola tshwanelo eo, o tshwanetse a romela setlankana sa tlholego sa tshwanelo ya gagwe le kopo.

(4) Fa ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso di setse di fetotswe jaaka go shupiwa mo temaneng (1)(a), lekgotla –

- (a) le tshwanetse la kwala dintlha jaaka go shupiwa mo temana 5(1) malebang le phetolo mo lekwalong jaaka go shupiwa, le
- (b) le tshwanetse la golola, ka nako ya phetolo, ene yo a dirang

diphetolo setlankana sa kwadiso sa ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso goya ka "Form 2" jaaka go shupiwa mo Tlaletso 1.

(5) Fa e le gore ditshwanelo tsa go hira di setse di fetotswe jaaka go tlhalosiwa mo temaneng (1)(b), lekgotla –

- (a) le tshwanetse la kwala dintlha jaaka go shupiwa mo karolwaneng 16(1) malebang le diphetolo mo lekwalong jaaka go shupiwa, le
- (b) le tshwanetse la golola, ka nako ya phetolo, ene yo a dirang diphetolo setlankana sa kwadiso sa ditshwanelo tsa go hira goya ka Karolo A ya "Form 7" jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso 1.

Boikuelo kgatlhanong le tshwetso ya Kgosi, Bolaodi jwa Setso gongwe lekgotla

40. (1) Mongwe le mongwe yo a naleng keletso go dira boikuelo kgatlhanong le tshwetso ya Kgosi, Bolaodi jwa Setso gongwe lekgotla, jaaka seemo se ka nna, o tshwanetse a dira boikuelo kwa Mokwaledi yo a tlhomameng mo malatsing a le masome-a-mararo morago fa tshwetso e sena go itsisiwa gongwe go sa nneng jalo, go e tlisa mo tlase ga kgatlhego ya gagwe.

- (a) morago fa a sena go amogela boikuelo goya ka mabaka a temana (1), o tla itsise Tona maikaelelo a tlhongo ya lekgotla la boipiletso ke Tona jaaka go tlhalosiwa mo karolwaneng 39(1) ya Molao;
- (b) morago fa Tona e sena go tlhoma lekgotla la boipiletso, o tla romela boipiletso lekgotla la boipiletso.

(6) Boikuelo jaaka go shupiwa mo temana (1), bo tshwanetse jwa kwalwa le go tlhalosa –

- (a) dintlha tsa boikuelo jo bo kgatlhanong;
- (b) mabaka a boikuelo; le
- (c) tlhagiso ngwe le ngwe e mokopi a eletsang gore go naganiwe ka yona ka nako ya theetso.

(4) Tuelo jaaka go shupiwa mo Tlaletso 2 malebang le boikuelo, e tshwanetse ya akarediwa mmogo le boikuelo.

(5) Lekgotla la boipiletso le tshwanetse la reetsa boikuelo mo nakong ya malatsi a le masome-a-mararo morago ga letsatsi fa le sena go amogela boikuelo.

(6) Tshwetso ngwe le ngwe ya lekgotla la boipiletso goya ka mabaka a karowlana 39(6) ya Molao ke ya makgaolakgang go makoko otlhe.

Kgololo malebang le go tlogelwa ga materatelelo mo mmung wa tlakaneno

26. Terata ngwe le ngwe e gone ka nako ya tshimololo ya Molao wa mmu wa tlakaneno le e dirisitsweng go kampela magae, masaka a dikromo, kiripi tsa metsi gongwe masimo, e kgona go tshegediwa kwa setsheng sa mmu se se amegang.

Dithulaganyo tsa kopo go neelwa tumelelo go kampela mmu wa tlakaneno le mabaka mo tumelelo ya go nna jalo e sa tlhokafaleng

27. (1) Kopo ngwe le ngwe go kampela terata kwa mmu wa tlakaneno e tshwanetse ya dirwa goya ka “Form 15” jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso 1 le gone e tshwanetse ya dirwa mo mokwalong wa seraro (triplicate).

(2) Tshedimosetso yotlhe e tlhokegang mo “Form 15” e tshwanetse ya neelwa ka botlalo.

(3) Ga go tumelelo e tlhokegang ya go kampela terata fa e le gore ene yo a naleng ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso gongwe tshwanelo ya go hira, a nale keletso go kampela legae, kiripi tsa dikromo gongwe masimo.

(4) Fa go ka fithelwa terata ngwe le ngwe kwa mmu wa tlakaneno e kgatlhanong le karolwana 44(1) ya Molao, Kgosi, Bolaodi jwa Setso gongwe lekgotla, jaaka seemo se ka nna, goya ka mokwalo ba itsise ene yo a naleng ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso gongwe tshwanelo ya go hira –

(a) go tlosa terata ya go nna jalo gongwe go neela taelo gore e tlosiwe, mo nakong, e sa feteng malatsi a le masome-a-mararo, jaaka Kgosi, Bolaodi jwa Setso gongwe lekgotla, jaaka seemo se ka nna, gongwe go tlhomamisiwa, le gore nako ya go nna jalo e tlhalosiwa mo kitsisong;

(b) gore, fa terata e sa tlosiwa mo nakong e shupilweng mo tema (a), gore Kgosi, Bolaodi jwa Setso gongwe lekgotla, le ka tlosa terata gongwe go neela taelo gore terata e tlosiwe, le gore ditshenyegelo dingwe le dingwe malebang le se, di emelwe ke ene yo a naleng ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso gongwe ditshwanelo tsa go hira.

(5) Fa ene yo a naleng ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso gongwe ditshwanelo tsa go hira, yo o shupiwang mo temana (4) a palelwa go tlosa terata gongwe go neela taelo gore e tlosiwe mo nakong e shupiwang mo temana, Kgosi, Bolaodi jwa Setso gongwe lekgotla le kgona go tlosa terata gongwe go neela taelo gore e tlosiwe.

(6) Kgosi, Bolaodi jwa Setso gongwe lekgotla le le tlositseng gongwe go neela taelo gore e tlosiwe jaaka go tlhalosiwa mo temana (5), ba kgona go rekisa materiale e dirisitsweng go kampela mo seemong sa go emela ditshenyegelo tse di emetsweng ke Kgosi, Bolaodi jwa Setso gongwe lekgotla.

(7) Ene yo a naleng ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso gongwe tshwanelo ya go hira yo a dirileng kopo go neelwa tetla ya go kampela jaaka go tlhalosiwa mo temana (1), o tshwanetse a kgamarela khopi ya setlankana sa kopo ya tshwanelo ya gagwe.

Dithulaganyo tsa patlisiso e e dirwang ke lekgotla ka maikaelelo a go nagana ka kopo, mo go akaretsang le go bidiwa ga bashupi

28. (1) Kgotla e kgona, ka nako fa e nagana ka kopo e mo tlase ga Molao, ya senka go bua, le go senka kgakololo, go tswa mongwe le mongwe yo goya ka maikutlo a Lekgotla ka gongwe a ka nna le tshedimosetso gongwe lekwalo gongwe setlankana se se tsamaelanang le kopo.

(2) Lekgotla le kgona, go ka amogela –

(a) motho yo a umakiwang mo temana (1); gongwe

(b) lekwalo gongwe setlankana se se shupiwang mo temana (1) se se tsamaelanang le kopo,

go tagafara/laletsä goya ka “Form 11” jaaka go tlhalosiwa mo Tlaletso 1, mongwe le mongwe go tlhaga mo pele ga Lekgotla go botsolosiwa gongwe go neela lekwalo gongwe setlankana.

Dithulaganyo tsa tshupetsö ya kgang go motseréganyi

29. Lekgotla jaaka go shupiwa mo karowlana 30(5) ya Molao le le naleng keletso go lebisa kgang go motseréganyi, le tshwanetse la tlhagisa kgang mo “Form 16” jaaka go shupiwa mo Tlaletso 1, le gone le tshwanetse la kgomarela khopi ya kopo mo Foromong

Mabaka mo ditiro tsa utololo gongwe tsa meepo ka gongwe di ka dirwang mo mmung wa tlhananeno

30. (1) Malebang le Molao wa Meamuso (Utololo le Meepo) wa 1992, (Molao wa masome-a-mararo le boraro wa 1992), mongwe le mongwe yo a naleng keletso go tsweledisa ditiro tsa utololo gongwe tsa meepo jaaka go tlhalosiwa mo Molaong kwa mmu wa tlhakaneno, o tshwanetse a itsise, pele a ka dira kopo ngwe le ngwe goya ka mabaka a Molao, Kgosi gongwe Bolaodi jwa Setso jwa morafe le lekgotla, ka maikaelelo a gagwe a go dira kopo jaaka go shupiwa.

(2) Kgosi gongwe Bolaodi jwa Setso le lekgotla jaaka go shupiwa mo temana (1) le tshwanetse la neela ditlhagiso malebang le kopo ya motho yo o shupiwang mo temaneng, le gone motho yoo, o tshwanetse a kgamarela ditlhagiso mo kopong ya gagwe.

(3) Fa e le gore Kgosi, Bolaodi jwa Setso gongwe lekgotla jaaka go shupilwe mo temana (1), ba tlhagisa gore kopo e shupilweng mo temana (1) e sa tshwanela go dumelwelwa, Tona wa Meepo le Kgotetsö gongwe Komisenara wa Meepo, jaaka seemo se ka nna, a tlhokomologa, fa e le gore maikutlo a gagwe e le gore kopo e tshwanetse ya dumelwelwa, ditlhagiso tsa Kgosi, Bolaodi jwa Setso gongwe lekgotla gore kopo e seke ya dumelwelwa.

Thibelo le twantsho ya kgogolego ya mmu

31. (1) Malebang le Molao wa tlhokomelo ya mmu wa 1969 (Molao wa masome-a-supá le borataro wa 1969), ene yo a naleng ditshwanelo tsa ditsha goya ka setso gongwe tshwanelo ya go hira, o tshwanetse a dirisa le go tsamaisa mmu go thibela –

- (a) kgogolego ya mmu
- (b) dikgoreletsi tse dingwe tsa mmu tse di ka bakang gongwe go rulaganya mabaka a ka bakang gongwe go baka mekgwa mengwe le mengwe ya kgogolego gongwe kgotlelo ya metsi ke boraga gongwe mmu o tsewang ke metsi,

le gone go tshwanetse ka dinako tsotlhe ga dirwa goya ka ditlhokego tsa Lefapha la Temothuo le tlamelö ya melao mengwe le mengwe malebang le thibelo le twantsho ya kgogolego ya mmu.

(2) Malebang le temana (3), fa e le gore mmu mongwe le mongwe o shupiwang mo temana (1) gongwe bontlha bongwe bo dirisiwa gongwe go lemiwa gongwe go bonala fa o ka baka kgogolego ya mmu, Kgosi, Bolaodi jwa Setso gongwe lekgotla, jaaka seemo se ka nna, ba tshwanetse ba emisa gongwe go busetsa morago goya ka mokwalo, go romelwa ene yo a naleng ditshwanelo, ditshwanelo dingwe le dingwe tsa mmu wa go nna jalo.

(3) Kemiso gongwe pusetso morago ngwe le ngwe jaaka go shupiwa mo temana (2) e kgona go dirwa fela morago fa Kgosi, Bolaodi jwa Setso gongwe lekgotla, jaaka seemo se ka nna, -

- (a) ba neetse ene yo a naleng ditshwanelo tshono go reediwa malebang le kemiso gongwe pusetso morago; le
- (b) ba buisantse le Tona yo a lebaneng le boikarabelo jwa Temothuo.

Tshireletso ya meamuso e megolo

32. Malebang le Molao wa tlhokomelo ya mmu wa 1969, ene yo a naleng ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso gongwe tshwanelo ya go hira, o tshwanetse a tsamaisa mmu o amegang goya ka ditiro tse di amogelesegang tsa temo kwa tikologong e amegang le gone ka dinako tsotlhe a dira goya ka dithokego tsotlhe tsa Lefapha la Temothuo le tlamelô ya melao malebang le tiriso, boitapoloso le tshubelo ya mahudiso.

Mabaka malebang le ditsela, metswedi ya metsi, ditlhare le tiriso ya metsi, dikgong, borago le majwe kwa mmu wa tlhakaneno

33. (1) Gago tsela gongwe tsela kgolo e ka tshimololo ya melawana e, gongwe morago ga melawana, e dirilweng semusho, e kgabaganyang mmu wa tlhakaneno, e tshwanetseng ya fetolwa gongwe go tswalwa, magareng ga taolo ya bolaodi.

(2) Ga go motho yo ka mokgwa o rileng o tshwanetse a kgoreletsa mafelo a gone a metsi mo tikologo ya tlhakaneno, gongwe go thibela gongwe go dira maiteko go thibela mongwe le mongwe go amogela metsi gongwe go neela loruo metsi, gongwe go senya ka metsi kwa lefelong la metsi gongwe go sunya nko mo ditirong tsa dipheltho, pompo ya metsi, peipi ya metsi, letamo gongwe tanka ya polokelo ya metsi gongwe di dirisiwa tsa segompieno tse di tlhomilweng gongwe go agiwa le go tlamelwa mo tikologo ya tlhakaneno ka ntlha ya tiriso ya selegae gongwe kabelo ya metsi.

(3) Baagi ba ba naleng tshwanelo kwa tikologo ngwe le ngwe ya tlhakaneno, ga ba tshwanelo kwa ntle le tuelo –

- (a) go tsaya metsi go tswa moedi wa metsi kwa tikologo ya tlhakaneno; le
- (b) go dirisa dikgong, mmu, majwe gongwe borago kwa tikologo tsa tlhakaneno,

go dirisiwa kwa malwapeng.

(4) Moagi mongwe le mongwe yo a naleng tshwanelo kwa tikologo ngwe le ngwe ya mmu wa tlhakaneno, yo a naleng keletso go tsaya metsi go tswa moedi mongwe le mongwe wa metsi kwa mmu wa tlhakanelo gongwe go dirisa dikgong, mmu, majwe gongwe boraga kwa mmu wa tlhakanelo go dirisediwa sengwe kwa ntle le kwa Iwapeng, o tshwanetse a amogela tetla ya Kgosi gongwe Bolaodi jwa Setso.

Ditiro tsa mokwaledi wa lekgotla

34. Mo tiro ngwe le ngwe ya tlaleletso e neelwang mokwaledi wa lekgotla goya gongwe mo tlase ga Molao gongwe melao e, mokwaledi wa Lekgotla o tshwanetse –

- (a) a dira jaaka moemedi wa matlotlo wa lekgotla;
- (b) a neela madirelo a bokwaledi lekgotla le go tshwara makwalo a dikopano tsa lekgotla;
- (c) a diragatsa tshwetso tsa lekgotla; le
- (d) neela kgakololo maloko a badiri ba ba dirang tiro tsa tsamaiso ya lekgotla.

Go kobiwa ga batho ba ba mo mmung wa tlhakaneno

35. Motho mongwe le mongwe kwa ntle ga Kgosi, Bolaodi jwa Setso gongwe lekgotla yo a kobang mongwe le mongwe go tswa mmu wa tlhakanelo kwa a naleng tshwanelo, o molato.

Kotlhao le dituelo

36. Mongwe le mongwe yo a bonweng molato goya ka melawana e, o tshwanetse a neelwa katlholo ya dolara tsa Namibia tse di sa feteng dikete tse nne (N\$4 000) gongwe kgolegelo ya nako e sa feteng ngwaga gongwe katlholelo tse pedi.

(2) Motho mongwe le mongwe yo a setseng a bonwe molato malebang le tlolo-molao goya ka mabaka a melawana e le gone yo morago ga katlholelo a tswelelang ka molato malebang le mo a bonweng molato, o molato go tsweledisa tlolo-molao le gone ka katlholelo, o athholwa tuelo e sa feteng dolara tsa Namibia tse masome-a-matlhano (N\$50) tsatsi lengwe le lengwe mo a tswelelang ka maitsholo a gagwe.

Dituelo tse di tshwanetseng tsa duelwa

37. Dituelo tse di shupiwang mo Tlaletso 2, di tshwanetse tsa duelwa goya ka molao.

Phediso ya melawana

38. Melawana e phasaladitsweng ke Kgoeletso No. R. 188 ya kgwedi ya Phukwi e tlhola letsatsi, 1969, e ya fedisiwa.

TLALETSO 1**LEFAPHA LA KABO-DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO
MATSHELO**

FORM 1

KOPO YA DITSHWANELO TSA DITSHA GOYA KA TSA DITSO
(Karolwana ya 22 le temana ya 2)

Go: Kgosi
Morafe wa

Kgaolo:

Kgaolwana-tlhopo:

Nna,

yo a saenileng, wa Omang.....bong

semorafe.....leina la mohumagadi

maina a baikaegi.....

.....
.....
ba

.....
(kwala aterese ya bonno)

.....
(kwala aterese ya pose)

fa ke dira kopo ya tshwanelo ya.....

(supa tshwanelo go tetla ya setsha sa temothuo kana setsha sa boagedi kana tshwanelo ngwe e sele go phiriso ya ngwao e e Tona o e dumelang le go e laela ka kistsiso mo Koranteng)

go ya ka:

(a) Tekanyetso ya botonna jwa setsha se se direlwang kopo.....

(b) Lefelo la tlakaneno kana morafe kwa mmu o fitlhelwang teng:

(c) Kgaolo kwa mmu wa tlakaneno o fitlhelwang teng:

Setsha mo nakong eno se dirisediya

A go na le mongwe yo o nang le tshwanelo ya ngwao ya mmu go ya ka karolwana ya mmu ?

Ee : Nyaya:

Fa karabo e le “Ee”:

(a) Supa leina le aterese ya mong ga mmogo le mofuta wa tshwanelo:

(pataganya lenaneo le sele fa phathla eno e sa lekana)

(b) A mong o dumalane go ikamoga tshwanelo ya gagwe go ya ka karolwana ya mmu?

Ee Nyaya

(c) A go na le tefo e e tshwanetseng ya duelwa mabapi le seo?

Ee Nyaya

(d) A go dirilwe dithulaganyo tse di siameng mabapi le tsosoloso ya mong mo mmung?

Ee Nyaya

A mokopi ke mong wa karolwana ngwe e sele ya mmu e e neelwang mo tlase ga Molao kana a mokopi o nna mo mmung mongwe wa tlakaneno mo tlase ga tshwanelo e e supiwang mo karolwana 28(1) ya Molao?

Ee Nyaya

Fa karabo mo potsong e e fa godimo e le “Ee”, neela tlhaloso ya mmu:

.....

.....

le ya tshwanelo:

.....

Ke itsise fano gore tshedimosetso e e neetsweng mo Foromong eno e le ya nnete le gone e siame. Tlhawatlhma ya N\$ e duetswe, mme palo ya sesupo ke

ya letsatsi la.....e neetswe.

.....

.....

Mosaeno wa mokopi

Letsatsi

**LEFAPHA LA KABO DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO
MATSHELO**

FORM 2

SETLANKANA SA KWADISO SA TSHWANELO YA NGWAO MMU
(Karolwana 25 le molawana 5)

FANO GO TLHOMAMISIWA FA

.....
(tlhaloso ya tshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso tse di abetsweng)

o neetswe

.....
(maina otlhe a motho yo o neetsweng tshwanelo)

ya

.....
(aterese ya boagedi ya motho yo o neetsweng tshwanelo)

go ya ka

.....
(karolwana ya mmu o o neetsweng ka tshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso)

tekanyo

**LEFAPHA LA KABO DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO
MATSHELO**

FORM 3

KOPO YA TEMOGO LE KWADISO YA TSHWANELO YA NGWAO YA
MMU E E LENG TENG E E SUPIWANG MO KAROLWANA 28(1) LE YA
TETLA YA GO TLOGELWA GA MOKAMPELO
(Karolwana 28 le molawana 7)

Go: Modulasetilo

Setempe sa offisi:

Lekgotla la Mmu wa Tlhakaneno

wa

Kgaolo:.....

Kgaolotlhopo:.....

Nna,

yo o saenneng fa, palo ya omang.....bong

boagedileina la mohumagadi

maina a baikaegi.....

.....

.....

wa

(kwala aterese ya boagi)

(kwala aterese ya pose)

ke dira fano kopo ya temogo

.....
(kwala tshwanelo go setsha sa temothuo kana tshwanelo ya setsha sa boagi)

o ke o neetsweng kago ya ka:

(a) Botonna jwa mmu o o direlwang kopo

(b) Mmu wa tlakaneno wa morafe kwa mmu o o fitlhelwang teng:

.....
.....

(c) Kgaolo kwa mmu wa tlakaneno o fitlhelwang teng:

Tiriso ya jaanong ya mmu ke eng?

.....

A go na le mongwe yo o nang le tshwanelo ya ngwao ya setsha?

Ee Nyaya

Fa karabo go potso e e fa godimo e le “Ee” :

(a) Supa leina le aterese ya motho yoo ga mmogo le mofuta wa tshwanelo:

.....
.....
.....

.....
(gamarela lenaneo le le farologaneng mo phatlheng)

(b) A ene yo a naleng tshwanelo o dumalane go tlogela ditshwanelo tsa gagwe
goya ka setsha sa mmu? “Ee” “Nyaya”

(c) A go nale tuelo ngwe e tshwntseng ya duela malebang le se?

Ee Nyaya

(d) A go setse go dirilwe dithulaganyo tse di lebaneng malebang le bonno jwa
ene yo a naleng ditshwanelo kwa mmu o sele?

Ee Nyaya Ga go tlhokege

Ke tshwaraganya ditlankana tse di latelang tsa boshupi go ema nokeng puo ya
me

.....
.....
.....
.....
.....

*Ka tswee-tswee fitlhela lekwalo le le tshwaragantsweng go tswa Kgosi
gongwe Bolaodi jwa Setso, mo go neelang tshedimosetso e tlhokegang.

Mmu o setse o teratetswe jaana:

.....
.....
.....
.....

(tlhalosa gore mmu o terateletswe jang, fa go nale)

Ke dira kopo ya tetla go tshegetsa mokampelo otlhe kana karolo ngwe le ngwe ya kampa e ame gang:

.....
.....
.....
.....

Ke tlhomamisa gore tshedimosetso e e neetsweng mo Foromong ee e le ya nnete le gone e siame. Tlhwathlwa e e malebang, eleng N\$, e duetswe, mme palo ya sesupo keya letsatsi la e neetswe.

.....
.....
Mosaeno wa mokopi

* Phimola se sa tlhokegeng

Letsatsi

**LEFAPHA LA KABO DITSHA, TSOSOLOSO LE
TLHABOLOLO MATSHELO**

FORM 5

**KOPO YA TETLA YA PHIRO
(Karolwana 31 le molawana 11)**

Go: Modulasetilo

Lekgotla la Mmu wa Thakaneno

Setempe sa offisi:

wa

kgaolo:.....

kgaolothopo:.....

Nna,

yo ke saenneng fa tlase, palo ya omangbong.....

boagedileina la mohumagadi

maina a baikaegi.....

.....
.....

wa

(kwala aterese ya boagi)

.....
(aterese ya pose),

fano ke dira kopo ya tshwanelo ya phiro ya

.....
kwala maikaelo a tshwanelo ya phiro)

go ya ka:

(a) Botonna jwa mmu o o direlwang kopo.....

(b) Mmu wa tlakaneno wa morafe kwa mmu o fitlhelwang teng:

.....
.....

(c) Kgaolo kwa mmu wa tlakaneno o leng teng:

Mmu mo nakong eno o dirisediwa

A Bolaodi jwa setso bo neetse tetla ya phiro?

Ee Nyaya (Pataganya dokomente ya bopaki mabapi le se).

A go na le mongwe yo o nang le tshwanelo ya phiro tebang le karolwana ya mmu?

Ee Nyaya

Fa karabo mo potsong e e fa godimo e le “Ee”:

(a) Kwala leina le aterese ya mong ga mmogo le mofuta wa tshwanelo:

.....
.....
.....
.....

(pataganya lenaneo le sele fa phatlha eno e sa lekana)

(b) A mong o dumalane go ikamoga tshwanelo ya gagwe ya karolwana ya mmu? Ee Nyaya

(c) A go na le tefo e e duelwang malebang le seo?

Ee

Nyaya.

(d) A go dirilwe dithulaganyo tse di siameng tebang le tsosoloso ya mong wa mmu o o leng teng? Ee Nyaya Ga go tlhokege

A mokopi ke mohiri wa karolwana e sele ya mmu e e neetsweng mo tlase ga Molao kana a mokopi o na le mmu mongwe wa tlhakaneno mo tlase ga tshwanelo e e supilweng mo Karolwana 35(1) ya Molao?

Ee Nyaya

Fa karabo mo potsong e e fa godimo e le “Ee”, neela tlhaloso ya karolwana ya mmu:

.....
.....
.....

le ya tshwanelo ya:

A karolwana ya mmu e mo tikologong e e itsisitsweng go ya ka Karolwana 24A ya Taelo ya tshomarelo ya tlholego, 1975 (Taelo NO. 4 ya 1975)?

Ee Nyaya

Fa karabo mo potsong e e fa godimo e le “Ee”, neela leina leian la madirelo a tshomarelo:

.....

Sebaka sa kopo ya tshwanelo ya phiro:

Ke itsise fano fa tshedimosetso e e neetsweng mo Foromong eno e le nnete le gone e siame. Tlhwathlwa, e eleng N\$....., e duetswe, mme ya palo ya ya letsatsi la e neetswe.

.....
Mosaeno wa mokopi

.....
Letsatsi

**LEFAPHA LA KABO DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO
MATSHELO**

FORM 6

KOPO YA TSHWANELO YA PHIRO KA MABAKA A TEMOTHUO KWA
NTLE GA TIKOLOGO E E SUPILWENG
(Karolwana 30 le molawana 12)

Go: Tona wa Kabo ditsha, Tsosoloso le Tlhabololo matshelo
Private Bag 13343
WINDHOEK

Nna,

yo o saenneng fa tlase, palo ya omangbong

boagileina la mohumagadi

.....
maina a baikaegi

.....
wa.....
(kwala aterese ya boagi)

.....
(kwala aterese ya pose)

ke dira kopo ya tshwanelo ya go hira ka maikaelelo a temothuo mo mmung o
gotlhelele/bontlha bongwe o o leng mo tikologong e e supilweng go ya ka:

(a) Botonna jwa mmu o o kopiwang

- (b) Mmu wa tlhakaneno wa morafe kwa mmu o leng teng:

.....
.....

- (c) Kgaolo kwa mmu wa tlhakaneno o leng teng:.....

Mmu mo nakong eno o dirisediwa

.....

A gona le mongwe yo o nang le tshwanelo ya phiro mo karolwaneng eo ya mmu?

Ee Nyaya

Fa karabo mo potsong e e fa godimo e le “Ee”:

- (a) Supa leina le aterese ya mong ga mmogo le mofuta wa tshwanelo:

.....
.....
.....

(pataganya lenaneo le sele fa phatlha eno e sa lekana)

- (b) A mong o dumalane go ikamoga tshwanelo ya gagwe tebang le karolwana ya mmu? Ee Nyaya

- (c) A go na le tefo e e duelwang mabapi le seo? Ee Nyaya

- (d) A go dirilwe dithulaganyo tse di siameng tsa tsosoloso ya mong mo mmung o sele? Ee Nyaya Ga go tlhokege

A mokopi ke mohiri wa karolwana e ngwe ya mmu e e neetsweng mo tlase ga Molao kana a mokopi o na le mmu wa tlhakaneno mo tlase ga tshwanelo e e supiwang mo karolwana 35(1) ya Molao? Ee Nyaya

Fa karabo mo potsong e e fa godimo e le “Ee”, neela tlhaloso ya karolwana ya mmu:

.....
.....
.....

le ya tshwanelo:

.....

A karolwana ya mmu e mo tikologong e e itsisitsweng jaaka lefelo-tshomarelo go ya ka karolwana 24A ya Taelo ya tshomarelo ya tlholego, 1975 (Taelo No. 4 ya 1975)? Ee Nyaya

Fa karabo mo potsong e e fa godimo e le “Ee”, neela leina la madirelo a tshomarelo:

.....

Sebaka sa kopo ya tshwanelo ya phiro:

Ke itsise fano fa tshedimosetso e e neetsweng mo Foromong ee, e le ya nnete le gone e siame. Tlhwatlhma ya N\$ e duetswe, mme palo ya sesupo ke ya letsatsi la e neetswe.

.....

Mosaeno wa mokopi Letsatsi

*Phimola se se sa tlhokafaleng.

LEFAPHA LA KABO DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO MATSHELO

FORM 7

KAROLO A

SETLANKANA SA GO HIROA KA MAIKAELELO A SELE KWA NTLE
 GA A TEMOTHUO KWA NTLE GA TIKOLOGO E E SUPILWENG
 (Karolwana 33 le molawana 16)

GO TLHOMAMISIWA FANO FA

.....
 (tlhaloso ya tshwanelo ya phiro e e neetsweng)

ya

.....
 (maina otthe a batho ba ba neetsweng tshwanelo)

ya

.....
 (aterese ya boagi ya motho yo o neetsweng tshwanelo)

.....
 (aterese ya pose ya motho yo o neetsweng tshwanelo)

go ya ka

.....
 (karolwana ya mmu e e neetsweng tshwanelo ya phiro)

tekanyo

.....
 (botonna jwa mmu)

wa

.....
 (sebaka se se neetsweng tshwanelo ya phiro)

Tumelelo ya Tona e a tlhokega mme e bonwe*/ ga e tlhok ege*

Mosaeno wa Modulasetilo/Mokwaledi
 wa Lekgotla

Letsatsi

* Phimola se se sa tlhokafaleng.

LEFAPHA LA KABO-DITSA, KHUDUGELO LE TLHABOLOLO MATSHELO

FORM 7

KAROLO B

SETLANKANA SA GO HIRA KA NTLHA YA MAIKAELELO A TEMOTHUO
 KWA NTLE GA TIKOLOGO E NEETSWENG
 (Karolwana 33 le molawana 16)

GO TLHOMAMISIWA FANO FA

Tshwanelo ya go hira ka ntlha ya maikaelelo a temothuo e setse e
 dumetswe

(maina ka botlalo a motho yo o setseng a neetswe tshwanelo)
 wa

(aterese ya boagi ya motho yo o setseng a neetswe tshwanelo)

(aterese ya pose ya ene yo o setseng a neetswe tshwanelo)

go ya ka

(setsha sa mmu go ya ka mo ditshwanelo tsa go hira di setseng di neetswe)
 e fithelwang gotlhèlele kwa ntle ga tikologo e tlhopilweng/go fithelwa
 moteng ga kgaolo e tlhopilweng*

tekanyo

(botonna jwa mmu)

wa

(sebaka se se neetsweng tshwanelo ya go hira)

Tona wa Kabo-Ditsa, Khudugelo
 le Tlhabololo Matshelo
 *Phimola se se sa tlhokafaleng

Letsatsi

LEFAPHA LA KABO-DITSHA, TSOSOLOSO LE KHUDUGELO

FORM 8

KOPO YA KAMOGELO YA DITSHWANELO JAAKA GO SHUPILWE MO
KAROLWANA 35(1) LE TUMELELO YA DITSHWANELO TSA GO HIRA
(Karolwana 35 le Molawana 17)

Go: Modulasetilo Setempe sa Ofisi

Lekgotla la Mmu wa Tlhakaneno

Wa

Kgaolo:

Kgaolwana ya botlhopi

Nna,,

yo o saeneng fa tlase, palo ya omang.....bong

semorafeleina la mohumagadi

maina a baikaegi

.....

.....

wa

.....
(kwala aterese ya boagi)

.....
(kwala aterese ya pose),

fano ke dira kopo ya kamogelo ya

.....

.....
(kwala tshwanelo e mokopi o naleng go aga mo mmung wa tlhakaneno)

o neetsweng nna go ya ka:

(a) botonna jwa mmu o kopilweng

(b) tikologo ya mmu wa tlakaneno kwa o fitlhelwang.....

(c) Kgaolo kwa tikologo ya tlakaneno e fitlhelwang.....

le tumelelo ya tshwanelo e latelang ya go hira mo tlase ga Molao:.....

.....
Mo nakong e, mmu o dirisediwa eng?

.....
A Bolaodi jwa Setso bo neetse tumelelo ya ditshwanelo tsa go hira?

Ee Nyaya (Tshwaraganya ditlankana tsa boshupi malebang le se)

A go nale motho mongwe yo a naleng tshwanelo go hira karolo e ya mmu?

Ee Nyaya

Fa karabo mo potsong e mo godimo e le “Ee”

(a) Kwala leina le aterese ya ene yo amegang, ga mmogo le mofuta wa tshwanelo:
.....
.....
.....

(pataganya lenaneo le le farologaneng mo phatleng e)

(b) A motshegetsi o dumalane go amoga ditshwanelo tsa gagwe tsa karolo ya mmu? Ee Nyaya
.....
.....

(c) A go nale tuelo ngwe e tshwanetseng ya duelwa malebang le se?

Ee Nyaya

(d) A go setse go dirilwe dithulaganyo tse di lebaneng tsa bonno jwa motshegetsi kwa mmung o sele? Ee Nyaya

(e) A go duetswe madi mabapi le go tsaya setsha go fitlha jaanong?

Ee Nyaya

Fa karabo mo potsong e mo godimo e le “Ee”, tswee-tswee neela boshupi jwa tshupatefo/rasiti (receipt) ya tlholego malebang le se gongwe seshupo se se ka amogelesegang mo pele ga lekgotla.

A mokopi ke mohiri kwa setsheng se sengwe sa mmu se se dumelletseng mo tlase ga Molao gongwe a mokopi o nale mmu mongwe wa tlakaneno mo tlase ga tshwanelo e shupilweng mo karol waneng 35(1) ya Molao?

Ee Nyaya

Fa karabo mo potsong e mo godimo e le “Ee”, neela tlhaloso ya karolo ya mmu:

.....

.....

le tshwanelo

.....

A setsha sa mmu se fitlhelwa mo tikologong e setseng go begilwe e le ya tshomarelo goya ka mabaka karowlana 24A ya Molao wa Tshomarelo ya Tikologo wa 1975 (Molaowa bone wa 1975)? Ee Nyaya

Fa karabo mo potsong e mo godimo e le “Ee”, neela leina la tikologo ya tshomarelo:

.....

*Ke tshwaraganya boshupi jwa ditlankana tse di latelang go ema nokeng polelo

ya me

.....
.....
.....
.....

Ka tswee-tswee, bona lekwalo le le tshwaragantsweng go tswa Kgosi gongwe
Bolaodi jwa Setso, le le neelang tshedimosetso e tlhogegang.

Mmu o setse o kampetswe/go teratelelwa jaana:

.....
.....
.....
.....

(kwala gore mmu o kampetswe jang, fa go nale)

Nako e tshwanelo ya go hira e kopilweng:

Fa kopo e le ya tumelelo go neelwa tshwanelo ya go hira ka ntlha ya mabaka
a temothuo, a mmu o fitlhelwa kwa tikologong e tlhopilweng jaaka go shupiwa
mo karolwana 30(2)? Ee Nyaya

Ke dira kopo fa go neelwa tetla go tshegetsa terata yotlhe gongwe karolo ngwe
le ngwe ya terata e amegang: *

.....
.....

Ke tlhomamisa gore tshedimosetso e neetsweng mo Foromong e, e le

boamaruri le gore e siame. Le gore dituelo tse di amegang, se e le N\$,
di setse di dueletswe, mo go neetsweng tshupatefo (receipt) ya nomoro ya
.....ya letsatsi la

.....
Mosaeno wa mokopi

.....
Letsatsi

* Phimola se se sa tlhokafaleng

LEFAPHA LA KABO-DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO MATSHELO

FORM 9

KAROLO A

DIKANO TSA GO HIRA MALEBANG LE DITSHWANELO TSA
 KHIRISO SETSHA KWA LE MAIKAELELO MANGWE LE MANGWE A
 TEMOTHUO KWA NTLE GA TIKOLOGO E TLHOPILWENG
 (Karolwana 45, bala mmogo le karolwana 36 le molawana 19)

MEMORANTAMO YA KHIRISO SETSHA MO GARE
 Ga LEKGOTLA LA MMU WA TLHAKANENO wa

Le emetswe ka botlalo ke
 mo seemong sa gagwe jaaka modulasetilo/mokwaledi* wa lekgotla le le
 umakiwang (morago go shupiwa jaaka “lekgotla”, ka fa mohameng o mongwe;

le

(leina la motho yo a naleng tshwanelo ya go hira)

(palo ya Omang)

(aterese ya boagi)

(e shupiwang jaaka “motho”) ka fa mohameng o mongwe.

MO motho a dirileng kopo ya tshwanelo ya go hira/tumelelo ya tshwanelo e
 shupiwang mo karolwaneng 35(1) ya Molao* wa

(kwala maikaelelo a tshwanelo ya go hira)

goya ka.....

(karolo ya mmu)

o fitlhelwang

(tikologo ya tlhakaneno)

(morafe) kwakgaolo.

tekano.....
(botonna jwa mmu)

LE GORE A lekgotla le neetse tumelelo ya tshwanelo ya go hira jaaka go kopilwe, le

goya ka

1

(karolo va mmu)

o fitthelwang

三

(kwala tikologo ya tlhakaneno ya morafe le kgaolo kwa mmu o fitlhelwang)

tekannya *

(botonna jwa mmu)

go motho goya ka mabaka a rileng;

JAA NONG KA LEO makoko a dumalana jaana:

1. Tumalano e ya go hira e simolola go tswa letsatsi mo go saenilweng le gone e tla tswelela nako yadingwaga go tswa letsatsi leo.
 2. Palo ya madi a duelelwang ke mokopi malebang le tshwanelo ya go hira ke N\$..... (..... dolara tsa Namibia) ka nako ya kwadiso ya ditshwanelo tsa go hira/ka kgwedi.*
 3. Fa mokopi a palelwa go dira goya ka mabaka mangwe le mangwe a

kutlwano e le go palelwa go siamisa kutlwano ya go nna jalo mo malatsing a le masome-a-mararo morago ga kitsiso e dirilweng ka mawalo go tswa lekgotla, lekgotla le kgona go busetsa morago kutlwano e ka bonako, le gone madi otlhe a saletseng kwa morago a kolotiwang lekgotla malebang le go Hira, a tla tshwanela go duelwa ka nako fa go dirwa maemo a pusetso morago.

4. Mokopi o tshwanetse a tlhokomela le go dira ka ditshiamelo tse di lebaneng tsa molao e gone ka nako ngwe le ngwe.
5. Mokopi ga a tshwanela go hirisa ditshwanelo tsa gagwe tsa go hira, tlogela gongwe go neela ditshwanelo tsa gagwe gongwe ditaelo goya ka mabaka a khiriso setsha kwa ntle le makwalo a lekgotla le le amegang.
6. Makoko a itlhopela jaaka domicilia citandi et executandi aterese tse di latelang:

Mokopi
.....

Lekgotla:
.....

7. Kutlwano e tlhama dikutlwano tsotlhe mo gare ga makoko le gone gago diphetolo, tlaleletso gongwe se se tlhogetsweng se ka pateletsang makoko, fa ese gore se beilwe mo mokwalong le go saeniwa ke makoko otlhe.
 8. Boineelo bongwe le bongwe ke lekoko go lekoko le lengwe, ga nkitla bo amogelwa jaaka tlhokomologo ya khiriso setsha ke lekoko la go nna jalo.
 9. Makoko a dumalana ka molao wa Kgotla ya Magiseterata malebang le kgato ngwe le ngwe e kgonang go tswa khiriso setsha, pusetso morago gongwe mabaka a lebaneng.
 10. Tumelelo ya go kampela mmu jaaka e kopilwe, gongwe go kampela
-

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

e e dumelletswe/ga ya dumelwelwa.*

(kwala maemo goya ka mo taelo ya go kampela e setse e dumelletswe, fa e le
gore go sa neelwa taelo ya go kampela)

Go saeniwa kwa.....ka.....letsatsi la.....2

BASHUPI:

1.

2. Mo ineng la lekgotla

Go saeniwa kwa.....ka.....letsatsi la.....2

ASHUPI:

1.

2. Mokopi

* Phimola se se sa tlhokafaleng.

LEFAPHA LA KABO-DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO MATSHELO**FORM 9
KAROLO B**

DIKANO TSA GO HIRA MALEBANG LE DITSHWANELO TSA
 KHIRISO SETSHA KA NTLHA YA MAIKAELELO A TEMOTHUO KWA
 NTLE GA TIKOLOGO E TLHOPILWENG
 (Karolwana 45, buisa le karolwana 36 le molawana 19)

MEMORANTAMO YA KHIRISO SETSHA MO GARE
 ga TONA WA KABO-DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO
 MATSHELO

le

.....
 (leina la mokopi wa tshwanelo ya khiriso setsha)

.....
 (palo ya Omang)

.....
 (aterese ya boagi)
 (go shupiwa fano jaaka "mokopi"), ka fa mohameng o mongwe.

FA mokopi a dirile kopo ya tshwanelo ya khiriso setsha ka ntlha ya mabaka a temothuo kwa mmung o sa fitlhelwang gothlele gongwe bontla bongwe* kwa ntle ga tikologo e tlhopilweng*/tumelelo ya tshwanelo jaaka go shupiwe mo karolwaneng 35(1) ya Molao* ka ntlha ya mabaka a temothuo malebang le mmu otlhe gongwe o fitlhelwang kwa ntle ga tikologo e tlhopilweng malebang le

.....

 (karolo ya mmu)

e fitlhelwang kwa

(tikologo ya tlakaneno)

(morafe kwa) kgaolong

le o se gotlhe kwa ntle ga tikologo e tlhopilweng/*bontlha bongwe moteng ga
tikologo e tlhopilweng ya.....

tekanyo ya
(karolo ya mmu)

LE MO Tona a neetseng tshwenelo ya khiriso setsha.....

malebang le.....*
(botonna jwa mmu)

o fitlhelwa kwa

(tikologo ya tlakanelo).....

(morafe kwa) kgaolo

le gotlhe kwa ntle ga tikologo e tlhopilweng/*bontlha bongwe moteng ga
tikologo ya

tekanyo*
(botonna jwa mmu)

go mokopi goya ka mabaka a rileng;

JAANONG KA LEO makoko a dumalana jaana:

1. Khiriso e ya setsha e tla simolola go tswa letsatsi la go saena le gone e tla
tswelela nako yadingwaga go tswa letsatsi leo.

2. Palo e tshwanetseng ya duelelwa ke mokopi malebang le tshwanelo ya khiriso setsha ke
N\$.....(..... Dolara tsa Namibia) ka nako ya tshwanelo ya khiriso setsha/ka kgwedi.*
3. Fa mokopi a palelwa go dira goya ka mabaka a kutlwano e le go palelwa go siamisa mabaka mo nakong ya malatsi a masome-a-mararo (30) morago ga letsatsi la kitsiso ka makwalo go tswa Tona go dira jalo, Tona ka gongwe o ka busetsa morago kutlwano e ka bonako, le gone melato yotlhe e saletseng kwa morago malebang le Khiriso setsha e tshwanetse ka bonako ya duelelwa ka nako ya kemiso.
4. Mokopi o tshwanetse a tlhokomela le go dira goya ka ditshiamelo tsotle tsa molao ka nako ngwe le ngwe.
5. Mokopi ga a tshwanelo go hirisa ditshwanelo tsa khiriso setsha gongwe di fetola, gongwe go neela ditshwanelo gongwe ditaelo goya ka mabaka Khiriso setsha kwa ntle le kitsiso goya ka makwalo go Tona.
6. Makoko a itlhopela jaaka domicilia citandi et executandi aterese tse di latelang:

Mokopi
.....

Tona:
.....

7. Kutlwano e thaya kutlwano yotlhe mo gare ga makoko le gone ga go diphetogo, tlaletso gongwe se se tlogetsweng se ka pateletsang makoko, fa ese gore se beilwe mo mokwalong le go saeniwa ke makoko otlhe.
8. Boineelo bongwe le bongwe ke lekoko le lengwe, ga nkitla bo amogelwa jaaka tlhokomologo ya khiriso setsha ke lekoko la go nna jalo.
9. Makoko a dumalana a dumalana ka molao wa Kgotla ya Magiseterata malebang le kgato e tla tlhagang go tswa Khiriso setsha e, pusetso morago ya yona gongwe mabaka mangwe a amanang.

10. Tumelelo ya go kampela mmu jaaka e kopilwe, gongwe go kampela

e setse e amogetswe/ga ya amogelwa.*

(kwala maemo goya ka mo taelo ya go kampela e setse e dumelletswe, fa e le gore go sa neelwa taelo ya go kampela)

Go saeniwa kwa.....ka.....letsatsi la.....2

BASHUPI:

1.

2.

Phimola mo go sa tlhokegeng

LEFAPHA LA KABO-DITSHA, TSOSOLO LE TLHABOLOLO MATSHELO

Form 10

SETLANKANA SA KITSISO GO TSENELA PATLISISO YA PELE
(Karolo 37 le molao 20(1))Motlotlegi Rre/Mme*
.....
.....

Lo itsisiwa ka patlisiso ya nakwana go tlhotlhomisa mabaka malebang:

(a) thopo, tiriso gongwe taolo ya mmu o latelang ke wena:

.....
.....
.....

*

(neela dintlha tsa mmu)

(b) terata e gone kwa mmung;*

(c)
.....
.....(tlhalosa kgang ngwe le ngwe e lekgotla ka gongwe le kgonang go e
tlhotlhomisa)*e la direlwang kwa(lefelo) ka letsatsi la2
kwa(nako), le -

- (a) o lopiwa go nna kwa patlisiso ya nakwana go botsolosiwa ka kgange e umakilweng mo temana (a), (b) gongwe (c); le
- (b) ka nako fa o tlhagela mo pele ga komiti ya patlisiso, wa neela makwalo gongwe ditlankana tse di lebaneng le patlisiso ya nakwana tse o eletsang go di neela komiti ya patlisiso.

..... Mosaeno wa Modulasetilo: Komiti ya Patlisiso

*Phimolo mo go sa tlhokafaleng.

..... Letsatsi

LEFAPHA LA KABO-DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO MATSHELO

FORM 11

TAGAFARA GO TLHAGELA MO PELE GA KOMITI/LEKGOTLA LA PATLISISO*
(Karolo 37 le mela wana 20(2) le 28(2))

Wena.....(leina)
wa(aterese ya kgwebo)
.....(aterese ya boagi)
o neelwa tagafara go tlhaga kwa(lefelo) letsatsi la
.....2, ka(nako) mo pele ga komiti/lekgotla la
patlisiso la
go botsolosiwa malebang

(tlhalosa kgang ya patlisiso gongwe kopo, jaaka seemo se ka nna)

le go neelwa taelo go tlisa mogo le wena le go thagisa ka nako le lefelo le le ka bolelwang makwalo gongwe ditlankana dingwe tse di shupiwang mo tlase, le gone le koo go neela bopaki le dilo dingwe tse di itsiweng ke wena malebang le patlisiso/kopo e bolelwang.*

Go neelwa mo tlase ga seatla sa Modulasetilo wa Komiti/Lekgotla la Patlisiso*

ka letsatsi la 2

Mosaeno wa Modulasetilo: Komititi/Lekgotla la Patlisiso*

Lenaneo la makwalo gongwe ditlankana tse di tshwanetseng tsa shupiwa:^{*}

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Gakologelwa: Kgatlhego ya gago e shupediwa malebang le karolo 37(6) ya Molao e balegang jaana:

- “(6) Motho yo a neetsweng tagafara goya ka mabaka a karolwana
(4) o molato go tlolo-molao fa e le gore –
- (a) kwa ntle le mabaka a utlwalang a palelwa go tlhagela mo pele ga komiti ya patlisiso ka nako le lefelo le le shupilweng mo tagafara gongwe go nna go fitlhela a gololwa ke modulasetilo go tswa madulong;
 - (b) ka nako fa a tlhaga mo pele ga komiti ya patlisiso – a pala go ikana jaaka a lopiwa go dira jalo ke modulasetilo;
 - (c) morago fa a sena go ikana –
 - (i) a palelwa go arabela ka botlalo le ka boitumelo potso ngwe le ngwee boditsweng ene;
 - (ii) a palelwa go tlhagisa makwalo, setlankana gongwe sengwe le sengwe se se mo go ene gongwe mo tlase ga taolo ya gagwe fa a setse a neetswe tagafara go se shupa;
 - (iii) a neela bopaki jo bo senang boamaruri a itse gore ga se boamaruri gongwe a dumela fa e le boamaruri.

Le gone motho yo a bonwang molato go tlolo-molao ya go tshwana le e, o kgona go atlholelwá kathholo e sa feteng N\$1 000 gongwe kgolegelo ya nako e sa feteng dikgwedi tse tharo.”

*Phimola se se sa tlhokafaleng.

LEFAPHA LA KABO-DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO MATSHELO

FORM 12

SETLANKANA SA KITSISO MALEBANG LE GO PALELWA GO TSENELA
PATLISISO YA NAKWANA GONGWE GO DIRA KA DITAELO
(Karolo 37 le molao 23)

Motlotlegi Rre/Mme

.....

.....

O itsisiwa fano gore komiti ya patlisiso ya.....

.....e begile fa o paletswe go tsenela
patlisiso ya nakwana e e ne e tshwerweka/go palelwa go dira goya ka ditaelo
tsa komiti ya patlisiso go*.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(tlhaloso ditaelo tse di neetsweng ke komiti ya patlisiso, fa go nale)

O neelwa taelo fa go dira, goya kamalatsi go tswa
letsatsi la kitsiso e, ka ditlhokego tse di latelang:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Kgatlhego ya gago e shupiwa go karolo 37(10) ya Molao e balesegang jaana:

“(10) Fa motho kwa ntle le mabaka a bonalang a palelwa go dira goya ka dithlokego jaaka di shupilwe mo kitsisong e shupiwang mo karolwana (9), lekgotla ka gongwe le ka shupa fa motho wa go nna jalo a amogiwe mmu o bolelwang.”

.....
.....
Mosaeno wa modulasetilo wa lekgotla
*Phimola se se sa tlhokafaleng.

Letsatsi

LEFAPHA LA KABO-DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO MATSHELO

FORM 13

**KOPO YA PHETOLO YA DITSHWANELO TSA DITSHA GOYA KA TSA
DITSO**

(Karolo 45, e buise le karolo 38 le molao 24)

Go: Kgosi Setempe sa Ofisi:
Morafe wa.....

Kgaolo:.....

Kgaolwana ya botlhopi.....

Nna,,

yo a saenileng, palo ya omangbong.....

semorafeleina la mohumagadi

maina a batsholwa/baikaegi

ba

(aterese ya boagi)

(aterese ya pose)

ba dira fa kopo ya tshwanelo

(tlhalosa tshwanelo ya motso wa boagi gongwe mofuta wa tshwanelo ya mokgwa mongwe le mongwe wa setso ka semolao mo Tona a amogetseng le go kaya ka kitsiso mo Kuranteng ya Puso/Gazette)

e setseng e neetswe nna kamalebang le:

(a) Botonna jwa mmu o kopilweng

(b) Tikologo ya tlhakaneno ya morafe kwa mmu o fitlhelwang:.....

.....
.....

(c) Kgaolo kwa mmu wa tlhakaneno o fitlhel wang:

.....
.....

go fetololwa go

.....
.....

(tlhalosa ka botlalo maina, palo tsa omang, seemo sa bong, semorafe, maina a mohumagadi, maina a batsholwa/baikaegi ba bangwe, aterese tsa boagi le tsa pose tsa ene yo o dirang diphetogo)

A go nale mongwe yo a naleng tshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso malebang le karolo ya mmu?

Ee Nyaya

Fa karabo go potso e mo godimo e le “Ee”:

- (a) Tlhalosa leina le aterese ya mokopi yo amegang, ga mmogo le mofuta wa tshwanelo:

.....
.....
.....
.....

(pataganya lenaneo le le farologaneng fa phatlha e sa lekana)

- (b) A mokopi o dumalane go amoga ditshwanelo tsa gagwe malebang le karolo ya mmu? Ee Nyaya

- (c) A go nale tuelo ngwe e tshwanetseng ya duelewa?

Ee Nyaya

- (d) A mokopi o setse a diretswe dithulaganyo dingwe tsa bonno kwa mmu o sele? Ee Nyaya

Ene yo o tlhagisiwang e le moamogedi a o nale karolo ngwe ya mmu e o e neetsweng mo tlase ga Molao gongwe a o nale mmu mongwe wa tlakaneno mo tlase ga tshwanelo e shupilweng mo karolwana 28(1) ya Molao?

Ee Nyaya

Fa karabo go dipotso tse di mo godimo e le “Ee”, neela tlhaloso ya karolo ya mmu:

.....
.....
.....
.....

le tshwanelo:

.....
.....

Ke dumalana fano fa tshedimosetso e golotsweng mo Foromong e, e le boamaruri le gone

e siame. Tuelo ya N\$....., e setse e duetswe, e rasiti/tshupatefo ya nomoro

ya.....letsatsi la.....e golotswe.

.....
Mosaeno wa mokopi

.....
Letsatsi

Nna,
(maina ka botlalo a moamogedi yo a tlhagisiwang)

ke neela fano tumelelo ya phetolo ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso.

.....
Mosaeno wa moamogedi

.....
Letsatsi

Gakologelwa: Tswee-tswee, gamarela khopi ya setlankana sa kwadiso ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso.

LEFAPHA LA KABO-DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO MATSHELO

FORM 14

KOPO YA GO FETOLELA TSHWANELO YA KHIRISO SETSHA
(Karolo 45, e buisa le karolo 38 le molao 24)

Go: Modulasetilo Setempe sa Ofisi:
Lekgotla la Mmu wa Tlhakaneno

wa.....

Kgaolo:

Kgaolwana ya botlhopi:.....

Nna,

yo a saenileng, palo ya omang.....seemo sa bong.....

semorafe.....leina la mohumagadi.....

.....
maina a batsholwa/baikaegi.....

.....
.....
.....
wa.....

.....
(kwala aterese ya boagi)

.....
(kwala aterese ya pose)

o dira fano kopo ya tshwanelo ya khiriso setsha

.....
(tlhalosa maikaelelo a tshwanelo ya khiriso setsha)

tse di setseng di neetswe nna.....malebang:

(a) Botonna jwa mmu o kopiwang.....

(b) Tikologo ya tlhakaneno ya morafe kwa mmu o fitlhelwang

.....
.....

(c) Kgaolo kwa tikologo ya tlhakaneno e fitlhel wang:

go fetolelwa go:.....

.....
.....
.....

.....
(kwala ka botlalo maina, nomoro ya omang, seemo sa bong, semorafe, leina la mohumagadi, maina a baikaegi ba bangwe, aterese tsa boagi le tsa pose tsa moamogedi yo a tlagisiwang)

A Bolaodi jwa Setso bo dumalane go fetola tshwanelo ya khiriso setsha?

Ee Nyaya (Pataganya ditlankana tsa boshupi malebang le se)

A go nale mongwe yo a naleng tshwanelo ya khiriso setsha mo karolo e ya mmu?

Ee Nyaya

Fa karabo go potso e mo godimo e le “Ee”:

- (a) Kwala leina le aterese ya mokopi yo amegang, ga mmogo le mofuta wa tshwanelo:

.....
.....
.....
.....

(pataganya lenaneo le le farologaneng fa e le gore phatlha e sa lekana)

- (b) A mokopi o dumalane go amoga ditshwanelo tsa gagwe tsa karolo ya mmu? Ee Nyaya
- (c) A go nale tuelo ngwe e tshwanetseng ya duelwa? Ee Nyaya
- (d) A go dirilwe dithulaganyo tse di lebaneng tsa bonno go neelwa mokopi? Ee Nyaya
- (e) A go duetswe madi mabapi le go tsaya setsha go fitlha jaanong? Ee Nyaya

Fa karabo go dipotso tse di mo godimo e le “Ee”, tswee-tswee neela boshupi jwa rasiti ya tota gongwe seshupo se sengwe se se ka amogelwang ke lekgotla.

A moamogedi yo a tlhagisiwang ke mohiri yo o neetsweng tetla ya setsha kwa karolong e ngwe ya mmu mo tlase ga Molao gongwe o agile kwa mmu wa tlhakaneno mo tlase ga tshwanelo e shupiwang mo karolwana 35(1) ya Molao?

Ee Nyaya

Fa karabo e le “Ee” go potso e boditsweng mo godimo, neela tlhaloso ya karolo ya mmu:

.....
.....,

le tshwanelo:

.....

A karolo ya mmu e fitlhelwa mo tikologo e setseng e begilwe e le ya tshomarelo ya tlhago goya ka mabaka a karolo 24A ya Molao wa Tshomarelo ya Tlhago wa 1975 (Molao wa bone wa 1975)? Ee Nyaya

Fa karabo e le “Ee” mo potsong e boditsweng mo godimo, neela leina la tshomarelo ya tikologo:

.....

Nako e kopelwang tshwanelo ya khiriso setsha:.....

Ke shupa fano fa tshedimosetso e golotsweng mo Foromong e, e le boamaruri le e siameng. Madi, se e le N\$....., a setse a dueletswe, mo rasiti ya nomoro.....ya letsatsi lae golotsweng.

.....
.....

Mosaeno wa mokopi Letsatsi

Nna,
(maina ka botlalo a moamogedi yo a tlhagisiwang)

ke dumalana le phetolo tshwanelo ya khiriso setsha e ke e neelwang.

.....
.....

Mosaeno wa moamogedi yo a tlhagisiwang Letsatsi

Gakologelwang: Tswee-tswee pataganya khopi ya setlhankana sa khiriso setsha.

LEFPHA LA KABO-DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO MATSHELO

FORM 15

**KOPO YA GO AGELELA KA TERATA KWA MMU WA TLHAKANELO
(Karolo 45, buisa le karolo 44 le molao 27)**

Go: Modulasetilo/Kgosi* Setempe sa Ofisi
Lekgotla la Mmu wa Tlhakaneno/Morafe*
wa

Kgaolo:

Kgaolwana ya botlhopi:

Nna,.....,

yo a saenileng, palo ya omang.....seemo sa bong.....

.....
.....
(kwala aterese ya boagi)

.....
(kwala aterese ya pose),

mokopi wa ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso/tshwanelo ya khiriso
setsha*

.....
ka

(tlhalosa maikaelelo gongwe tiriso ya tshwanelo)

malebang le

(a) Botonna jwa mmu o kopilweng:.....

(b) Tikologo ya tlhakaneno ya morafe kwa mmu o fitlhelwang:.....

.....
.....

(c) Kgaolo kwa mmu wa tlhakaneno o fitlhelwang:

ke dira fano kopo go agelela ka terata/* kwa karolong ya mmu jaaka go shupilwe mo loanong lo lo patagantsweng.

A karolo e ya mmu e fitlhelwa moteng e go setseng go shupilwe e le ya tshomarelo tlhago goya ka karolo 24A ya Molao wa Tshomarelo ya Tlhago wa 1975 (Molao wa bone wa 1975)? Ee Nyaya

Fa karabo e le “Ee” mo potsong e boditsweng mo godimo, neela leina la tshomarelo ya dikgwa e ame gang:.....

Ke shupa fano fa tshedimosetso e neetsweng mo Foromong e, e le boamaruri le e siameng. Madi a lebaneng, se e le N\$....., a setse a duetswe, mo rasiti ya nomoro ya.....letsatsi la.....e golotsweng.

.....
.....
Mosaeno wa mokopi Letsatsi
*Phimola se se sa tlhokafaleng.

Gakologelwa: Tswee-tswee pataganya khopi ya setlankana sa kwadiso ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso gongwe setlankana sa khiriso setsha, jaaka seemo se ka nna.

LEFAPHA LA KABO-DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO MATSHELO

FORM 16

TSHUPETSO YA KGETSE KWA MOTSELEGANYI
(Karolo 45 e buisa le karolo 30 le molao 29)

Go:

.....

.....
(leina le aterese ya motseleganyi)

Kopo e setse e dirilwe kwa lekgotlhng la

.....

ke

.....

(kwala leina le aterese ya mokopi)

go neelwa tshwanelo ya khiriso setsha malebang le

(a) Karolo ya mmu:

(b) Tikologo ya tlhakaneno ya morafe kwa mmu o fitlhelwang:.....

.....

.....

(c) Botonna jwa mmu o kopiwang:

(d) Kgaolo kwa mmu wa tlhakaneno o fitlhel wang:

go dirisediwa

Karolo ya mmu ga jaana e dirisediwa

Bolaodi jwa Setso bo kgatlhanong le go dumelela tshwanelo ya khiriso setsha, mme maikutlo a lekgotla e le gore tshwanelo e tshwanetse ya amogelwa ka ntlha ya mabaka a latelang:

Tshwetso ya gago malebang le se, e ya itumelewa.

Mosaeno wa mokwaledi wa lekgotla

Letsatsi

Gakologelwa: Pataganya khopi ya kopo.

MAMETLELELO 2**LEFAPHA LA KABO-DITSHA, TSOSOLOSO LE TLHABOLOLO
MATSHELO**

DITUELO
(Karolo 45 le molao 38)

1. Dituelo tse di duelelwang kopo ngwe le ngwe goya
ka Molao: N\$25-00
2. Dituelo tse di duelelwang kgololo ya setifikeiti ngwe le
ngwe gongwe lekwalo goya ka mabaka
a Molao: N\$50-00
3. Dituelo tse di duelelwang boipiletso goya
ka Molao: N\$25-00

STAATSKOERANT

VAN DIE

REPUBLIEK VAN NAMIBIË

N\$7.00

WINDHOEK - 12 PHATWE 2002

NO. 2787

DITENG

Tsebe

KITSISO YA PUSO

NO. 137	Kitsiso semolao ya Molao Phetolo wa Mmu wa Tlhakaneno wa 2002 (Molao wa bothlano wa 2002), wa Palamente	1
---------	---	---

Kitsiso ya Puso

FISI YA TONAKGOLO

NO. 137	2002
---------	------

KITSISO SEMOLAO YA MOLAO WA PALAMENTE

Molao o latelang o setse o amogetswe ke Palamente le go saeniwa ke Tautona goya ka Molaotheo wa Namibia, le gone o phasaladiwa fano ka mabaka a Tema ya masome-a-matlhano le borataro (56) ya Molaotheo.

No. 5 of 2002:

Molao Phetolo wa Mmu wa Tlhakaneno, 2002

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****MOLAO**

Go neela kabelo ya ditshwanelo malebang le mmu wa tlhakaneno, go rulaganya Makgotla a Mmu wa tlhakaneno; go neela maatla Dikgosi le Balaodi ba Ditso le makgotla malebang le mmu wa tlhakaneno; le go dira ditshiamelo mo mathateng a welanang.

(Go saeniwa ke Tautona, 25 Phukwi 2002)

Thulaganyo ya dikarolo**KGAOLO YA NTLHA – MELAWANA YA NAKWANA**

1. Ditlhaloso

KGAOLO YA BOBEDI – MAKGOTLA A MMU WA TLHAKANENO

2. Tlhongo ya Makgotla a Mmu wa Tlhakaneno
3. Ditiro tsa Makgotla
4. Tlhamo ya makgotla
5. Kemiso
6. Paka ya ofisi
7. Kopano ya makgotla
8. Di komiti
9. Kitsiso ya dithoto(madi/dishere/jj.)
10. Moputso
11. Kemo nokeng ya makgotla ka madi
12. Tiragatso ya tiro ya tsamaiso
13. Pego ya ngwaga
14. Tekanyetso ya melato

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****KGAOLO YA BORARO – TIKOLOGO TSA TLHAKANENO**

15. Katoloso ya mmu wa tlhakaneno
16. Tlhongo ya tikoologo tse dintshwa tsa mmu wa tlhakaneno le tlaleletso gongwe tloso go tswa tikoologo tsa tlhakaneno
17. Peeletso mo mmu wa tlhakaneno
18. Thibelo kgatlhanong le go agelela ka terata

**KGAOLO YA BONE – KABELO MALEBANG LE DITSHWANELO
TSA DITSHA GOYA KA TSA DITSO**

19. Ditshwanelo tse di tshwanetseng tsa abeelwa

Karolo 1 – Ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso

20. Maatla a go aba le go busetsa morago ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso
21. Ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso tse di tshwanetseng tsa abiwa
22. Kopo ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso
23. Tekanyetso ya botonna jwa mmu o tshwanetseng wa amogelwa mo tlase ga ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso
24. Tlhomamiso ya kabelo ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso
25. Kwadiso ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso
26. Paka ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso
27. Pusetso morago ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso
28. Temogo ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso tse di gone
29. Ditshwanelo tsa mahudiso

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

Karolo 2 – Ditshwanelo tsa khiriso setsha

30. Maatla go neela ditshwanelo tsa khiriso setsha
31. Kopo ya ditshwanelo tsa khiriso setsha
32. Mabaka a gone a tshwanelo ya khiriso setsha
33. Kwadiso ya ditshwanelo tsa khiriso setsha
34. Paka ya tshwanelo ya khiriso setsha
35. Ditshwanelo tse di gone go nna mo mmu wa tlhakanelo
36. Pusetso morago ya ditshwanelo tsa khiriso setsha

KGAOLO YA BONE – KAKARETSO

37. Patlisiso tsa nakwana tsa go amogela ditshwanelo tse di gone
 38. Phetolo ya ditshwanelo
 39. Boipiletso
 40. Tuelo tsa ditlhabololo/ntshwafatso
 41. Patlisiso ya mmu wa tlhakanelo
 42. Go sa akanyediweng ka dituelo tsa ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso
 43. Go nna kwa mmu wa tlhakaneno kwa ntle le semolao
 44. Go teratela/kampela
 45. Melao
 46. Phediso ya melao
 47. Taettlele e khutshwane le tswelediso
- GO DIRWA MELAO** ke Palamente ya Repaboliki ya Namibia ka tsela e latelang:

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****KGAOLO YA NTLHA****MOLAO WA NAKWANA****Dithhaloso**

1. Mo Molao o, fa ese gore diteng di shupa ka go sele –

“lekgotla” gore reela Lekgotla la Mmu wa Tlhakaneno go tlhongwa mo tlase ga karolo ya bobedi;

“tikologo tsa makgotla” go reela tikologo e shupilweng mo kitsisong mo tlase ga karolo 2(5) malebang le lekgotla;

“Kgosi” go reela motho yo a setseng a amogetswe mo tlase ga Molao wa Bolaodi jwa Setso wa 2000 (Molao wa masome-a-mabedi le botlhano) jaaka Kgosi mo morafeng wa gagwe;

“tlhakaneno” go reela karolo ya tikologo ya tlhakaneno ya morafe e dirisiwang ka tlwaelo jaaka mahudiso a tlhakaneno a loru;

“tikologo ya tlhakaneno”, malebang le morafe, go reela tikologo e akaretsang mmu wa tlhakaneno kwa go agileng maloko a morafe;

“mmu wa tlhakaneno” go reela mmu jaaka go shupilwe mo karolo ya bolesome le botlhano;

“ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso” go reela tshwanelo ngwe le ngwe jaaka go shupilwe mo temana (a), (b) le (c) tsa karolo ya masome-a-mabedi le bongwe;

“setsha sa temothuo” go reela karolo ya mmu o abetsweng maikaelelo a temo le go tshwana le botonna jaaka go supiwa malebang le maikaelelo mo tlase ga Molao;

“moamogedi” go reela motho yo ditshwanelo tsa gagwe tsa khiriso setsha di setseng di dumelletswe mo tlase ga Molao o;

“Tona” go reela Tona wa Kabo-ditsha, Tsosoloso le Tlhabololo Matshelo;

“Mokwaledi yo tlhomameng” go reela Mokwaledi yo tlhomameng: Kabo-ditsha, Tsosoloso le Tlhabololo Matshelo;

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

“supetsa” go reela jaaka go supiwa ke molao mo tlase ga Molao o; “kgaolo” go reela kgaolo jaaka go tlhalosiwa ke Molao wa Makgotla a Kgaolo wa 1992 (Molao wa masome-a-mabedi le bobedi wa 1992);

“lekgotla la kgaolo” go reela lekgotla la kgaolo go tlhongwa mo tlase ga karolo ya bobedi ya Molao wa Makgotla a Kgaolo wa 1992;

“setsha sa boagi” go reela karolo ya mmu o abetsweng maikaelelo a boagi le go tshwana le botonna jaaka go supiwa malebang le maikaelelo mo tlase ga Molao;

“tshwanelo ya khiriso setsha” go reela tshwanelo ya go hira jaaka go dumetsewe mo tlase ga Molao;

“mohumagadi” go akaretsa mohumagadi gongwe mokapelo/mokaulengwe mo lenyalong la setso, go sa kgathalesege gore a kopano ya tsa setso e kwadisitswe, mme lenyalo le tlaa kopangwa ka fa tshwanelong;

“Molao o” go akaretsa melao e dirilweng mo tlase ga ona;

“Bolaodi jwa Setso” go reela Bolaodi jwa Setso kwa baeteledipele ba setso ba setseng ba amogetswe mo tlase ga Molao wa Bolaodi jwa Setso wa 2000;

“morafe” go reela morafe jaaka go tlhalosiwa mo Molao wa Setso wa 2000.

Kgaolo ya bobedi**MAKGOTLA A MMU WA TLHAKANENO****Tlhongo ya Makgotla a Mmu wa Tlhakaneno**

2. (1) Goya ka karowlana ya bone, Tona o tshwanetse a tlhoma Makgotla a Mmu wa Tlhakaneno go diragatsa ditiro jaaka a laetswe goya ka Molao kwa tikologong kwa lekgotla lengwe le lengwe le tlhomilweng goya ka karowlana ya bobedi.

(2) Go kcona go tlhomiwa lekgotla mo tlase ga karowlana (1) malebang le –

(a) kgaolo ngwe le ngwe yotlhe kwa go fitlhelwang mmu wa tlhakaneno;

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

- (b) karolo e tlhalositsweng ya kgaolo ya go nna jalo; gongwe
- (c) gongwe tikologo e akaretsang dikarolo tse di tlhalositsweng tsa bobedi gongwe go feta tsa kgaolo e ya go nna jalo.

(3) Goya ka karolwana (4) Tona o kgona go fetola melelwane ya tikologo ngwe le ngwe e tlhomamisitsweng ke lekgotlha mo tlase ga karolwana (1).

(4) Maatla a neetsweng goya ka karolwana (1) le (3) a kgona go diragadiwa ke Tona fela morago ga dipuisano le bolaodi jwa ditso jo bo tla amegang.

- (5) Tona o tshwanetse a neela kitsiso mo kuranteng ya puso (Gazette) –
 - (a) lekgotla lengwe le lengwe le le tlhomilweng mo tlase ga karolwana (1), ka tlhaloso ya tikologo kwa lekgotla le tlhomilweng;
 - (b) diphetogo dingwe le dingwe tsa melelwane ya tikologo tsa lekgotla lengwe le lengwe mo tlase ga karolwana (3).

Ditiro tsa makgotla

3. Goya ka ditshiamelo tsa Molao, ditiro tsa lekgotla ke –

- (a) go diragatsa taolo malebang le kabelo le pusetso morago ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso ke Dikgosi gongwe Bolaodi jwa Ditso mo tlase ga Molao;
- (b) go nagana le go dira tshwetso ka dikopo tsa ditshwanelo tsa khiro setsha mo tlase ga Molao;
- (c) go tlhoma le go tshegetsa makwalo le mokgwa wa kwadiso ya kabelo, phetolo le pusetso morago ya ditshwanelo tsa ditsha goya ka tsa ditso le ditshwanelo tsa khiro setsha mo tlase ga Molao;
- (d) go neela Tona kgakololo, lefa e ka nna ka tshitshinyo ya gagwe gongwe ka boikuelo jwa Tona, malebang le go dira melao gongwe merero e mengwe e Lebaneng le maikaelelo a Molao;
- (e) go diragatsa ditaelo tse di neetsweng lekgotla ke Molao.

Tlhamo ya Makgotla

4. (1) Goya ka karolo 5, lekgotla le tshwanetse la akaretsa maloko a latelang go tlhomowiwa ke Tona –

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

- (a) moemedi a le mongwe go tswa Bolaodi jwa Setso bongwe le bongwe mo tikologong ya makgotla, go tlhopiwa ke Bolaodi jwa go nna jalo;
- (b) motho a le mongwe go emela mokgatlo wa barui mo tikologong ya makgotla;
- (c) modiredi wa kgaolo wa lekgotla la kgaolo le le amegang, le, fa le gone kgaolo ya lekgotla e feta melelwane ya kgaolo dile pedi le go feta, modiredi wa kgaolo wa kgaolo ya go nna jalo;
- (d) bomme bale bane –
- (i) bomme bale babedi ba ba tshwaraganeng le ditiro tsa temothuo kwa tikologo ya lekgotla; le
 - (ii) bomme bale babedi ba ba naleng boitseanape le ditiro tsa lekgotla;
- (e) maloko a le mane go tswa Madirelo a Puso, ba –
- (i) motho a le mongwe yo o tshwanetseng a tlhopiwa ke Tona yo a naleng boikarabelo le tsa mebuso ya kgaolo;
 - (ii) motho a le mongwe yo o tshwanetseng a tlhopiwa ke Tona yo a naleng boikarabelo le kgang ya mmu;
 - (iii) motho a le mongwe yo o tshwanetseng a tlhopiwa ke Tona yo a naleng boikarabelo le kgang ya tlhago;
 - (iv) morho a le mongwe yo o tshwanetseng a tlhopiwa ke Tona yo a naleng boikarabelo le tsa temothuo; le
- (f) fa go nale tshomarelo tlhago dingwe, tse di begilweng mo tlase ga karolo 24A goya ka Molao wa Tshomarelo Tlhago wa 1975, (Molao wa bone wa 1975) mo tikologong ya makgotla, motho a le mongwe o tshwanetse go tlhopiwa ke tshomarelo tlhago e amegang gongwe, fa go tlhokegang, ke tshomarelo tlhago ka tlhakanelo.
- (2) Ka ntlha ya maikaelelo a go senka tlhopo jaaka go akantswe mo

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

temana (a), (e) le (f) ya karolwana (1), Tona o tshwanetse a kopa goya ka lekwalo –

- (a) Bolaodi jwa Setso mo tikologong ya makgotla;
- (b) Tona tse di supilweng mo temana (e) ya karolwana; le
- (c) Tshomarelo tlhago tse di lebaneng tse di supiwang mo temana (f)

go tlhopa, goya ka karolo 5, motho go tlhopiwa mo lekgotleng mo nakong e supiwang ke Tona mo lekwalong la kopo.

- (3) Tona o tshwanetse, ka ntlha ya maikaelelo a go tlhopa leloko -
 - (a) jaaka go supiwa mo temana (b) ya karolwana (1), go rerisana le mokgatlo o tshwaraganeng le ditiro go tsweledisa dikgatlhego tsa barui kwa tikologong ya makgotla le tse di amogetsweng ke Tona go nna baemedi ba barui; gongwe
 - (b) jaaka go shupiwa mo temana (d) ya karolwana (1), go rerisana le Kgosi ngwe le ngwe gongwe Bolaodi jwa Ditso gongwe motho mongwe yo Tona a naganang a tshwanetse.
- (4) Tona o tshwanetse, goya ka leloko lengwe le lengwe gore e ka nna modiredi wa kgaolo jaaka go supilwe mo karolwana (1)(c), le gone morago ga go rerisana le modiredi wa kgaolo yo amegang, go tlhopa motho yo mongwe go nna le seabe mo ineng la modiredi wa kgaolo kwa kopanong ya lekgotla gongwe komiti ngwe le ngwe ka nako fa modiredi wa kgaolo a se teng, le motho go tlhopiwa, ka nako fa a tsenela kopano, a ka amogelwa go nna le leloko la lekgotla le le amegang.

(5) Fa Bolaodi jwa Setso gongwe tshomarelo tlhago ngwe le ngwe e palelwa go tlhopa motho go tlhopiwa morago ga boikuelo jwa Tona mo tlase ga karolwana (2), Tona o kgona go tlhopa motho mongwe le mongwe yo Tona o akanyang a kgona le gone motho yo o tlhopiwang o neelwa maemo jaaka o ka re a tlhopilwe ke Bolaodi jwa Setso gongwe ke tshomarelo tlhago e amegang, jaaka seemo se ka nna.

(6) Maloko a lekgotla a tshwanetse a tlhopa modulasetilo wa lekgotla go tswa maloko a bona.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****Kemiso**

5. Motho ga a kgone go tlhopiwa go nna, gongwe go nna leloko la lekgotla, fa e le gore –

- (a) ke leloko la Palamente gongwe lekgotla la kgaolo;
- (b) e le Kgosi;
- (c) e le motho yo o ileng a nna le mathata ka madi, go tshona (insolvent) mo dithoto tsa gagwe dine di gapilwe mo Namibia gongwe go sele.

Paka ya ofisi

6. (1) Maloko a lekgotlaa nna mo ofisi paka ya ngwaga tse tharo le gone a kgona go tlhopiwa gape.

(2) Leloko la ofisi, gongwe le leloko le supiwang mo karolo 4(1)(c), le tswa mo ofisi fa e le gore –

- (a) a tlogela go nna le bokgoni go nna mo ofisi goya ka karolo 5;
- (b) a leboga jaaka leloko ka kitsiso ya mokwalo e neetsweng Tona;
- (c) go fitlhela motho gongwe bolaodi jo bo tlhopileng motho jaaka leloko, bo busetsa morago tlhopo goya ka kitsiso ya mokwalo go Tona, gongwe
- (d) a tlosiwa go tswa ofisi mo tlase ga karolwana (3)

(3) Tona o kgona ka kitsiso mo makwalong a tlosa leloko go tswa ofisi fa e le gore Tona, morago ga go neela leloko lebaka le lekaneng go reediwa, a kgotsosetse gore leloko la go nna jalo –

- (a) le sa nna kwa kopanong dile tharo tse di latelanang tsa lekgotla kwa ntle le tumelelo pele ga nako ke lekgotla le kwa ntle ga lebaka le le utlwlang, gongwe;
- (b) ka ntlha ya bokoa jwa mmele gongwe botlhagatlhaga ba kakanyo gongwe goya ka mabaka a rileng a sa kgone go tsweledisa ditiro tsa gagwe jaaka leloko;

(4) Modulasetilo wa lekgotla go nna mo ofisi nako ya paka ya gagwe jaaka leloko la lekgotla, mme o tla tloga go tswa ofisi jaaka modulasetilo fa e le gore bonnye palo ya bobedi-boraro ya maloko a lekgotla a amogela tshwetso mo o tshwanetseng a tlosiwa go tswa ofisi.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

(5) Lekgotla le tshwanetse la tlhopa mongwe wa maloko, mme seng modulasetilo, go eteleta pele madulo ka nako fa go rerisangwa ka tshwetso jaaka go tlhalosiwa mo karolwaneng (4) le go tlhopiwa.

(6) Fa phatlha ya leloko mo ofisi ya lekgotla e sena motho, phatlha-tiro e tshwanetse ya tladiwa kathapo ya motho yo mongwe, goya ka ditshiamelo tsa karolo 4(1), go nako e sa kaiwang ya ofisi.

Kopano ya makgotla

7. (1) Kopano ya ntlha ya lekgotla e tshwanetse ya rulagangwa ke Tona, le gone kwa morago lekgotlha le tshwanetse la kopana morago ga kgwedi tse pedi ka nako le lefelo le le tla tlhomamisiwang ke lekgotla.

(2) Kopano e kgethegileng ya lekgotla –

- (a) e tshwanetse ya rulagangwa ke modulasetilo fa e le gore go amogetswe tumelelo goya ka makwalo go tswa Tona;
- (b) tshwanetse ya rulagangwa ke modulasetilo fa e le gore o lopilwe jalo goya ka makwalo ke Tona ka ntlha ya maikaelelo a go tsweledisa tiro jaaka go laetswe ke Tona.

(3) Bontsi jwa maloko a lekgotla ba tla thaya khoramo ya kopano ya lekgotla.

(4) Goya ka karolo 6(5), modulasetilo wa lekgotla, gongwe fa a se teng, motho yo o tlhopilweng ke maloko a gone, o tshwanetse a eteleta pele kopano ya lekgotla.

(5) Lekgotlha le kgona, ka tumalano ya Tona, go laletsa batho ba ba fetang bobedi ba ba naleng kitso e tlhogegang, go ema nokeng lekgotla, gongwe komiti ngwe le ngwe ya lekgotla, mo kgololong ya ditiro tsa yona, mme gago motho ope yo o ka mnang le bokgoni jwa go bouta kwa kopanong kwa a le teng.

(6) Goya ka karolo 6(4), dipotso kwa kopanong ya lekgotla di tshwanetse tsa direlwa tshwetso ke bontsi jwa maloko a gone le boutu, le gone ka nako ya boutu e lekanang, ene yo a eteletseng pele kopano, o tshwanetse a bouta.

(7) Tshwetso ke lekgotla gongwe tiro e dirwang mo tlase ga bolaodi jwa

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

lekgotla, ga nkitla e amogelwa go sena maatla goya ka lebaka la phatlha-tiro mo botokololo jwa lekgotla gongwe boamaruri jwa gore motho a sa tshwanela go nna jaaka leloko la lekgotla kwa kopanong kwa go dirilweng tshwetso gongwe tiro e laetsweng, fa e le gore tshwetso e dirilwe ke bontsi jwa maloko a a ne a le gone le a naleng tshwanelo ya go bouta kwa kopanong.

(8) Lekgotla le tshwanetse la neela taelo gore go kwalwe metsotsot ka nako ya kopano.

Komiti

8. (1) Lekgotla le kgona go tlhoma komiti e akaretsang maloko a lekgotla ka maikaelelo a go neela lekgotla kgakololo ka merero mengwe le mengwe e lekgotla le e shupetsang komiti go batlisisa le go neela kgakololo.

(2) Komiti e kgona go rulaganya dithulaganyo tsa yone.

Kitsiso ya dithoto

9. (1) Fa e le gore ka nako ngwe ya kopano ya lekgotla gongwe komiti go bonala gore leloko le nale kgatlhego mo kganyeng e amegang mo tirong ya lekgotla gongwe ya komiti, e kgonang go baka mathata mo ditirong tsa leloko la lekgotla gongwe komiti –

- (a) gore leloko le tshwanetse la itsise ka botlalo seemo sa kgatlhego ya gagwe le go tloga go tswa kopanong gore go neelwe bokgoni maloko a salang go rerisana ka kgang le go tlhomamisa gore leloko le thibelwa go tsaya karolo mo kopanong ya go nna jalo ka ntla ya mabaka a go nna le kgatlhego; le
- (b) kgololo ya go nna jalo le tshwetso e dirilweng ke maloko a salang e tshwanetse ya kwadiwa mo metsotsong ya kopano ya go nna jalo.

(2) Fa e le gore leloko le palelwa go golola seemo sa kgatlhego jaaka go lopiwa ke karowlana (1) mme le le teng kwa kopango ya lekgotla kana komiti, kana ka mokgwa o sele le tsaya karolo mo madulong, madulo ao go tsamaelana le kgang e e malebang a tla, moragonya ga go palelwa ke go gololwa ga seemo seo go se na go lemogwa, a tla supiwa a sa lemogwe mme morago a boelediwe ke lekgotla kana komiti, kwa ntla ga leloko le le amegang.

(3) Leloko la lekgotla le le nyatsang ka bomo karowlana (1) le molato wa tlolomolao mme le kgona go neelwa kotlhao e e sa tloleng N\$ 8 000 kana kgolegelo ya sebaka se se sa feteng dingwaga di le pedi kana kotlhao tsoo pedi.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****Moputso**

10. (1) Maloko a lekgotla le batho ba ba supiwang mo karolo 7(5) ba ba se nang tiro e e tlhomameng mo Madirelong a Puso, ba tshwanetse ba duelwa ditefo go ya ka ditirelo tsa bone jaaka Tona e tla tlhomamisa ka kgakololano le Tona wa merero ya matlotlo.

(2) Ditefo tse di supiwang mo karolwana (1) di kgora go farologanya go ya ka maemo a a farologanyeng a maloko kana ditiro tse di farologanyeng tse ba di dirang.

Thuso ya matlotlo go makgotla

11. Ditshenyegelo tsotlhe mabapi le ditiro tsa lekgotla di tshwanetse tsa batlwa go tswa mo mading a a neetsweng ke Palamente tebang le seo.

Tiragatso ya tiro ya tsamaiso

12. (1) Tiro ya tsamaiso, go akaretsa tuelo le kamogelo ya madi, mabapi le tiragatso ya ditiro tsa lekgotla e tshwanetse ya dirwa-

- (a) ke badiredi mo Madirelong a Puso ba ba neelwang ke Mokwaledi yo o tlhomameng tebang le seo; kana
- (b) badiredi ba lekgotla la kgaolo ba ba laetsweng ke lekgotla leo morago ga tumalano mo gare ga Tona le lekgotla la kgaolo.

(2) Mokwaledi yo o tlhomameng kana Lekgotla la kgaolo, le tshwanetse la thapa, go ya ka lekgotla lengwe le lengwe, modiredi yo o supilweng mo karolwana (1) go dira jaaka mokwaledi wa lekgotla, yo o tla dirang tiro eo e e kgonang go supiwa kana go e laelwa ke modulasetilo wa lekgotla.

Pego ya ngwaga

13. (1) Lekgotla lengwe le lengwe le tshwanetse la neela Tona, pele ga 31 Ferikgong ngwaga le ngwaga, pego ya ditiro tse di dirilweng ke lekgotla mo ngwageng e e fetileng.

(2) Tona o tshwanetse a tlhagisa pego ya lekgotla lengwe le lengwe e e amogetsweng go ya ka karolwana (1) mo Phutegong ya Bosesaba mo sebakeng sa malatsi a le 28 morago ga kamogelo ya yone fa Phutego ya Bosesaba e le mo madulong a tlwaelo, kana fa Phutego ya Bosesaba e se mo madulong a tlwaelo, mo sebakeng sa malatsi a le 28 morago ga go simolola ga madulo a yona a ntla.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****Tekanyetso ya boikarabelo**

14. Kgosi kana Bolaodi jwa setso kana leloko la lekgotla kana motho yo o supilweng mo karolo 12 ga a na boikarabelo ka sebele jwa sengwe le sengwe se se dirlweng ka tshiamo ka nako ya tiragatso ya tiro ngwe le ngwe mo tlase ga Molao oo.

KGAOLO III**TIKOLOGO TSA MMU WA TLHAKANENO****Botonna jwa mmu tlhakaneno**

- 15.** (1) Go ya ka karolwana (2), mmu wa tlhakaneno o na le-
- (a) tikologo tse di tlhalositsweng mo Mametlelelong 1 ya Molao oo;
 - (b) tikologo ngwe le ngwe e e itsiweng e le mmu wa tlhakaneno mo tlase ga karolo 16(1)(a); le
 - (c) mmu mongwe le mongwe o o akarediwang mo tlase ga karolo 16(1)(b) mo tikologong ya mmu wa tlhakaneno o o supiwang mo temaneng (a) kana (b).

(2) Kwa tikologo ya bolaodi jwa selegae e le teng kana e tlhongwa mo melelwaneng ya mmu mongwe le mongwe wa tlhakaneno, mmu o o akaretsang tikologo eo ya bolaodi jwa selegae ga e kitla e nna bontlha bongwe jwa tikologo ya mmu wa tlhakaneno le gone ga e kitla e nna mmu wa tlhakaneno.

Tlhongo ya tikologo tse diswa tsa mmu wa tlhakaneno le tlaleletso kana tloso go tswa mmung wa tlhakaneno

16. (1) Tautona, go ya ka tumelelo ya Phutego ya Bosesaba, o kgona go ya ka kgoeletso mo Koranteng, -

- (a) go itsise karolo ngwe le ngwe e e tlhalositsweng ya mmu o o sa amogwang ke Puso go nna tikologo ya mmu wa tlhakaneno;
- (b) go akaretsa jaaka bontlha bongwe jwa tikologo e e setseng e le teng ya mmu wa tlhakaneno karolo ngwe le ngwe e e tlhalositsweng ya mmu o o sa amogwang ke Puso; kana

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

(c) go tlosa go tswa mo tikologong ngwe le ngwe ya mmu wa tlhakaneno, go ya ka ditshiamelo tsa karolwana (2), karolo ngwe le ngwe e e tlhalositsweng ya mmu oo, o o tlhokelwang maikaelelo a mangwe mo kgatlegong ya sesaba,

le mo kgoeletsong eo go dira diphetogo tse di tlhokafalang go Mametlelelo 1 ya Molao oo, go akaretsa tlhaloso ya tikologo ngwe le ngwe e ntshwa ya mmu wa tlhakaneno e e itsisitsweng mo tlase ga temana (a) kana go tlhalosa gape tikologo ngwe le ngwe ya mmu wa tlhakaneno e e amegileng mo diphetogo dingwe le dingwe mo tlase ga temana (b) kana (c).

(2) Mmu ga o kgone go tlosiwa go tswa tikologong ngwe le ngwe ya mmu wa tlhakaneno mo tlase ga karolwana (1)(c), fa ese fa ditshwanelo tsa batho bao mo tlase ga Molao oo mabapi le mmu kana karolo ngwe le ngwe ya one, pele di ile tsa tsewa ke Puso mme tefo e e siameng ya ditshwanelo tseo e duetswe batho ba ba malebang.

(3) Tefo e e duelwang motho go ya ka karolwana (2) e tshwanetse ya tlhomamisiwa ka-

- (a) tumalano mo gare ga Tona le motho yo o malebang; kana
- (b) nako ya go folotsha ga tumalano eo, ka tsereganyo go ya ka ditshiamelo tsa Molao wa Tsereganyo, 1965 (Molao No. 42 wa 1965).

(4) Karolo ngwe le ngwe ya tikologo ya mmu wa tlhakaneno e e tlosiwang go ya ka karolwana (1)(c) e khuthla go nna mmu wa tlhakaneno mme o bulegela go nna mmu wa Puso.

Tholelo ya mmu wa tlhakaneno

17. (1) Go ya ka ditshiamelo tsa Molao oo, tikologo tsotlhe tsa mmu wa tlhakaneno di roletswe Puso ka tshepo ya mosola go ditshaba tsotlhe tse setso tse di nnang mo tikologong tseo le ka maikaelelo a go godisa ditlhabololo tsa itsholelo le loago tsa batho ba Namibia, bogolo segolo batlhoka-mmu le bao ba ba se nang tetla e e lekaneng go mmu le ba ba se nang tiro e e tlhomameng kana ba inaakantse le ditiro tsa kgwebo tse eseng tsa temothuo.

(2) Ga go tshwanelo epe e e malebang le sesamothono sa mahala e kgonang go neelwang kana go bonwa ke motho mongwe le mongwe go ya ka karolo ngwe le ngwe ya mmu wa tlhakaneno.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****Kiletso ya go teratelela**

- 18.** Go ya ka thebolelo jaaka go ka supiwa, ga go terata ya mofuta ope-
- (a) e tla, morago ga go tsena mo tirisong ga Molao oo, e tla agwang ke motho mongwe le mongwe mo karolong ngwe le ngwe ya mmu o o leng mo tikologong ya mmu wa tlakaneno; kana
 - (b) e, morago ga go tsena mo tirisong ga Molao oo, eleng mo karolong ngwe le ngwe ya mmu wa mofuta oo, e e agilweng ke mang le mang, e tla morago ga letsatsi le le tla itsisiweng ke Tona go ya ka kitsiso mo Koranteng, e tla tlogelwang mo mmung oo, fa ese ka tetla ya kago kana tshegetso e e neetsweng go ya ka ditshiamelo tsa Molao oo.

KGAOLO IV**NEELO YA DITSHWANELO MO MMUNG WA TLHAKANENO****Ditshwanelo tse di kgonang go neelwa**

19. Ditshwanelo tse di kgonang go neelwa mo mmung wa tlakaneno mo tlase ga Molao oo, di kgaogantswe ka –

- (a) ditshwanelo tsa ngwao tsa mmu; le
- (b) ditshwanelo tsa phiro

Karolo 1 – Ditshwanelo tsa ngwao tsa mmu le mafudiso

Maatla a go neela le go gogela morago ditshwanelo tsa ngwao tsa mmu

20. Go ya ka ditshiamelo tsa Molao oo, maatla a a potlana a go neela kana go gogela morago ditshwanelo dingwe le dingwe tsa ngwao tsa mmu go ya ka karolo ngwe le ngwe ya mmu mo tikologong ya mmu wa tlakaneno ya morafe a roletswe-

- (a) mo Kgosing ya morafe oo; kana
- (b) fa Kgosi e tlhomamisa jalo, mo Bolaoding jwa Setso jwa morafe oo.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****Ditshwanelo tsa ngwao tsa mmu tse di kgonang go neelwa**

21. Ditshwanelo tse di latelang tsa ngwao tsa mmu di kgora go neelwa mo mmung wa tlhakaneno-

- (a) tshwanelo ya setsha sa temothuo;
- (b) tshwanelo ya setsha sa bonno;
- (c) tshwanelo go mokgwa mongwe o sele wa phiro ya ngwao e e kgonang go lemogwa le go tlhalosiwa ke Tona ka kitsiso mo Koranteng ka ntlhaya Molao oo.

Kopo ya tshwanelo ya ngwao ya mmu

22. (1) Kopo ya neelo ya tshwanelo ya ngwao ya mmu mo mmung wa tlhakaneno e tshwanetse-

- (a) ya dirwa ka mokwalo mo lokwalokopo lo lo supilweng; le
- (b) la neelwa Kgosi ya morafe wa tikologo ya tlhakaneno kwa mmu o leng teng.

(2) Mokopi yo o supiwang mo karolwana (1) o tshwanetse a neela tshedimsetso eo le go neela didokomente tseo jaaka Kgosi kana Bolaodi jwa Setso bo lopa tebang le go ipolediwa ga kopo.

(3) Nako ya a ipoletsa kopo e e dirwelng go ya ka karolwana (1), Kgosi kana Bolaodi jwa Setso bo kgona-

- (a) dira dipatlisiso le go botsolosa batho mabapi le kopo;
- (b) fa leloko lengwe la morafe le le kgatlanong le neelo ya tshwanelo, go tshwara madulo go neela mokopi le moganetsi yoo tshono ya go neela bopaki tebang le kopo,

bo kgona go pala, kana go ya ka karolwana (4) le karolo 23, go neela kopo.

(4) Ka nako ya neelo ya kopo ya tshwanelo ya setsha sa temothuo kana sa bonno Kgosi kana Bolaodi jwa Setso bo kgona-

- (a) go neela tshwanelo mo karolong e e rileng ya mmu e e direlwang kopo, ka tumalano le mokopi, karolo ngwe e sele ya mmu; le
- (b) go ya ka karolo 23, go tlhomamisa botonna le melelwane ya karolo ya mmu mo mmung o o neelwang tshwanelo.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****Tekanyetso ya botonna jwa mmu mo tlase ga tshwanelo ya ngwao ya mmu**

23. (1) Morago ga go tsena mo tirisong ga Molao oo, ga go motho ope, kwa ntle ga tumelelo ya mokwalo ya Tona, o tla lettelelwang go neel wa kana go bona tshwanelo ngwe le ngwe ya ngwao ya mmu mo mmung wa tlhakaneno o o tlolang botonna jwa palogodimo jo Tona, ka kgakololano le Tona wa merero ya temothuo, o kgonang go laela ka ntlhaya karolwana ee.

(2) Ka nako ya go tlhomamisa palogodimo ya botonna mo tlase ga karolwana (1), Tona o kgonang go farologanya –

- (a) go ya ka lefelo kwa mmu o leng teng;
- (b) go ya ka maikaelelo a mmu o tla dirisediwang one; kana
- (c) mo gare ga batho go ya ka botonna jotlhe jwa mmu o sele, gore a mmu wa tlhakaneno kana ka go sele, o o leng mo taolong ya bone mo tlase ga tshwanelo ngwe e sele e e lettelelang tiriso e e mosola ya mmu oo ka maikaelelo a mmu o o bonweng mo tlase ga tshwanelo ya ngwao ya mmu o kgonang go dirisiwa.

Kamogelo semmuso ya neelo ya tshwanelo ya ngwao ya mmu

24. (1) Neelo ngwe le ngwe ya tshwanelo ya ngwao ya mmu e e diriwang ke Kgosi kana Bolaodi jwa Setso mo tlase ga karolo 22, ga e na le kamego dipe tsa molao fa ese fa neelo eo e amogetswe semmuso ke lekgotla le le malebang go ya ka ditshiamelo tsa karolo ee.

(2) Ka nako ya neelo ya tshwanelo ya ngwao ya mmu Kgosi kana Bolaodi jwa Setso jo bo e neelang bo tshwanetse pele ga nako jwa itsise lekgotla leo le go le neelwa dintlha tse di tlhogegang tse di amanang le neelo.

(3) Ka nako ya kamogelo ya kitsiso le dintlha tse di supilweng mo karolwana (2), lekgotla le tshwanetse la tlhomamisa gore a neelo ya tshwanelo mo kganyeng e e rileng e dirilwe go ya ka ditshiamelo tsa Molao oo.

(4) Mo tiragatsong ya tiro ya lone mo tlase ga karolwana (3), lekgotla le kgonang go dira dipotsiso le go botsolosa batho ba le ikutlwang ba tlhokafala kana ba siame mabapi le seo le-

- (a) tshwanetse la amogela semmuso neelo ya tshwanelo fa le kgotsofetse gore neelo eo e dirilwe go ya ka ditshiamelo tsa Molao oo;

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

- (b) kgona go busetsa kgang kwa Kgosing kana Bolaodi jwa Setso jo bo malebang g ka ipoletsa go ya ka ditshwaelo dingwe le dingwe tse lekgotla le kgonang go di dira; kana
- (c) le tshwanetse la thibelela neelo ya tshwanelo, fa-
- (i) tshwanelo e neetswe mo mmung o motho o sele o nang le tshwanelo;
 - (ii) botonna jwa mmu o o malebang bo tlola palogodimo ya botonna jo bo supilweng; kana
 - (iii) tshwanelo e neetswe mo mmung o o beetsweng tiriso e e tlhakanetsweng kana ka maikaelelo a sele mo kgatlegong ya sesaba.

(5) Fa lekgotla le thibelela neelo ya tshwanelo mo tlase ga karolwana (4)(c) le tshwanetse la itsise Kgosi kana Bolaodi jwa Setso le mokopi yo o malebang ka mokwalo ka ga mabaka a tshwetso ya lone.

Kwadiso ya tshwanelo ya ngwao ya mmu

25. (1) Fa lekgotla le amogela semmu so neelo ya tshwanelo ya ngwao ya mmu mo tlase ga karolo 24(4)(a) le tshwanetse-

- (a) la dira gore tshwanelo e kwadisiwe mo bukaneng e e malebang mo leineng la motho yo o e neetsweng; le
- (b) go neela motho yoo setlankana sa kwadiso mo foromong le ka mokgwa o o supilweng.

(2) Lekgotla le tshwanetse la nna le khopi ya setlankana sengwe le sengwe sa kwadiso se se neetsweng mo tlase ga karolwana (1).

Sebaka sa tshwanelo ya ngwao ya mmu

26. (1) Go ya ka karolo 27, le fa tshwanelo e sa tlogelwe ke mong wa yone, tshwanelo ya ngwao ya mmu e e neetsweng mo tlase ga Molao oo e mo tirisong botshelo jotlhe jwa motho yo o e neetsweng.

(2) Ka nako ya loso lwa mong wa tshwanelo yo o supilweng mo karolwana (1) tshwanelo eo e tsamaisiwa ke Kgosi kana Bolaodi jwa Setso go ka neelwa gape go ya pele-

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

- (a) Monyalani moswi, fa monyalani yoo a dumalana le neelo eo; kana
 (b) Fa go se na monyalani, kana fa sa dumalane jaaka go tlhomamisitswe mo temana (a), go ngwana wa moswi jaaka Kgosi kana Bolaodi jwa Setso bo tlhomamisa go letlelelwa go neelwa tshwanelo go ya ka molao wa ngwao.

(3) Fa, morago ga neelo ya tshwanelo ya ngwao ya mmu go monyalani yo o tshelang yo o supilweng mo karolwana (2), monyalani yoo a tsena mo lenyalong la bobedi, jaanong, morago ga loso lwa monyalani yo o tshelang, tshwanelo e e malebang e tsamaisiwa ke Kgosi kana Bolaodi jwa Setso go ka neelwa gape ga tshwanelo eo go ya pele-

- (a) monyalani yo o tshelang, fa a le teng, wa bobedi kana wa nyalo eo, fa a dumalana le neelo eo; kana
 (b) fa go se monyalani yo o tshelang go tswa mo lenyalong la bobedi kana le le latetseng morago ga mmo, kana a sa dumalane jaaka go tlhomamisitswe mo temana (a), go ngwana, gongwe go tswa mo lenyalong la ntlha kana la bobedi kana le le ileng la latela morago ga mmo, jaaka Kgosi kana Bolaodi jwa Setso bo tla tlhomamisa a tshwanetswe ke go neelwa tshwanelo go ya ka molao wa ngwao.

(4) Ka nako ya loso lwa monyalani yo o salang wa lenyalo la bobedi kana le le ileng la latela jaaka go tlhomamisitswe mo karolwana (3) yo o ileng a neelwa tshwanelo ya ngwao ya mmu go ya ka karolwana eo, tshwanelo eo e tsamaisiwa ke Kgosi kana Bolaodi jwa Setso, yo go tswa foo, go ya ka karolwana (5), o tshwanetseng a tlhomamisa motho yo o tshwanetseng a neelwa tshwanelo, yo o kgonang go akaretsa-

- (a) monyalani yo o salang wa lenyalo le lengwe gape le moswi yo o supiwang mo karolwana ee o ileng a tsena mo go lone morago ga neelo ya tshwanelo go ene go ya ka karolwana (3);
 (b) ngwana mongwe le mongwe go tswa mo lenyalong lengwe le lengwe le le tlhomamisiwang mo ditshiamelong tsa karolo ee; kana
 (c) motho mongwe o sele.

(5) Ka maikaelelo a go tlhomamisa motho yo o tshwanetseng a neelwa tshwanelo ya ngwao ya mmu ka mabaka a a tlhomamisitsweng mo karolwana

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

(4), Kgosi kana Bolaodi jwa Setso jo bo malebang, pele e tshwanetse ya gakololana le maloko a mal wapa a a amegang jaaka e bona go tlhonega go ya ka molao wa ngwao.

(6) Puo ngwe le ngwe mo karolong ee ka ga ngwana e tshwanetse ya bonwa jaaka e e akaretsang letlaleanya.

(7) Fa, ka mabaka mangwe le mangwe a a supiwang go ya ka ditshiamelo tsa karolo ee, go se na monyalani yo o salang kana ngwana ope o kgonang go bonwa yo o tshwanetseng a neelwa tshwanelo ya ngwao ya mmu, kana fa monyalani yo o salang kana ngwana wa mofuta oo a pala go amogela neelo eo ya tshwanelo, Kgosi kana Bolaodi jwa Setso, e kgona go neela tshwanelo e e malebang go motho mongwe o sele yo Kgosi kana Bolaodi jwa Setso, e bonang a siame.

Kgogelo morago ya tshwanelo ya ngwao ya mmu

27. (1) Go ya ka karolwana (2), Kgosi kana Bolaodi jwa Setso, e kgona go ya ka molao wa ngwao, go gogela morago tshwanelo ya ngwao ya mmu, go akaretsa tshwanelo e e supilweng mo karolo 28(1)-

- (a) fa mong wa tshwanelo a palelwa ke go supa tlota ya dithoto go mabaka kana dikiletso dingwe le dingwe tse di gokagangwang le tshwanelo mo tlase ga Molao oo;
- (b) fa mmu o dirisiwa thata ka maikaelelo a a sa lemogwang mo tlase ga molao wa ngwao; kana
- (c) ka mabaka mangwe le mangwe a a kgonang go tlhomamisiwang.

(2) Kgogelo morago ngwe le ngwe ya tshwanelo ya ngwao ya mmu ke Kgosi kana Bolaodi jwa Setso mo tlase ga karolwana (1) ga e na dikamego tsa molao fa kgogelo morago e amogetswe semmuso ke lekgotla le le malebang.

(3) Ka nako ya kgogelo morago ya tshwanelo ya ngwao ya mmu mo tlase ga karolwana (1), Kgosi kana Bolaodi jwa Setso jo bo ileng jwa e gogela morago, bo tshwanetse jwa neela lekgotla le le malebang kitsiso le dintlha tse di tlhonega tse di amanang le kgogelo morago.

(4) Lekgotla le tshwanetse la amogela semmuso kgogelo morago ya tshwanelo ya ngwao ya mmu go ya ka karolwana (1) fa le kgotsofetse gore kgogelo morago ya mofuta oo e tsentswe mo tirisong sentle go ya ka ditshiamelo tsa Molao oo.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

(5) Lekgotla le tshwanetse la dira gore kgogelo morago ngwe le ngwe ya tshwanelo ya ngwao ya mmu e kwalwe mo bukaneng e e tlhomamisitsweng go ya ka karolo ee.

Temogo ya ditshwanelo tse di leng teng tsa ngwao tsa mmu

28. (1) Go ya ka karolwana (2), mongwe le mongwe yo pelenyana ga go tsena mo tirisong ga Molao oo, o nang le tshwanelo go ya ka go nna kana tiriso ya mmu wa tlhakaneno, a e ka nna tshwanelo e e supilweng mo karolo 21, le e e ileng ya neelwa kana go bonwa ke motho yoo go ya ka molao mongwe le mongwe kana ka mokgwa o sele, o tla tswelela go nna le tshwanelo eo, fa ese-

- (a) fa polelo ya motho yoo ya tshwanelo eo go mmu oo e ganwa ka nako ya kopo e e tlhomamisitsweng mo karolwana (2); kana
- (b) mmu oo o tsamaisiwa ke Puso go ya ka ditshiamelo tsa karolwana (13).

(2) Go tswa letsatsi le le tla itsisiweng mo pepeneneng ke Tona, a e ka nna ka kakaretso kana go ya ka tikologo e e supilweng mo kitsisong, mongwe le mongwe yo o bolelang a na le tshwanelo e e supiwang mo karolwana (1) mo mmung o o leng mo tikologong e kitsiso e supang ka ga yone, o tla lopiwa, go ya ka karolwana (3), go dira kopo mo lokwalokopo lo lo supilweng le ka mokgwa o o tlhokegang go lekgotla le le malebang-

- (a) golemogwa le go kwadisiwa ga tshwanelo eo mo tlase ga Molao oo; le
- (b) fa go leng malebang, go bona tetla ya tshegetso ya dikampa dingwe le dingwe tse di leng mo mmung oo, fa mokopi a rata go di tshegetsa.

(3) Go ya ka karolo 27, kopo go ya ka karolwana (2) e tshwanetse ya dirwa mo sebakeng sa dingwaga di le tharo gotswa letsatsi le le itsisitsweng mo tlase ga karolwana eo, mme Tona ka kitsiso ya sesaba o kgona go katolosa sebaka seo fela jaaka a gopolela.

(4) Kitsiso mo tlase ga karolwana (2) kana (3) e tshwanetse ya gatisiwa mo Koranteng le ka mokgwa mongwe le mongwe mo Tona o naganang o tshwanetse.

- (5) Kopo goya ka rolwana (2) e tshwanetse ya patiwa ke –

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

- (a) boshupi jwa makwalo, fa go nale, mo mokopi o tshwanetseng a neela jaaka kemo nokeng ya polelo ya gagwe;
- (b) lekwalo go tswa Kgosi gongwe Bolaodi jwa Setso kwa tikologo ya tlhakaneno kwa setsha se se amegang se fitlhelwang, ka go neela tshedimosetso e tlhokegant;
- (c) tshedimosetso ngwe le ngwe gongwe makwalo a kgonang go tlhokiwa ke lekgotla.

(6) Fa go naganiwa ka kopo goya ka karolwana (2), lefa go ntse jalo pego ke komiti ya patlisiso goya ka karolo 37 mabapi le kgetse, lekgotla le kgona go dira patlisiso ya go nna jalo gongwe go batlisisa le go rerisana le batho ba go nna jalo fa e bona go tlhokafala gongwe go tshwanetse go tlhomamisia boamaruri mabapi le polelo ya mokopi, mo go akaretsang –

- (a) letsatsi le mokgwa ka moo mokopi a lopileng tshwanelo e go buisangwang ka yone;
- (b) a gore go na le mongwe o sele yo bolelang a na le tshwanelo mabapi le mmung o go buiwang ka one;
- (c) gore a botonna jwa mmu bo dumalana le botonna jo bo supilweng;
- (d) melewane e eleng mo mmung.

(7) Fa lekgotla le kgotsofetse ka bonnete jwa polelo ya mokopi go tshwanelo, le tshwanetse la

- (a) lemoga tshwanelo ya mokopi go mmu o o malebang le go dira gore tshwanelo eo e kwalwe mo bukaneng e e malebang; le
- (b) neela mokopi sentlakana sa kwadiso.

(8) Fa mokopi, go ya ka karolwana (2)(b), a dirile kopo ya tetla go tshegetsa kampa kana dikampa dingwe le dingwe tse di leng teng mo mmung le lekgotla le kgotsofetse gore–

- (a) kampa kana dikampa di ile tsa tlhongwa go ya ka molao wa ngwao kana ditshiamelo tsa molao mongwe le mongwe o mogolo;
- (b) kampa e setla e kgoreletsa tiriso e e tlhakanetsweng ya morafe; le
- (c) ka kgang e e rileng, go na le mabaka a a utlwalang go letlelela mokopi go tshegetsa kampa kana dikampa tse di malebang,

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

le tshwanetse la neela mokopi tetla ya tshegetso ya tsone, go ya ka mabaka mangwe le mangwe a le kgonang go a bona a siame go diragadiwa.

(9) Fa, ka kopo ngwe le ngwe go ya ka karolwana (2), lekgotla le ikutlwa –

- (a) go na le dipolelo tse di ganetsanang mabapi le mmu; kana
- (b) go na le mabaka a a utlwlang go belaela bonneta jwa polelo ya mokopi,

le kgona go bitsa madulo go ya mokgwa o o supilweng go rarabolola kgang le go dira tshwetso eo mabapi le polelo fela jaaka le gopolela.

(10) Kwa ntle ga go tlhokomologa kakaretso ya maatla a a neetsweng ke karolwana (9), tshwetso e mo tlase ga karolwana eo e kgona go akaretsa –

- (a) tlhomamiso ya polelo;
- (b) malebang le karolwana (11), go ganetsa polelo;
- (c) tlhomamiso ya polelo go ya ka diphetogo tse lekgotla le kgonang go di tlhomamisa, go akaretsa phetogo go ya ka tikologo kana lefelo la melelwane ya mmu fa lekgotla le lemoga fa botonna jwa mmu bo feta botonna jo bo supilweng kana gore lefelo la melelwane e se go ya ka molao wa ngwao; kana
- (d) neelo ya tshwanelo go ya ka karolo ngwe e sele ya mmu fa mmu o polelo ya mokopi e kgoreletsang tlhakaneno.

(11) Fa lekgotla le sa kgotsofala ka bonneta jwa polelo ya mokopi ka ga mmu o o malebang, ga le patelesege go gana polelo eo mme le tshwanetse la lebisa kgang go Kgosi kana Bolaodi jwa Setso jo bo malebang go ka ipolediwa gore a mokopi a o tshwanetse a neelwa tshwanelo ya mmu wa ngwao mo tlase ga Molao, kwa ntle ga gore a polelo ya mokopi e amana le karolo eo ya mmu.

(12) Morago ga go lebisiwa ga polelo mo tlase ga karolwana (11), Kgosi kana Bolaodi jwa Setso bo tshwanetse jwa ipoletsa le go tlhomamisa polelo jaaka o ka re e ne e le kopo e ntshwa ya neelo ya tshwanelo e e malebang.

(13) Fa ese fa Tona ka lebaka le le siameng e supa ka go sele, ga go motho ope morago ga go feta ga nako e e dumelweng ya dikopo mo tlase ga karolwana (3), o tla letlelewang go dira kopo ya temogo le kwadiso ya tshwanelo ngwe le ngwe e e supilweng mo karolwana (1), mo –

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

- (a) motho yo o leng mo mmung go tla bonwang a ikamogile polelo ya gagwe go mmu oo; le
- (b) mmu oo, o tla neelwa Puso le go siamelwa ke go ka neelwa tshwanelo ngwe le ngwe mo tlase ga Molao oo.

(14) Fa motho yo o nang le tshwanelo yo o supilweng mo karolwana (1) a tlhokafala –

- (a) pele ga go feta ga nako e e supiwang mo karolwana (3) le kwa ntle ga gore motho yoo a ipoleditse kopo ka botlalo mo karolwana (2), mojaboswa jwa gagwe yo go ya ka fa lekgotla, ka kgakololano le Kgosi kana Bolaodi jwa Setso bo rebolelang ka teng, o kgona go dira kopo jaaka o ka re tshwanelo ya moswi e le mo diatleng tsa mojaboswa yoo; kana
- (b) morago ga a se na go ipoletsa kopo ka botlalo mo karolwana (2), mme pele ga go tlhomamisiwa ga kopo, kopo e tla bonwa jaaka e e dirlweng mojaboswa yo o supiwang mo (a) fa ese fa mojaboswa yoo a supa ka go sele.

Ditshwanelo tsa mafudiso

29. (1) Go ya ka ditshiamelo tsa karolo ee, tlhakaneno mo mmung wa sesaba wa morafe e teng go ka dirisiwa ke baagi ba ba ka fa molaong ba tikologo eo go fudisa loruo lwa bone, go ya ka –

- (a) mabaka ao jaaka a supiwa ke Kgosi kana Bolaodi jwa Setso, go akaretsa mabaka a a amanang le –
 - (i) mefuta le palo ya loruo lo lo kgonang go fudisiwang; le
 - (ii) tikologo kana ditikologo tsa tlhakaneno kwa loruo lo kgonang go fudisiwang le phudiso ka thefosano mo ditikologong tse di farologaneng.
- (b) tshwanelo ya Kgosi kana Bolaodi jwa Setso jwa lekgotla le le malebang go dirisa tikologo ngwe le ngwe ya tlhakaneno e e tlhokang go neelwa tshwanelo mo tlase ga Molao oo; le
- (c) tshwanelo ya Tautona mo tlase ga karolo 16(1)(c) go gogela morago le go beela thoko tikologo ngwe le ngwe ya tlhakaneno ka maikaelelo mangwe le mangwe a a leng mo kgatlegong ya sesaba.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

(2) Kwa ntle ga go tlhokomologa karolwana (1), Kgosi kana Bolaodi jwa Setso bo kgona go gogela morago tshwanelo ya mafudiso ya moagi mongwe le mongwe yo –

- (a) palelwang ke go tlhokomela ka tlota ya dithoto maemo mangwe le mangwe a a supilweng mo karolwana (1)(a);
- (b) nyatsang tshiamelo ngwe le ngwe ya karolwana (4); kana
- (c) a na le tetla go mmu o sele, a e ka nna wa sesaba kana mongwe o sele, o eleng wa moagi oo, mo tlase ga tshwanelo ngwe, o botonna jotlhe jwa one bo lekanang kana bo feta botonna jotlhe jo bo supilweng ke Tona mo tlase ga karolo (23) le o Kgosi kana Bolaodi jwa Setso bo o bonang e le mafudiso a a lekaneng loruo lwa moai yoo.

(3) Kwa ntle ga go tlhokomologa karolwana (1), Kgosi kana Bolaodi jwa Setso bo kgona morago ga kopo ya mongwe le mongwe yo eseng moagi yo o supilweng mo karolwaneng eo, go neela tshwanelo ya mafudiso go motho yoo, gongwe ka nako e e tlhomamisitsweng kana e e sa tlhomamisiwang, mme motho mongwe le mongwe wa mofuta oo, o tla diragatsa tshwanelo eo go ya ka mabaka a a supilweng mo karolwana (1)(a): Mme e le gore Kgosi kana Bolaodi jwa Setso bo kgona ka nako ngwe le ngwe go gogela morago tshwanelo e e neetsweng mo tlase ga karolwana ee, ka ntlhaya komelelo kana ka lebaka lengwe le lengwe le le utlwlang, Kgosi kana Bolaodi jwa Setso bo bonang kgogelo morago ya mofuta eo e le mo kgatlegong ya baagi kana morafe o o malebang.

(4) Kwa ntle ga tumelelo e e kwadilweng ya Kgosi kana Bolaodi jwa Setso, le go lettelelwae ke lekgotla le le malebang, ga go motho ope –

- (a) o tla agang kana go nna mo kagong ngwe le ngwe ya tlhakaneno;
- (b) lemang mmu mongwe le mongwe wa tlhakaneno;
- (c) o tla ipayang kana go nna mo karolong ngwe le ngwe ya tlhakaneno; kana
- (d) go kgoreletsang tsela ngwe le ngwe go ya lefelong lengwe le lengwe la metsi la tlhakaneno, ka na go thibelela kana go leka go thibelela mongwe le mongwe go ga metsi go tswa, kana go nosa loruo kwa,

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

lefelong la metsi la mofuta oo, kana go tsenya leswe kwa lefelong la metsi la mofuta oo, kana go kgoreletsa tiriso ya pompo ya phefo, pompo ya metsi, thapo ya metsi, letamo kana letamo-tshomarelo kana moshini mongwe le mongwe o o tsentsweng kana go agwa kwa lefelong leo la metsi;

- (e) go dira tiro ngwe le ngwe mo lefelong la tlhakaneno, kwa ntle ga phudiso e e ka fa molaong ya loruo, e e kgonang go thibelelang kana go iletsa baagi ba morafe o o malebang, tiragatso e e siameng ya ditshwanelo tsa bone tsa mafudiso.

(5) Motho yo o tlolang tshiamelo ngwe le ngwe ya karolwana (4) o molato wa tlolomolao mme o kgonang go atlholwa kotlhoa e e sa feteng N\$ 4 000 kana kgololegelo ya nako e e se feteng ngwaga e le ngwe.

Karolo 2 – Tshwanelo ya phiro

Maatla a go neela tshwanelo ya phiro

(30) (1) Go ya ka karolwana (3) le (4) le karolo 31, lekgotla le kgonang, morago ga kopo, go neela motho tshwanelo ya phiro mo mmung wa tlhakaneno, mme tshwanelo ya phiro ka maikaelelo a temothuo e kgonang go neelwa fela mo mmung o o mo tikolong e e supilweng mo karolwana (2).

(2) Tona, morago ga dikgakolona le Bolaodi jwa Setso le lekgotla le le malebang, o tshwanetse a supa go ya ka kitsiso mo Koranteng, mo mmung wa tlhakaneno wa morafe mongwe le mongwe, lefelo le mo go lone lekgotla le kgonang go neela ditshwanelo tsa phiro ka maikaelelo a temothuo.

(3) Kwa ntle ga go tlhokomologa karolwana (1), motho o kgonang go dira kopo kwa go Tona go ka rebolel wa neelo ya tshwanelo ya phiro mo mmung o bontlha bongwe jwa one kana gotlhelele o leng kwa ntle ga tikologo e e supilweng, mme Tona o kgonang go neela kopo fa morago ga dikgakololano le Bolaodi jwa Setso le lekgotla le le malebang, ba kgotsofetse gore –

- (a) neelo ya tshwanelo ya phiro ga e kitla e kgoreletsa tiriso ya tlhakaneno ke maloko a morafe; le
- (b) ka kgang e e rileng, go na le mabaka a a utlwaland a neelo ya kamogelo.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

(4) Go ya ka karolwana (5), lekgotla le kgona go neela tshwanelo ya phiro fela fa Bolaodi jwa Setso jwa morafe o eleng mmu wa one wa tlhakaneno o dumalana le neelo ya tshwanelo.

(5) Fa Bolaodi jwa Setso bo pala go neela tumalano go ya ka karolwana (4), fa ka maikutlo a lekgotla tumalano e kgona go neelwa, lekgotla le kgona go neela kgang go motsereganyi yo o supilweng mo karolwana (6) go ka tsaya tshwetso, yo o kgonang go neela tumelelo mo Boemong jwa Bolaodi jwa Setso fa a kgotsofetse ka ga gore Bolaodi jwa Setso bo pala tumelelo kwa ntle ga mabaka.

(6) Tona o tshwanetse a thapa jaaka motsereganyi mo tlase ga karolwana (5), motho yo o amogetsweng ke lekgotla le Bolaodi jwa Setso jo bo malebang, le fa gongwe lekgotla kana Bolaodi jwa Setso kana makgamu oo mabedi –

- (a) a palelwa ke go neela tshwetso ya one go Tona mabapi le motho yo go gopotsweng a kgona go thapiwa mo sebakeng sa malatsi a le 30 a go itsisiwe ke Tona ka ga leina, aterese le thutego tsa motho; kana
- (b) mo pakeng ya boraro ba sa itumelele motho yo go bonwang a kgona go thapiwa,

Tona o kgona go tlhokomologa ditlhokego tsa thebolelo e e supilweng mo karolwaneng ee jaaka go amana le lekgotla kana Bolaodi jwa Setso kana makgamu oo mabedi.

Kopo ya tshwanelo ya phiro

31. (1) Kopo ya tshwanelo ya phiro mo mmung wa tlhakaneno e tshwanetse ya dirwa ka mokgwa o o supilweng kwa lekgotleng la tikologo e e malebang.

(2) Tshwanelo ya phiro ga e kgone go neelwa mo mmung wa motho o sele yo o nang le tshwanelo ya ngwao ya mmu , fa ese fa motho yoo a dumalana go ikamoga tshwanelo ya gagwe ya mmu, go ya ka tuelo ya tefo jaaka go dumalanwe ke motho yoo mme dithulaganyo tse di siameng di dirilwe tebang le tsosoloso ya gagwe mo mmung o o leng teng.

(3) Lekgotla ga le kgone, kwa ntle ga thebolelo e e mo mokwalong ya Tona, go neela tshwanelo ya phiro mo mmung mongwe le mongwe –

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

- (a) o o fetang botonna jo bo supilweng tebang le tiriso e e rileng e e tlhokelwang tshwanelo; kana
- (b) fa mokopi e le mohiri mo karolong e sele ya mmu o o neetsweng mo tlase ga Molao oo kana a nna mo mmung o sele wa tlhakaneno mo tlase ga tshwanelo e e supilweng mo karolong 35(1), fa ese fa tlhomamiso ya tshwanelo eo e palwa go ya ka karolo eo.

(4) Pele ga le neela tshwanelo ya phiro go ya ka karolwana (1) mo mmung o gothelele kana bontla bongwe jwa one bo leng mo tikologong e e supilweng jaaka lefelo-tshomarelo go ya ka karolo 24A ya Taelo ya Tshomarelo ya Thago, 1975(Taelo No. 4 ya 1975), lekgotla le tshwanetse la ipoletsa leano la tsamaiso le tiriso ngwe le ngwe e e tlhometsweng ke komiti ya tshomarelo tebang le lefelo-tshomarelo leo mme lekgotla leo ga le kgone go neela tshwanelo ya phiro fa maikaelelo a mmu o o malebang e e goopoletsweng go dirisiwa mo tlase ga tshwanelo eo, e tla tshwenya leano la tsamaiso le tiriso la mofuta oo.

Mabaka a a amanang le tshwanelo ya phiro

32.(1) Tshwanelo ya phiro e kgona go neela ke lekgotla fela-

- (a) tlhwatlha mabapi le tshwanelo eo le ditokafatso dingwe le
- (b) dingwe mo mmung o o malebang di duetswe go lekgotla leo;fa tshireletso e supilweng go kgotsofalo ya lekgotla ya tuelo ya tlhwatlha e e malebang ka nako ya kwadiso ya tshwanelo ya phiro; kana
- (c) fa lekgotla le letlelala tlhwatlha eo go duelwa go ya ka dikarolo ka mokgwa o o dumalanweng mo gare ga lekgotla le motho yo o neelweng tshwanelo.

(2) Thhwatlha e e supiwang mo karolwana (1) e tshwanetse ya tlhomamisiwa ka mokgwa o o supilweng.

(3) Tshwanelo ya phiro e angwa ke mabaka a mangwe a a kgonang go supiwa ke Tona ka kakaretso kana jaaka a tla rebolelwya ke Tona mo tiragalong e e rileng.

(4) Mabaka a a supiwang mo karolwana (3) a kgona go akaretsa mabaka a a supang gore moagela-tshwanelo ya phiro-

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

- (a) a kgona go lopiwa go letlelela gore mmu o o malebang, o tlhatlhojwe ka ditshenyegelo tsa gagwe, pele ga kwadiso ya tshwanelo eo mo leineng la gagwe; kana
- (b) a kgona go letlelelw a go dira gore mmu o o malebang o tlhatlhojwe ka ditshenyegelo tsa gagwe.

(5) Madi a a duelwang go ya ka tlhwatlha e e supilweng mo karolwana (1), a tshwanetse a duelelw a mo letloleng le le tlhomilweng ka kana mo tlase ga molao mongwe le mongwe wa maikaelelo a ditlhabololo tsa kgaolo.

Kwadiso ya tshwanelo ya phiro

33. (1) Go ya ka karolwana (2), fa kopo ya tshwanelo ya phiro e neetswe ke lekgotla, le tshwanetse la –

- (a) dira gore tshwanelo eo e kwadisiwe ka mokgwa o o supilweng mo leineng la mokopi; le
- (b) neela mokopi setlankana sa phiro mo lokwalo-kopo le mokgwa o o supilweng.

(2) Fa mmu o o ntsheditsweng tshwanelo ya phiro e le mmu o o tlhatlhobilweng, o o supiwang jaaka go tlhalositswe mo karolo 1 ya Molao ya Mmu o o Tlhatlhobilweng, 1993(Molao No.33 wa 1993) mme sebaka sa phiro e le botelele jwa dingwaga tse 10 kana go feta, mohiri o tshwanetse a kwadisiwa go ya ka ditshiamelo tsa Molao wa kwadiso ya Dikano, 1937 (Molao No. 47 wa 1937).

Sebaka sa tshwanelo ya phiro

34. (1) Go ya ka karolwana (2), mongwe le mongwe yo pele ga go tsena mo tirisong ga Molao o neng a na le tshwanelo, e eseng ya molao wa ngwao, o tshwanetsweng ke go nna mo mmu wa tlhakaneno, a e ka nna go ya ka tetla e e neetsweng mo tlase ga molao kana mokgwa o sele, o kgona go tswelela go nna mo go one mo tlase ga tshwanelo eo, go ya ka mabaka a o boneng mmu ka one pele ga go tsena mo tirisong ga Molao, go fitlhela-

(2) Tshwanelo ya phiro e e neelwang go feta dingwaga tse some ga e amogelwe fa e sa rebolelw a ke Tona.

(3) Tshwanelo ya phiro e kgona go ntshafadiwa ka tumalano mo gare ga lekgotla la mohirisi, go ya ka thebolelo ya Tona tebang le kgang e e supilweng mo karolwana (2).

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****Ditshwanelo tse di leng teng tsa go nna mo mmung wa tlhakaneno**

35. (1) Go ya ka karolwana (2), mongwe le mongwe yo pelenyana ga go tsena mo tirisong ga Molao oo, o nang le tshwanelo, e e sa neelwang mo tlase ga molao wa ngwao, o nnag mo mmung mongwe le mongwe wa tlhakaneno, a e ka nna ka tetla e e neetsweng mo tlase ga molao, o kgona go tselelwa go nna mo mmung oo mo tlase ga tshwanelo eo, go ya ka mabaka a mmu o ileng wa neelwa ka one pelenyana ga go tsena mo tirisong ga Molao oo-

- (a) tshwanelo eo e lemogwa le tshwanelo ya phiro e neelwa go motho yoo, go ya ka mmu ka kamogelo e e dirilweng go ya ka karolwana (7);
- (b) polelo ya motho yoo ya tshwanelo ya mmu e ganwa ka nako ya kopo e e tlhomamisisweng mo karolwana (2);
- (c) motho yoo, a pala kana a palelwya ke go amogela kabelo ya tshwanelo ya phiro e e dirilweng go ya ka karolwana (7); kana
- (d) mmu oo o le mo tlase ga Mmuso go ya ka ditshiamelo tsa karolwana (13).

(2) Go tswa letsatsi le le tla itsisiweng ke Tona, ka kakaretso kana go ya karolo e e supilweng mo kitsisong, motho mongwe le mongwe yo o bolelang a na le tshwanelo e e supilweng mo karolwana (1) tebang le mmu o o mo tikologong e e malebang, o tla tlhoka go dira kopo mo lokwalong-kopo le mokgwa o o supilweng kwa lekgotleng le le malebang-

- (a) go ka amogelwa ga tshwanelo eo le neelo ya tshwanelo ya phiro mo tlase ga Molao oo; le
- (b) le fa go malebang, go ka neelwa tetla ya tshegetso ya dikampa dingwe le dingwe tse di leng mo mmung, fa mokopi a eletsa go tshegetsa dikampa tseo.

(3) Go ya ka karolo 37, kopo go ya ka karolwana (2), e tshwanetse ya dirwa mo sebakeng sa dingwaga tse tharo tsa letsatsi le le itsisitsweng mo tlase ga karolwana eo, mme Tona ka kitsiso ya sesaba, o kgona go katolosa sebaka seo ka nako e o kgonang go e tlhomamisa.

(4) Kitsiso mo tlase ga karolwana (2) kana (3) e tshwanetse ya gatisiwa mo Koranteng le go neelwa mokgwa mongwe o sele o Tona o kgonang go o bona o siame.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

- (5) Kopo go ya ka karolwana (2) e tshwanetse ya patwa ke-
- (a) dokomente ngwe le ngwe ya bopaki, fa ele teng, e mokopi o kgonang go e neela go ema nokeng polelo ya gagwe;
 - (b) lokwalo go tswa Kgosing kana Boeteledipele jwa Setso jwa morafe o mmu wa one o fitlhelwang teng, ka go neela tshedimosetso e e supilweng;
 - (c) tshedimosetso ngwe le ngwe kana didokomente jaaka lekgotla le lopa.
- (6) Mo go ipoletseng kopo go ya ka karolwana (2), kwa ntle ga go tlhokomologa pego ya komiti ya dipatlisiso go ya ka karolwana 37 mo tiragalong e e malebang, lekgotla le tshwanetse la dira dipatlisiso kana dipotsiso le go botsolosa batho ba le bonang go le bottlhokwa kana go siame go tlhomamisa nttha ngwe le ngwe e e malebang le polelo ya mokopi, go akaretsa-
- (a) letsatsi le mokgwa e mokopi o ileng a bona ka one tshwanelo;
 - (b) gore a mongwe o sele a bolela fa a na le tshwanelo ngwe le ngwe tebang le mmu o o malebang;
 - (c) gore a mmu o o malebang le polelo o netefatsa botonna jwa tiriso e e supilweng;
 - (d) lefelo la melelwane mo mmung;
 - (e) gore a mmu o kampetswe le mofuta, botonna le letsatsi la moteratelelo;
- (7) Fa lekgotla le kgotsofetse ka bonnete jwa polelo ya mokopi, le tshwanetse ka mokwalo la-
- (a) dumalana go neela mokopi tshwanelo ya phiro mo mmung;
 - (b) supa maemo a neelo ya phiro;
 - (c) supa nako; e eseng mo tlase ga malatsi a le 90 morago ga letsatsi la neelo, e ka yone neelo o kgonang go amogelwa; le
 - (d) sedimosetsa motho yoo, gore a o amogela neelo kana o palelwa ke go e amogela mo nakong e e supilweng
- (8) Motho mongwe le mongwe yo o palang go go amogela kabelo e e

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

neelwang go ya ka karolwana (7) o tla ikamoga polelo ngwe le ngwe go mmu o o malebang, mme mmu o tla tsamaisiwa ke Puso go ka ajwa mo tlase ga tshwanelo ngwe le ngwe mo tlase ga Molao oo.

(9) Fa mokopi go ya ka karolwana (2)(b), a dirile kopo ya go tshegetsa dikampa tse di leng mo mmung o o malebang mme lekgotla le kgotsfetse gore —

- (a) dikampa di ile tsa tlhongwa go ya ka ditshiamelo tsa molao mongwe le mongwe kana ka tumalano ya bolaodi jo bo nang le tshwanelo;
- (b) kampa e setla e kgoreletsa tiriso ya tlhakaneno ya maloko a morafe; le
- (c) mabaka a kgang e e malebang a le teng go ka lettelela mokopi go tshegetsa dikampa tseo;

lekgotla le tshwanetse la neela mokopi tetla ya tshegetso ya tsone, go ya ka mabaka a le boang a siame.

(10) Fa ka kopo ngwe le ngwe go ya ka karolwana (2) lekgotla le ikutlw-a-

- (a) go na le dipolelo tse di ganetsanang; kana
- (b) go na le mabaka a a utlwalang go belaela bonnete jwa polelo ya mokopi,

le tshwanetse la bitsa madulo a a tla tshwarwang ka mokgwa o o supilweng go rarabolola kgang, mme le tshwanetse la dirwa tshwetso ka mokgwa o le bonang o siame.

(11) Kwa ntle ga go tlhokomologa maatla a a neelwang ke karolwana (10), tshwetso mo tlase ga karolwana eo e kgona go akaretsa-

- (a) tlhomamiso ya polelo;
- (b) go ya ka karolwana (12), kgano ya polelo; kana
- (c) tlhomamiso ya polelo go ya ka diphetogo tse di supilweng ke lekgotla, go akaretsa diphetogo go ya ka tikologo kana maemo a melewane ya mmu o lekgotla

(12) Fa lekgotla le sa kgotsfala ka bonnete jwa polelo ya mokopi mongwe le mongwe go tshwanelo e e malebang, ga le patelesege go gana polelo eo mme le kgona go neela mokope tetla ya tshwanelo ya phiro mo tlase

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

ga Molao oo, a e ka nna ka setsha sa mmu o o malebang le polelo ya mokopi kana karolwana ya one go ya ka setsha se sele sa mmu jaaka lekgotla le kgona go tlhomamisa.

(13) Fa Tona a sa supe ka go sele, ga go motho ope, ka letsatsi la go feta ga sebaka se se letleletsweng sa dikopo go ya ka karolwana (3), o tla letlelewang go dira kopoya temogo ya tshwanelo ngwe le ngwe e e supilweng mo karolwana (1) mme neelo ya tshwanelo ya phiro mo tlase ga Molao oo fa-

- (a) motho yo o mo mmung a tla tshwanenwang ke go amogwa polelo ya gagwe ya mmu; le
- (b) mmu oo o tla tsamaisiwa ke puso le go siamela go nelwa tshwanelo mo tlase ga Molao 00.

Kgogelo morago ya tshwanelo ya phiro

36 Mo tlaleletsong go mabaka a kgogelo morago e e supilweng mo taelong ya phiro, tshwanelo ya phiro e kgona go gogelwa morago ke lekgotla fa mohiri a palelwa ke go tlota ditlhokego kana a sa tlotle dikiletso tse di thailweng mo tlase ga molao mongwe le mongwe o o amanang le tiriso ya mmu o o malebang le tshwanelo.

**KGAOLO V
KAKARETSO****Patlisiso ya pele ya polelo ya ditshwanelo tse di leng teng**

37. (1) Tona, ka kgakololano le lekgotla, o kgona go tlhomamisetsa lekgotla leo komiti ya dipatlisos, e e nang le maloko a a tla tlhopiwang ke Tona, go

- (a) dira dipatlisos e e supiwang mo karolwana (2); le
- (b) begela lekgotla leo.

(2) Kwa ntle ga go tlhokomologa karolo 28 le 35 le sebaka se se letlelewang sa dikopo se se supilweng mo karolwana (2) kana karolwana tsoo pedi, fa lekgotla le ise le tlhomamise kopo go ya ka mmu o o malebang, go dirisiwa kana go laolwa ke motho le go teratelelw, kwa ntle le gore a kopo e

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

ne e dirilwe, lekgotla ka nako ngwe le ngwe le kgora go laela komiti ya patlisiso e e supilweng mo karolwana (1) go tshwara patlisiso go tlhomamisa mabaka a a malebang le-

- (a) go nna, go dirisiwa le go laolwa ke motho yoo;
- (b) go nna nne teng ga dikampa mo mmung; le
- (c) kgang ngwe le ngwe e lekgotla le bonang e tshwanetse ya tilatlhojwa go ya ka dikarolwana tseo.

(3) Motho yo o laetsweng ke Tona go nna modulasetilo wa komiti ya dipatlisiso, o tshwanetse a neela bonnye kitsiso ya malatsi a le 30 go motho yo o tshwanetseng a tshwarela madulo go mo itsisise ka ga-

- (a) nako le lefelo la patlisiso;
- (b) gore a tlhokega go tsenela paltisiso go ka botsolosiwa ka ga kgang e e supilweng mo karolwana (2); le
- (c) bukana kana dokomente ngwe le ngwe e e amanang le patlisiso e o ratang go e neela go komiti ya dipatlisisio a tshwanetse a e neela ka go tlhaga ga gagwe mo pele ga komiti eo.

(4) Ka ntlhaya patliiso –

- (a) modulasetilo wa komiti ya patlisiso o kgora go biletsha Kgosi kana moeteledipele mongwe le mongwe wa setso wa morafe o o malebang le mongwe le mongwe yo go dumelwang a kgora go neela tshedimosetso ka ga kgang ya patlisiso kana a na le bukana kana dokomente e e amanang le kgang, go tlhaga mo pele ga komiti ya patlisiso ka nako le lefelo le le supilweng mo lokwalong go ka botsolosiwa kana go neela bukana kana dokomente eo.

- (b) Komiti e kgora go botsolosa motho yo o tlhagang mo pele ga yone mo tlase ga maikano a tlhomamiso a a diragadiwang ke modulasetilo, le go tlhatlhoba kana go tshegetsa tlhatlhojelo pele kana tshegetso e e sireletsegileng ya bukana kana dokomente eo, morago ga go neelwa ga bosupi go motho yoo le gore a letlelelwga go dira le go tshegetsa khopi ya bukana kana dokomente eo.

(5) Kitsiso e e supilweng mo karolwana (3) le lokwalo lo lo supiwang mo karolwana (4) lo tshwanetse lwa saenwa ke modulasetilo wa komiti ya dipatlisiso le go neelwa ka mokgwa o o siameng.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

- (6) motho yo o bidiwang go ya karolwana (4) o molato wa tlolomolao fa-
- (a) kwa ntle ga mabaka a a siameng a palelwa ke go tlhaga mo pele ga komiti ya dipatlisiso ka nako le lefelo le le supilweng mo lokwalong kana go nna mo madulong go fitlhela a itshwarelwya ke modulasetilo go ka a tsenelwa pele;
 - (b) ka nako ya go tlhaga ga gagwe mo pele ga komiti ya dipatlisiso a pala go ikanisiwa kana go ikana fa a lopia go dira jalo ke modulasetilo;
 - (c) morago ga a se na go dira maikano a tlhomamiso-
 - (i) a palalelwya ke go araba ka botlalo le ka kgotsofatso potso ngwe le ngwe e o e bodiwang;
 - (ii) a palalelwya ke go neela bukana, dokomente kana sengwe le sengwe se se leng mo go ene kana mo taolong ya gagwe se o lopilweng go se neela,
 - (iii) a neela bosupi jo bo se nang boamaaruri ka kitsyo ya gore ese boamaaruri kana a dumela gore e le boamaaruri,

mme motho yo o bonwang molato tebang le seo o kgona go neelwa kotlhao e e se feteng N\$ 1 000 kana kgolegelo e e sa feteng dikgwedi tse tharo.

(7) Fa nako ya go fediwa ga patlisiso, komiti ya dipatlisiso e gopolela go siame gore lekgotla le tswelele ka ipoletso ya polelo ya motho go mmu o o malebang kana tshegetso ya gagwe ya kampa, komiti ya dipatlisisp e tshwanetse ya laela motho yoo go siamisa le go neela modulasetilo wa komiti, ka nako e e tlhomamisitsweng ke komiti, kopo ya gagwe go ya ka karolo 28 (2) kana 35 (2), mabapi le mmu le dikampa tse di malebang go ka ipolediwa ke lekgotla.

- (8) Fa motho yo o tshwarelwang patlisiso-
- (a) a palelwa ke go tlhaga mo pele ga komiti ya patlisiso; kana
 - (b) a palalelwya ke go tlota taelo ya komiti ya patlisiso go ya ka karolwana (7),

komiti ya patlisiso e tshwanetse ya supa dintlha mo pegong ya yone go lekgotla.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

(9) Fa komiti ya patlisiso e begela lekgotla ka ga go folostha ka fa lotlhakoreng lwa motho yo o supilweng mo karolwana (8), lekgotla le kguna, ka kitsiso e e mo mokwalong e e neelwang motho yoo ka mokgwa o o supilweng-

- (a) go mo sedimosetsa ka ga pego ya komiti ya patlisiso tebang le go palelwa ga gagwe;
- (b) go mo laela go tlotla, ka nako e e supilweng mo kitsisong, ka ditlhokego tse di lekgotla le kgonang go di supa mo kitsisong tebang le go palelwa moo; le
- (c) go mo itsise ka ga ditshiamelo tsa karolwana (10).

(10) Fa motho kwa ntla ga mabaka a a utlwaland a palelwa ke go tlotla ditlhokego tse di supilweng mo kitsisong e e supiwang mo karolwana (9), lekgotla le kguna go amoga motho polelo ngwe le ngwe ya mmu o o malebang.

- (11) Motho yo o amogwang polelo mo tlase ga karolwana (10)-

- (a) ga a na tshwanelo ya go dira kopo go ya ka karolo 28 (2) kana 35 (2) go ya ka mmu o o malebang; le
- (b) go emisa go nna le polelo ngwe le ngwe kana go ya ka mmu oo kana kampa ngwe le ngwe e e mo mmung,

kwa ntla ga go tlhokomologa go feta ga sebaka sa dikopo go ya ka dikarolwana tseo.

Tshotiso ya ditshwanelo

38. Mabapi le kgololo tse di kgoang go supiwa kana mabaka mangwe le mangwe a a amanang le tshwanelo ya ngwao ya mmu kana tshwanelo ya phiro mo tlase ga Molao oo e letla-

- (a) tshwanelo ya ngwao ya mmu ngwe le ngwe e kguna go tlosiwa fela ka tetla e e mo mokwalong ya Kgosi kana Bolaodi jwa Setso jo bo malebang;
- (b) tshwanelo ya phiro e kguna go tlosiwa fela ka tetla e e mo mokwalong ya lekgotla le le malebang.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****Ipiletso**

39. (1) Motho mongwe le mongwe yo o tshwengwang ke tshwetso ya Kgosi kana Bolaodi jwa Setso kana lekgotla lengwe le lengwe mo tlase ga Molao oo, o kgona go ipiletso ka mokgwa o o supilweng kgatlanong le tshwetso go lekgotla la ipiletso le le tla tlhongwang ke Tona tebang le ipiletso eo.

(2) Lekgotla la ipiletso le akaretsa maloko kana palo ya batho e e supiwang ke Tona, ba e tshwanetseng ya nna batho ba ba nang le botswererere le boitemogelo jo bo lekaneng go bua ka ipiletso e e malebang,

(3) Fa batho ba le babedi kana go ya godimo ba ba thapiwang mo tlase ga karolwana (2), Tona o tshwanetse a supa mongwe wa bone go dira jaaka modulasetilo wa lekgotla la ipiletso.

(4) Maloko otlhe a lekgotla la ipiletso a na le khoramo ya kopano ya lekgotla leo.

(5) Fa lekgotla le na le go feta leloko le le lengwe –

(a) tshwetso ya palontsi ya maloko ao e tla nna tshwetso ya lekgotla la ipiletso; le

(b) modulasetilo wa lekgotla la ipiletso o na le boutu ya makgaolakgang godimo ga ya tlwaelo fa go na le tekatekano ya diboutu.

(6) Lekgotla la ipiletso le kgona-

(a) go tlhomamisa, go beela thoko le go fetola tshwetso e eleng kgang ya ipiletso;

(b) go dira taelo ngwe le ngwe mabapi le se le bonang se siame.

(7) Leloko la lekgotla la ipiletso yo eseng leloko la Modiredi wa Puso, le tshwanetse la duelwa madi a a neetsweng ke Palamente ka maikaelelo a tefo le moputso o o tlhomamisiwang ke Tona mmo le Tona wa merero ya matlotlo.

Tefo ya ditokafatso

40.(1) Ga go motho ope-

(a) o nang le polelo kgatlanong le Kgosi, Bolaodi jwa Setso, Lekgotla kana Puso ya tefo go ya ka ditokafatso dingwe le dingwe tse di

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

dirilweng ke ene kana motho o sele mo mmung o o malebang o motho yoo o nang le tshwanelo ya mmu ya ngwao kana tshwanelo ya phiro mo tlase ga Moalo oo, go akaretsa tshwanelo e e supilweng mo karolo 28 (1) kana 35(1); kana

- (b) o kgonang go tlosa kana go baka go tlosa go tswa mmu oo, kana go senya kana go baka go senya mo mmung oo, ditokafatso dingwe le dingwe fa a tloga kana a ikaeleta go tloga mo mmung, lefa ditokafatso tseo di dirilweng ke motho yoo kana mongwe o sele, mme lekgotla le le malebang morago ga kgakololano le Tona, le kgona go neela tetla ya tlosa ya dtokafatso ngwe le ngwe.

(2) Karolwana (1) ga e a tshwanenwa go bonwa e gela ntle mong wa tshwanelo ya mmu ya ngwao kana tshwanelo ya phiro yo o lopang neelo ya tshwanelo ya gagwe go motho yo mongwe go ya ka ditshiamelo tsa Molao oo go go amogela, go ya ka tumalano e e dirilweng mo gare ga mong yo le motho yoo, tuelo ya ditokafatso dingwe le dingwe mo mmung o o tshwanelo ya one e abilweng.

(3) Kwa ntle ga go tlhokomologa karolwana (1), fa ese fa tuelo e dirilwe ka mabaka a a supilweng mo karolwana (2), kana go ya ka karolwana (4), Tona, morago ga kgakololano le lekgotla le le malebang o kgona go morago ga kamogo tshwanelo ya ngwao ya mmu kana tshwanelo ya phiro, go duela motho yo tshwanelo ya gagwe e gogetsweng morago tefo go ya ka ditokafatso dingwe le dingwe tse di dirilweng ke motho yoo mo mmung o o malebang.

(4) Fa-

- (a) tshwanelo ya phiro e gogelwa morago mo mmung mongwe le mongwe o ditokafatso di dirilweng teng ke mohiri nako ya phiro; le
- (b) morago ga neelo ya tshwanelo e ngwe ya phiro go ya ka mmu go motho o sele, motho yo lopiwa ke lekgotla go ya ka karolo 32 (1) go duela tlhwatlhwang go ya ka ditokafatso,

lekgotla le tshwanetse, go tswa mo mading a a bonweng go ya ka ditokafatso tseo, go duela tefo go mohiri wa pele tlhwatlhwang go e e tla tlhomamisiswang go ya ka karolwana (5), fa ese fa tefo eo e duetswe go ya mohiri yoo ho ya ka karolwana (3).

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

(5) Tlhwatlha e e duelwang go motho go ya ka karolwana (3) kana (4) e tshwanetse ya tlhomamisiwa ke tumalano mo gare ga lekgotla le le malebang le motho yoo, go ya ka thebolelo ya Tona, mme ka go folotsha ga tumalano kana thebolelo eo, ka tsereganyo go ya ka ditshiamelo tsa Molao wa Tsereganyo, 1965 (Molao No. 42 wa 1965).

(6) Tefo e e duelwang motho mo tlase ga karolwana (3) e tshwanetse ya duelwa go tswa mo mading a a neetsweng ke Palamente tebang le seo.

(7) Fa tefo go ya ka ditokafatso dingwe le dingwe e dueteswe go tswa Letloleng la Lotseno lwa Puso mo tlase ga karolwana (3), le go ya ka neelo ya tshwanelo ya mmu ya ngwao kana tshwanelo ya phiro go ya ka mmu o o malebang, moneel wa-tshwanelo o tshwanetswe ke go duela, go lekgotla madi mangwe le mangwe go ya ka ditokafatso, lekgotla le tshwanetse go tswa mo mading a le a a amogetseng, go busetsa Letlole la Lotseno lwa Puso madi a a lekanang le tlhwatlha ya tefo e e dueletsweng mo go seo, kana a fa madi a a amogetsweng ke lekgotla a sa lekana, madi a mangwe a a kwa tlase a a supiwang ke Tona ka tetla ya Tona wa Merero ya matlotlo.

Ditlhatlhojo mo mmung wa tlhakaneno

41. (1) Lekgotla le kgona ka thebolelo ya Tona, go ya ka karolwana (2), go laela gore karolo ngwe le ngwe ya mmu wa tlhakaneno mo kgaolong ya lona o tlhatlhojwe le setshwantsho le leano le siamisiwe go ya ka tikologo e e tlhatlhobilweng.

(2) Tlhatlhojo ya karolo ngwe le ngwe ya mmu le tshiamiso ya setshwantsho le leano-kakaretso go ya ka karolwana (1), e tshwanetse ya dirwa go ya ka leano le le tlhamilweng le lekgotla le laelang gore le siamisiwe ka tirisanyo mmogo le Bolaodi jwa Setso jo bo malebang.

(3) Fa lefelo le le tshwanetseng la tlhatlhojwa le na le dikarolwana tsa batho ba ba ikemetseng kana le dirisiwa ke batho mo tlase ga tshwanelo ya mmu ya ngwao kana tshwanelo ya phiro e neetswe mo mo tlase ga Molao oo, go akaretso tshwanelo e e supilweng mo karolo 28(1) kana 35(1), lekgotla le kgona, ka tetla ya Bolaodi jwa Setso jo bo malebang kana motho o sele yo o tla amegang, le go ya ka tuelo ya tefo e e tshwanetseng ke Puso go motho yoo, go baka diphetogo tseo go diragadiwa mo tlhamong ya mmu wa motho yoo jaaka go tla tlhogega mabapi le tshiamiso ya leano la tlhamo ka mokgwa o o siameng.

Tlhwatlhwa e e sa duelweng mabapi le tshwanelo ya mmu ya ngwao

42. (1) Kwa ntle ga tefo mo ditokafatsong dingwe le dingwe e e duelwang ka mabaka a a supilweng mo karolo 40, ga go kitla go nna le ipoletso ya mofuta mongwe le mongwe, le gore a madi kana dithoto kana mosola mongwe o sele wa boleng jwa itsholelo, o kgonang go duelwa kana go neelwa, kana go lopiwa kana go amogelwa, ke motho mongwe le mongwe jaaka tefo ya neelo ka maikaelelo a sele go ya ka Molao oo.

Go nna kgatlanong le molao mo mmung wa tlhakaneno

43. (1) Ga go motho ope o kgonang go nna kana go dirisa mmu wa tlhakaneno fa ese ka fa tlase ga tshwanelo e e neetsweng go ya ka ditshiamelo tsa Molao oo, go akaretsa tshwanelo e e supilweng mo karolo 28(1) kana 35(1).

(2) Kgosi kana Bolaodi jwa Setso kana lekgotla le le malebang le kgona go laela kgato ya molao ya go kojwa ga motho mongwe le mongwe yo o nnang mo mmung mongwe le mongwe wa tlhakaneno ka go nyatsa karolwana (1).

Dikampa

44. (1) Motho mongwe le mongwe, yo kwa ntle ga tumelelo e e lopiwang e e neelwang mo tlase ga Molao oo, le go ya ka ditshiamelo tse di supiwang-

- (a) o teratelelang mo mmung mongwe le mongwe wa tlhakaneno a e ka nna ka mofuta ofe; kana
- (b) e le motho yo o supiwang mo karolo 28(1) kana 35(1), a nna ka kampa ngwe le ngwe mo mmung mongwe le mongwe wa tlhakaneno morago ga go feta ga sebaka sa malatsi a le 30 morago ga kopo ya gagwe ya tumelelo eo go ya ka karolo 28 (2)(b) kana 35 (2)(b) e ile ya ganwa, o molato wa tlolomolao le kotlhao e e sa feteng N\$ 4 000 kana go golegwa sebaka se se sa feteng ngwaga e le ngwe kana kotlhao tsso pedi.

(2) Fa tlolomolao e motho o e bonetsweng molato go ya ka karolwana (1) e tswelela morago ga pono-molato, motho yoo o molato wa tlolomolao e ngwe le kotlhao e e sa feteng N\$ 50 mo tsatsing lengwe le lengwe la go tswelela ga tlolomolao.

(3) Fa kampa ngwe le ngwe e fithelwa mo mmung wa tlhakaneno kgatlanong le karolwana (1), Kgosi kana Bolaodi jwa Setso kana lekgotla le le malebang, le kgona go ya ka dikgato tse di supilweng, go laela gore kampa eo e tlosiwe le go gapa didirisiwa tse di dirisitsweng mo kagong ya kampa eo ka mokgwa o o supilweng.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

(4) Ditshenyegelo dingwe le dingwe tse di tlhagang go ya ka go tlosiwa ga kampa go ya ka karolwana (3), di kgona go batlwa go tswa mo mothong yo o ileng a teratelela kgatlanong le karolwana (1).

Melawana

45. (1) Tona o kgona go dira melawana go ya ka-

- (a) kgang ngwe le ngwe e go ya ka Molao oo, e lopiwang kana e lettelela go supediwa;
- (b) kgato ya dipatliso tse di tla dirwang ke lekgotla ka maikaelelo a go ipoletsa kopo mo tlase ga Molao oo, go akaretsa pitsa a basupi;
- (c) madi a a tshwanetseng a duelwa mo kopong ngwe le ngwe kana kgololo ya setlankana sengwe le sengwe kana dokomente go ya ka Molao oo;
- (d) kgato ya go lebisiwa ga kgang go motseraganyi go ya ka karolo 30(5);
- (e) kgato ya dikopo tsa tumelelo ya go teratelela mo mmung wa tlhakaneno le mabaka a mo go one tumelelo eo e sa lopiweng;
- (f) kgato le nako ya go dira ipiletso go ya ka karolo 39 le madi a a tshwanetseng a duelwa malebang le seo;
- (g) kgang tse di amanang le ditsela, dikampa, megobe, didiba, dikgong le tiriso ya metsi, boraga le maje mo mmung wa tlhakaneno;
- (h) mabaka, godimo ga mabaka a a tsentsweng mo tirisong mo tlase ga molao mongwe o sele, o mo tlase ga one potiolo kana ditiro tsa moepo di kgonang go dirwa mo mmung wa tlhakaneno;
- (i) twantsho le thibelelo ya kgogolego ya mmu, tshireletso ya meamuso tlholego le tekanyetso le taolo ya phudiso ya loruo;
- (j) tuelo ya tefo go batho ba ditshwanelo tsa bone tsa go nna kana go dirisa mmu wa tlhakaneno, tse di neetsweng kana di bonwe mo tlase ga Molao oo, go akaretsa tshwanelo e e supilweng mo karolo 28(1) kana 35(1), di emisiwa go ya ka kgogolego morago ya setsha sengwe le sengwe mo mmung wa tlhakaneno ka maikaelelo mo kgatlegong ya sesaba mo tlase ga Molao oo; le
- (k) kgang ngwe le ngwe e Tona o bonang e kgona gore yabo e siame mabapi le go tsengwa mo tirisong ga Molao le tsamaiso ya one.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

- (2) Melawana e e dirilweng mo tlase ga karolwana (1) e kgona-
- (a) go itsisiwe e le mo tirisong fela mo tikologong e e supilweng kana go ya ka setlhopa kana ditlhopa tse di supilweng tsa batho mme melawana e e farologaneng e kgona go direlwa ditlhopa tse di farologaneng tsa batho;
 - (b) go supa dikotlhao tsa tlolomolao kana go palelwa ke go tlota ditshiamelo dingwe le dingwe tsa yone, mme di sa fete kotlhao ya N\$ 4 000 kana kgolego ya sebaka se se fetang ngwaga e le ngwe, kana kotlhao tsso pedi.

Phediso ya melao

46. Melao e e supilweng mo Mametlelelong 2 ya Molao oo e fedisiwa ka tsela e e supilweng mo kolomo ya boraro ya Mametlelelo eo.

Taetele e khutswane le go tsena mo tirisong

47. Molao oo o bidiwa Molao-phetolo wa kabotsha, 2002 mme o tsena mo tirisong ka letsatsi le le tlhomamisiwang ke Tona ka kitsiso mo Koranteng.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****MAMETLELELO 1****TLHALOSO YA DITIKOLOGO TSA MMU WA TLHAKANENO****KAOKOLAND****Tikologo 1**

Go tswa ntlheng fa tsela e e gokaganyeng ya +100 600 metara mo lenaneong la dithhatlhojo la tekanyakutloharo la L0 22/13 le kgatlanang le bogare jwa Molapo wa Kunene, go tsamaela botlhaba go bapa le bogare jo bo supilweng go ya ntlheng kwa e kgatlanang le molasethoboloko wa lonkitshutu 14E 00'00" botlhaba; go tsamaela borwa-botlhaba go bapa tsela e e tlhamaletseng go ya ntlheng kwa molasethoboloko wa lonkitshutu 14E 32' 00" botlhaba e kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 18E 30' 00" borwa; go tsamaela tsela e e tlhamaletseng go ya bakene ya sekhutlho sa borwa-botlhaba sa Kampa ya Kwarantine ya Omamatambo Maowe 740; go tsamaela borwa-botlhaba go bapa tsela e e tlhamaletseng go ya ntlheng dikilometara di le tlhano botlhaba jwa sediba sa Onaiso; go tsamaela borwa-bophirima go bapa tsela e e tlhamaletseng go ya ntlheng kwa molelwane wa bophirima jwa tselana ya Tsela e kgolo 67 e kgatlanang le molelwane wa bokone wa polase ya Kowares 276; go tsamaela borwa-botlhaba go bapa molelwane wa bophirima wa tsela e e boletseng go ya ntlheng kwa e kgatlanang le molelwane wa bokone wa Karolo e e setseng ya Tevrede 643; ka kakaretso go tsamaela bophirima le borwa go bapa melewane ya dipolase tse di latelang gore di gelwe ntle go tswa lefelong leo : Karolo e e salang ya Tevrede 643, Westend 642, Marenphil 641, De Ville 638, Karolo 1 le Karolo e e salang ya Kamdescha 624 le Polase 621, go ya ntlheng kwa bogare jwa Molapo wa Ombonde bo kgatlanang le molelwane wa bokone-bophirima jwa polaseng e e biditseng ya bofelo (go lekanyediwa dimetara di le 2 000 go tswa bakene ya sekhutlho se seleng thata kwa bophirima); ka kakaretso go tsamaela bokone-bophirima go bapa bogare jwa Molapo o o supilweng wa Ombonde go fitlhela kwa o kopanang le Molapo wa Hoanib; ka kakaretso go tsamaela bokone-bophirima go bapa bogare jwa Molapo wa Hoanib go ya ntlheng kwa o kgatlanang le molelwane wa borwa-botlhaba wa

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

Sesfontein 207; go bapa molelwane wa Sesfontein 207 e e boletsweng, gore e gelwe ntle go tswa lefelong leo, go ya ntlheng kwa bogare jwa Molapo wa Hoanib bo kgatlanang le molelwane wa borwa-bophirima wa Sesfontein 207; go tsamaela borwa-botlhaba go bapa bogare jwa Molapo wa Hoanib go ya ntlheng kwa o kgatlanang le molasethoboloko wa lonkitshutu 13E 07' 02" botlhaba; go tsamaela bokone go bapa molasethoboloko o o supilweng go ya ntlheng kwa eo kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 19E 21' 57" borwa mo matshitshing a a bokone a Molapo wa Hoanib, go tsamaela borwa-bophirima go bapa le matshitshi a a boletsweng go ya ntlheng kwa a kgatlanang le tsela e e gokaganyeng ya -5 300 metara mo lenaneong la tlthathojo la tekanyakutlotharo ya LO 22/13, go tsamaela bokone-bophirima mo tseleng e e tlhamaletseng go ya ntlheng kwa tsela e e gokaganyeng ya +92 200 mo lenaneong le le boletsweng e kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 18E 00' 00" borwa; ka tsela e e tlhamaletseng go ya ntlheng kwa tsela e e gokaganyeng ya +100 600 metara ya lenaneo le le boletsweng e kgatlanang le bogare jwa Molapo wa Kunene, ntlha ya masimologo.

Tikologo 2

Go tswa ntlheng kwa bogare jwa Molapo wa Kunene bo kgatlanang le losi lwa Lewatle la Atlantiki; go tsamaela Botlhaba go bapa bogare jwa molapo o o boletsweng go ya ntlheng kwa o kgatlanang le tsela e e gokaganyeng ya +100 600 metara mo lenaneong la tlthathojo la tekanyakatharo ya LO 22/13; mo tseleng e e tlhamaletseng go ya ntlheng kwa tsela ya +92 200 metara mo lenaneong le le boletsweng e kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 18E 00' 00" borwa; go tsamaela borwa-botlhaba ka tsela e e tlhamaletseng go ya ntlheng kwa matshitshi a bokone a Molapo wa Hoanib a kgatlanang le tsela e e gokaganyeng ya -5300 mo lenaneong le le boletsweng, go tsamaela borwa-bophirima go bapa matshitshi a bokone a a boletsweng go ya ntlheng kwa a kgatlanang le molasethoboloko wa lonkitshutu 13E botlhaba; go tsamaela borwa-bophirima ka tsela e e tlhamaletseng go ya ntlheng kwa mofapafatshe wa latitshutu 9E 32' 00" borwa, o kgatlanang le losi lwa Lewatle la Atlantiki, ka kakaretso go ya bokone-bophirima go bapa losi lo lo boletsweng go ya ntlheng ya masimologo.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****DAMARALAND**

Go tswa ntlheng kwa molasethoboloko wa lonkitshutu 13E 07' 02" botlhaba o kgatlanang le bogare jwa Molapo wa Hoanib, go tsamaela bokone-botlhaba go bapa bogare jwa molapo oo go ya ntlheng kwa o kgatlanang le molelwane wa borwa-bophrima jwa Sesfontein 207; go mabapa molelwane wa Sesfontein 207 e e boletsweng, go ka e akaretsa mo lefelong le, go ya lefelong kwa molelwane wa borwa-botlhaba o kgatlanang le bogare jwa Molapo wa Hoanib, ka kakaretso go ya borwa-botlhaba go bapa bogare jwa Molapo wa Hoanib go ya kwa o kopanang le Molapo wa Ombonde; go bapa bogare jwa Molapo wa Ombonde go ya ntlheng kwa o kgatlanangn le molelwane wa bokone-bophrima wa Polase 621 (go lekanyedwa dimetara di le 2 000 go tswa bakene ya one e bophrima thata); ka kakaretso go tsamaela bokone le botlhaba go bapa melelwane ya dipolase tse di latelang gore di akarediwe mo lefelong leo: Polase 621, Karolo e e salang ya Karolo 1 ya Kamdescha 624, De Ville 638, Marenphil 641, Westend 642 le Karolo e e salang ya Tevrede 643, go ya ntlheng kwa molelwane wa bophrima wa tselana ya Tsela e kgolo ya 67 e kgatlanang le molelwane wa bokone wa polase e e biditsweng la bofelo; go bapa molelwane wa bophrima wa tselana e e boletsweng go ya ntlheng kwa e kgatlanang le molelwane wa bothhaba wa Karolo e e salang ya Marienhohe 639; go akaretsa dipolase tse di latelang mo lefelong leo: Karolo e e salang ya Tevrede 643, Karolo 1 ya Khoabendes 645, Karolo 6 ya Kaross 237, Karolo e e salang ya Swartskamp 640, Karolo 2 le Karolo e e salang ya Marienhohe 639; go tsamaela borwa-botlhaba go bapa molelwane wa bothhaba wa polase e e biditsweng la bofelo go ya bakene ya yone borwa-botlhaba; ka kakaretso go tsamaela borwa le borwa-bophrima go bapa melelwane ya dipolase tse di latelang go ka di akaretsa mo lefelong leo: Karolo e e salang ya Marienhohe 639, Quo Vadis 625, Waterbron 623, Condor 617, Emmanuel 613, Deo Volento 610, Dwars _trek 611, Anker 602, Kakatswa Onguati 236, Karolo 2 le Karolo 1 ya Amakarub 269, Karolo 1 le Karolo e e salang ya Brambach 271, Karolo e e salang le Karolo 1 ya Engelbrecht 272, Annabis 677, Spitskop 678, Rockeys 682, Karolo 1 le Karolo e e salang ya Aub 683, Smalruggens 284, Fransfontein 6, Waterval 384, Stille Woning 386, Braufels 387, Polase 388, Renosterkop 389, Lowenfontien 84, Otjiwarongo 150, Okombahe 139, Springbokfontein 21,

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

Tsumeb 20, Kudubis 19, Karolo e e salang ya Pforte 65, Sandamap – Noord 115, Sandamap 64, Eureka 99, Sukses 90, Hakskeen 89 le Karolo 2 ya Trekkoppe 120, go ya bakene e eleng kwa borwa thata ya polase e e biditsweng la bofelo, go lekanyediwa dimetara di le 1 600 bokone jwa seporo sa Usakos-Swakopmund, ka kakaretso go tsamaelaborwa-bophirima go bapa le tsela go lekanyediwa dimetara di le 1 600 go tswa le go bapa le seporo e e supilweng go ya ntlheng kwa e kgatlanang le molelwane wa botlhaba wa Arandis Townlands 170, ka dintlha tsa boleng jwa 14E 59N 39) Botlhaba le 22E 23N 25O Borwa, ka kakaretso go tsamaela bokone, bophirima le borwa go bapa melelwane ya thoto e e biditsweng ya bofelo, go ya ntlheng ya dintlha tsa boleng jo bo rulaganyeditsweng jwa 14E 46N 55O Botlhaba le 22E 26N 49O Borwa, go lekanyediwa dimetara di le 1 600 bokone jwa seporo sa Usakos B Swakopmund, go gela ntle Arandis Townlands 170 go tswa lefelong leo, ka kakaretso go tsamaela borwa-bophirima go bapa tsela go lekanyediwa dimetara di le 1 600 go tswa le go bapa seporo se se supilweng go ya ntlheng kwa molasethoboloko wa lonkitshutu 14E 53' 33" Botlhaba o kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 22E 29' 08" Borwa; go tsamaela bokone-bophirima go bapa tsela e e tlhamaletseng go ya ntlheng ya dintlha tsa boleng jwa 14E 31N 58O Botlhaba le 21E 55N 05O Borwa, mo molelwaneeng o o borwa wa Desert Water South 219, go tsamaela botlhaba, bokone-botlhaba, bokone, bophirima le borwa, go bapa melelwane ya Desert Water South 219 le Desert Water South 218, go ya ntlheng ya dintlha tsa boleng jwa 14E 31N 33O Botlhaba le 21E 54N 25O Borwa mo molelwane wa bophirima wa Desert Waters South 219; go ka gela ntle dithoto tse pedi tseo go tswa lefelong leo: go tsamaela bokone-bophirima go bapa tsela e e tlhamaletseng go ya ntlheng kwa molasethoboloko wa lonkitshutu 13E 57' 33" Botlhaba e kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 21E 00' 09" Borwa; go tsamaela bokone-bophirima go bapa tsela e e tlhamaletseng go ya ntlheng ya masimologo.

OWAMBOLAND

Go tswa ntlheng kwa molasethoboloko wa lonkitshutu 14E o kgatlanang le bogare jwa Molapo wa Kunene; go tsamaela botlhaba go bapa le bogare jwa molapo oo go ya ntlheng kwa Ruacana Falls godimo ga kwa bogare joo bo

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 17E 23' 23,73" Borwa, go tsamaela botlhaba go bapa le mofapafatshe wa latitshutu e e boletsweng go ya ntlheng kwa e kgatlanang le molasethoboloko wa lonkitshutu 18E botlhaba; go tsamaela borwa go bapa molasethoboloko wa lonkitshutu e e boletsweng ya 18 botlhaba go ya ntlheng kwa e kgatlanang le molelwane wa bokone wa polase ya Last Hope 880; go tsamaela borwa goya bakene ya bokone-bophirima ya polase ya Tsintsabis 881; go tsamaela borwa go bapa molelwane wa bophirima wa polase e e biditsweng la bofelo go ya bakene ya bokone-botlhaba ya Polase 878; go tsamaela bophirima go bapa melelwane ya bokone ya dipolase tse di latelang: Polase 878, Karolo e e salang le Karolo 1 ya Concordia 876, Vaalwater 875, Karolo e e salang ya Pietersburg 1347, Mankettifeld 1074, Gutwohne Nord 1073, Kumewa 1072, Stofdraai 1071, Grenspos 1070, Geluksanker 1279 le Operet 1260, go ya ntlheng kwa molelwane wa tselana ya borwa-bophirima ya Tsela e kgolo 1, Karolo 10, e kgatlanang le molelwane wa bokone wa Operet 1260; go tsamaela bokone-bophirima go bapa molelwane wa tselana ya bokone-botlhaba ya Tsela e kgolo 1, Karolo 10, go ya ntlheng kwa molelwane wa tselana ya bokone-botlhaba o kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 18E 30N 00O Borwa; go tsamaela bophirima go bapa mofapafatshe wa latitshutu 18E 30N 00O Borwa go ya ntlheng kwa mofapafatshe o o boletsweng wa latitshutu o kgatlanang le tsela e e tlhamaletseng e ka kakaretso e thalwang go tsamaela bokone-botlhaba go tswa ntlheng e e borwa-bophirima jwa Otjivalunda East Salt Pan, gore Lobu loo lo akarediwe; go tsamaela borwa-bophirima go bapa tsela e e tlhamaletseng e e boletsweng go ya ntlheng borwa-botlhaba jwa Otjivalunda East Salt Pan e e boletsweng; ka kakaretso go tsamaela bophirima go ya bakene ya borwa-botlhaba ya polase ya Quarantine Station 742; go tsamaela bophirima go bapa le molelwane wa borwa wa polase e e boletsweng ya Quarantine Station 742 go ya bakene ya yone borwa-bophirima; go tsamaela bokone-bophirima ka tsela e e tlhamaletseng go ya ntlheng kwa mofapafatshe wa latitshutu 18E 30N 00O Borwa o kgatlanang le molasethoboloko wa lonkitshutu 14E 32N 00O Botlhaba; go tsamaela bokone-bophirima ka tsela e e tlhamaletseng go ya ntlheng kwa molasethoboloko wa lonkitshutu 14E Botlhaba o kgatlanang le bogare jwa Molapo wa Kunene, go ya ntlheng ya masimologo.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****KAVANGO***Tikologo 1*

Go tswa ntlheng kwa molasethoboloko wa lonkitshutu 18E bothhaba o kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 17E 23° 23,73" borwa; go tsamaela bothhaba go bapa le mofapafatshe a a boletsweng go ya ntlheng kwa o kgatlanang le bogare jwa Molapo wa Okavango; ka kakaretso go tsamaela borwa-botlhaha go bapa bogare jo bo boletsweng go ya ntlheng kwa o bo kgatlanang le molelwane o o tlhakanetsweng ke Namibia le Botswana, ka kakaretso go tsamaela bophirima go bapa molelwane o o boletsweng go ya ntlheng kwa o tshwaraganang molasethoboloko wa lonkitshutu 21 (bothhaba; go tsamaela borwa go bapa molasethoboloko o o boletswenggo ya ntlheng kwa o kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 19 (10' borwa; go tsamaela bophirima go bapa le mofapafatshe wa latitshutu e e boletsweng go ya ntlheng kwa o kgatlanang le molelwane wa bothhaba wa polase ya Talitha 1006; go tsamaela bokone go bapa melelwane ya mme e gela ntle dipolase tse di latelang: Talitha 1006, Hero 1007, Verskyn 1012, Polase 1013, Wildgrund 1018 le Wildhagen 1019, go ya bakene ya bokone-botlhaha ya polase e e biditsweng la bofelo; go tsamaela bophirima go bapa melelwane meme go gela ntle dipolase tse di latelang: Wildhagen 1019, Polase 1020, Polase 1021, Tiervlei 1166, Na-Oes 1027, Onreg 1028, Tranedal 1033, Polase 1034, Polase 1039, Polase 1040, Wag-'n-Bietjie 1046, Polase 1047, Polase 1052, Polase 1164, Polase 1058, Polase 1059, Polase 1061, Randeier 1062, Karolo e e salang ya Wildernis 882 le Last Hope 880, go ya ntlheng kwa molasethoboloko wa lonkitshutu 18(bothhaba o kgatlanang le molelwane o o bokone wa polase Last Hope 880; go tsamaela bokone go bapa molasethoboloko wa lonkitshutu 18(bothhaba go ya ntlheng kwa o kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 17E 23"23,73""borwa, ntlha ya masimologo.

Tikologo 2

Go tswa ntlheng ka fa bokone jwa Setlhaketlhake sa Sibana mo Molapong wa Okavango; go tsamaela bokone-botlhaha ka tsela e e tlhamaletseng go fitlha kwa Beacon 22 kwa molasethoboloko wa lonkitshutu 23E 18' 00"

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

botlhaba e kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 17E 40' 00" borwa; go tsamaela borwa go bapa molasethoboloko wa lonkitshutu e e boletsweng go ya ntlheng kwa o kgatlanang le molelwane o o tlhakanetsweng ke Namibia le Botswana; ka kakaretso go tsamaela bophirima go bapa le molelwane o o boletsweng go ya ntlheng kwa o kgatlanang le bogare jwa Molapo wa Okavango; ka kakaretso go tsamaela bokone-bophirima go bapa le bogare jo bo boletsweng jwa ntlha ya masimologo.

CAPRIVI

Karolo ya Namibia e e leng botlhaba jwa molasethoboloko wa lonkitshutu 23E 18' 00".

BUSHMANLAND

Go tswa ntlheng kwa molelwane wa botlhaba jwa polase ya Talitha 1006 e kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 19E 10N borwa; go tsamaela botlhaba go bapa mofapafatshe wa latitshutu e e boletsweng 19E 10N borwa go ya ntlheng kwa mofapafatshe wa latitshutu e e boletsweng o kgatlanang le molelwane o o tlhakanetsweng ke Namibia le Botswana, go tsamaela borwa go bapa molelwane o o boletsweng go ya ntlheng kwa o kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 20E borwa; go tsamaela bophirima go bapa mofapafatshe wa latitshutu e e boletsweng ya 20E bakene ya borwa-botlhaba ya Otjito Native Reserve 235; go tsamaela bokone-bophirima go bapa molelwane o o boletsweng wa Otjito Native Reserve go ya bakene ya borwa-botlhaba ya polase ya Sandveld Game Ranch 1265, go tsamaela bokone, bokone-botlhaba le bokone go bapa molelwane, le go gela ntle dipolase tse di latelang: Sandveld Game Ranch 1265, Oorkant 953m, Onjama 952, Simondeum 991, Rumara 993, Polase 1124, Karolo e e salang le Karolo 1 ya Horabe Wes 1139, Hieromtrent 995, Vreugde 1000, Rooidag 1001 le Talitha 1006, go ya ntlheng kwa molelwane wa botlhaba wa polaseng e e biditsweng la bofelo o kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 19E 10N borwa, eleng ntlha ya masimologo.

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO****HEREROLAND WEST**

Go tswa ntlheng kwa bogare jwa Otjosondjou Omuramba bo kgatlanang le molelwane wa borwa jwa Eastern Native Reserve 792; ka kakaretso go tsamaela bokone-bophirima go bapa molelwane wa Eastern Native Reserve 792 kwa o kopanang le Waterberg East Native Reserve 341; go tsamaela bokone-bophirima, bokone-botlhaba le borwa-botlhaba go bapa melelwane le go akaretsa Waterberg East Native Reserve 341 le Otjituo Native Reserve 235 e e boletsweng go ya bakene e e tlhakanetsweng ke Otjituo Native Reserve 235 le Eastern Native Reserve 792 mo mofapafatshe wa latitshutu 20E borwa; go tsamaela mo ntlheng ya borwa-botlhaba go bapa molelwane wa Eastern Native Reserve 792 go ya ntlheng kwa molelwane o o boletsweng o kgatlanang le bogare jwa Otjosondjou Omuramba; ka kakaretso go tsamaela bophirima le borwa-bophirima go bapa bogare jwa Otjosondjou Omuramba go ya ntlheng kwa o kgatlanang le molelwane wa borwa wa Eastern Native Reserve 792, eleng ntlha ya masimologo.

HEREROLAND EAST*Tikologo 1*

Go tswa bakene ya sekhutlho e e tlhakanetsweng ke Otjituuo Native Reserve 235 le Eastern Native Reserve 792 mo mofapafatshe wa latitshutu 20E borwa, go tsamaela botlhaba ka tsela e e tlhamaletseng go bapa mofapafatshe wa latitshutu o o boletsweng 20E borwa go ya ntlheng kwa o kgatlanang le molelwane o o tlhakanetsweng ke Namibia le Botswana; go tsamaela borwa go bapa molelwane o o boletsweng go ya ntlheng kwa o kgatlanang le mofapafatshe wa latitshutu 22E borwa; go tsamaela bophirima go bapa mofapafatshe wa latitshutu o o boletsweng g ntlheng kwa o kgatlanang le molasethoboloko wa lonkitshutu 20E botlhaba; go tsamaela borwa ka tsela e e tlhamaletseng go ya bakene ya borwa-bophirima ya polase 855; go tsamaela bokone go bapa melelwane ya le go akaretsa dipolase tse di latelang: Polase 855, Polase 854, Polase 849, Polase 848, Polase 843, Polase 842, Polase 837 le Polase 836, go ya bakene ya bokone-bophirima ya polase e e biditsweng la bofelo; go tsamaela borwa-bophirima, bokone le ka kakaretso go ya bophirima

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

go bapa melelwane ya le go akaretsa Epukiro Native Reserve 329 le Eastern Native Reserve 792 go ya ntlheng kwa molelwane wa Eastern Native Reserve 792 o kgatlanang le bogare jwa Otjosondjou Omuramba, go tsamaela bokone le bokone-botlhaba go bapa bogare jwa Omuramba e e bolelwang go ya ntlheng kwa o kgatlanang le molelwane wa bokone-botlhaba wa Eastern Native Reserve 792; go tsamaela bokone-bophirima go bapa molelwane wa bokone-botlhaba wa Eastern Native Reserve go ya bakene e e tlhakanetsweng ke Otjituuo Native Reserve 235 le Eastern Native Reserve 792, eleng ntlha ya masimologo.

Tikologo 2

Aminuis Native Reserve 330 Karolo ya kwadiso L.

Tikologo 3

Go simologa fa bakene ya bokone-botlhaba ya polase 949, Karolo ya kwadiso L; go tsamaela ka fa mojeng go bapa melelwane ya dipolase tse di latelang go di akaretsa mo lefelong leo; Dipolase ke Polase 949, Polase 951, 953, 955, 957, 959, 961, 963, 965, 967, 969, 968, 966, 964, 962, 960, 958, 956, 954, 952, 950, 948 le 949, go ya bakene ya bokone-botlhaba ya polase e e biditsweng la bofelo, eleng ntlha ya masimologo.

NAMALAND*Tikologo 1*

Go simolola fa ntlheng, eleng bakane e e kwa bophirima thata ya polase ya Uibis 34, go tswa foo ka kakaretso go tsamaela bothhaba, go bapa melelwane ya dipolase tse di latelang, go ka di akaretsa mo lefelong leo: Uibis 34, karolo A ya polase Fleyfeld 33, karolo B ya Fleyfeld 33, Ubians 32, Ganaus 27, Karolo e e salang ya Hatzum II 28, Rosenhof 97, Anis-kubab 96, Gibeon Reserve 76, Karolo 1 ya New Castle 218, Glencoe 78, Karolo 1 ya Kriess 219, Karolo 1 ya Verlooveld 220, go ya bakene ya bokone-botlhaba ya polaseng e e biditsweng la bofelo, go tsamaela borwa go bapa melelwane ya dipolase tse

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

di latelang go ka di akaretsa mo lefelong leo: Karolo 1 le Karolo e e salang ya Verloorveld 220, Karolo A ya Goamus 70, Goamus Ost 69, Karolo e e salang le Karolo 2 ya Ventershoop 164, Karolo e e salang ya Springbokvlei 237, Karolo 1, Karolo e e salang le Karolo 2 ya Zoekmakaar 236, Karolo 1 ya Gross Daberas 17, Karolo 1, Karolo e e salang le Karolo 2 ya Daberas Ost 18, Karolo e e salang ya Klein Daberas 19, Tses Reserve 169, Blaukehl-Nord 141, Blaukehl-Sud 142, go ya bakene e e kwa borwa-botlhaba thata ya polase e e biditsweng la bofelo, go tsamaela bophirima go bapa melelwane ya dipolase tse di latelang go ka di akaretsa mo lefelong leo: Blaukehl-Sud 142, Karolo 1 ya Blau Ost 144, Bloemhof 311, Karolo e e salang, Karolo 4 le Karolo 1 ya Itzawisis 9, go ya ntlheng e e tlhakanetsweng mo polaseng e e biditsweng la bofelo, Paradies 8 le Berseba Reserve 170, go tsamaela botlhaba go bapa melelwane ya dipolase tse di latelang go ka di akaretsa mo lefelong leo: Berseba Reserve 170, Karolo e e salang le Karolo 1 ya Gellap-West 4, Berseba Reserve 170, go ya bakene e e kwa borwa thara (Neck, Tekanyakhutloharo) ya polase e e biditsweng la bofelo, go tsamaela bophirima go bapa melelwane ya dipolase tse di latelang go ka di akaretsa mo lefelong leo: Berseba Reserve 170, Garis 74, Schnepfenrivier 73, Kosis 72, Isaaksbrunn 71, Soromaas Reserve 40, go ya bakene ya borwa-bophirima ya polase e e biditsweng la bofelo, go tsamaela bokone, botlhaba le bokone thata go bapa melelwane ya dipolase tse di latelang go ka di akaretsa mo lefelong leo: Soromaas Reserve 40, Karolo e e salang le Karolo 1 ya Florsheim 69, Nugoais 65, Pfalz 61, Doachas 57, Landshut 58, Berseba Reserve 170, Eidsamub 51, Liebenstein 50, Karolo 2 le Karolo 1 ya Ou Tempelhof 583, Teschenbrugge 48, Kinachas I 37, Vergelee 380, Karolo A ya Kosis 36, Kamagams 35, Uibis 34, go ya bakene e e kwa bophirima ya polase e e biditsweng la bofelo, eleng ntlha ya masimologo.

Tikologo 2

Karolo ngwe ya karolo e e salang ya polase ya Bondelswarts Reserve No. 134, Karolo ya kwadiso V, e eleng mo tikologong ya magistrata wa Karasburg, e e mo tlase ga setlankana sa taetele e e kwadisitsweng No. 1800/1967; le

Molao wa botlhano wa 2002**MOLAO PHETOLO WA MMU
WA TLHAKANENO**

Karolo 23 ngwe (karolo ya karolo 8 ya karolo A) ya polase ya Kalkfontein West No. 48, Karolo ya kwadiso V, e eleng mo tikologong ya magistrata wa Karasburg, e e mo tlase ga kano ya phuduso No. 1801/1967;

Tikologo 3

Karolo ngwe ya karolo e e salang ya polase ya Warmbad West No. 305, Karolo ya kwadiso V, e eleng mo tikologong ya magistrata wa Karasburg, mo tlase ga setlankana sa kwadiso sa taetele ya puso No. 1534/1973;

Karolo 1 ngwe ya polase ya Warmbad West No 305, Karolo ya kwadiso V, e eleng mo tikologo ya magistrata wa Karasburg, e e mo tlase ga kabelo ya mmu T1783/1977; le

Tikologo 4

Dipolase Gainatseb No. 67, Eastwood No. 73, Tsumamas No. 74, le Kranspoort No. 475, Karolo ya kwadiso A, e eleng mo tikologong ya magistrata wa Outjo

Tikologo 5

Polase ngwe Hoachanas No. 120, karolo ya kwadiso M, e eleng mo tikologong ya magistrata wa Mariental, ka botonna jwa dihektara di le 14252,5049.

MAMETLELELO 2
Melao e e fedisitsweng
(karolo 45)

No. le ngwaga ya molao	Taetele e khutswanae	Botonna jwa phediso
Molao No. 18 wa 1936	Molao wa Letlole la Dithhabololo le Ditsha, 1936	Otlhe
Molao No. 17 wa 1939	Molao-phetolo wa Letlole la Dithhabololo le Ditsha, 1939	Otlhe
Molao No. 18 wa 1954	Molao-phetolo wa Letlole la Dithhabololo le Ditsha, 1954	Otlhe
Molao No. 56 wa 1954	Molao-phetolo wa Letlole la Dithhabololo le Ditsha, 1954	Otlhe
Molao No. 73 wa 1956	Molao-phetolo wa Letlole la Dithhabololo le Ditsha, 1956	Otlhe
Molao No. 41 wa 1958	Molao-phetolo wa Letlole la Dithhabololo le Ditsha, 1958	Otlhe
Molao No. 110 wa 1976	Molao-phetolo wa Letlole la Dithhabololo le Ditsha, 1976	Otlhe
Kgоеletso No.AG. 19 ya 1978	Kgоеletso ya Tsamaiso ya Letlole la Bantu mo Aferika Borwa-Bophirima, 1978	Otlhe

KAMOGELO

Bukana e, e phasalanditswe ke Lefapha la Kabo-ditsha, Tsosoloso le Tlhabololo Matshelo ka tirisanomogo le Namibia Institute for Democracy (NID). E kgona go bonwa ka dipuo tse di latelang: Oshindonga, Otjiherero, Khoekhoeogowab, Afrikaans, Rukwangali, Silozi le Setswana. Gakologelwa gore diteng tsa Molao tse di amogelwang semuso e le tlhaloso ya English.

Phasalatso e dirilwe ka kgonagalo ya kemo nokeng ya Konrad-Adenauer-Stiftung.

Namibia Institute for Democracy
P.O.Box 11956
Windhoek
Namibia
Tel. (061) 229117/8
Fax (061) 229119
nid@nid.org.na
www.nid.org.na

Ministry of Lands, Resettlement
and Rehabilitation
Private Bag 13343
Windhoek
Namibia
Tel. (061) 285 2111
Fax (061) 228240

